

دھقان روز

۱ مہینہ ماہ ۱۳۳۳ شمادہ ۱۲

مسافرت شاهنشاه و شهبانو به وین

مؤکب مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و علیاحضرت شهبانوی ایران ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه دوم بهمن ماه هواپیمای کاراول - آلیتالیا بصوب وین عزیمت فرمودند هواپیمای حامل اعلیحضرتین از تهران تا وین در حدود هفت ساعت پرواز داشت و برای بنزین گیری در فرودگاه اسلامبول فرود آمد و در ساعت ۴۵ - ۲ (ساعت ۱۵ بوقت تهران) در فرودگاه وین نزول اجلال فرمودند.

علاوه بر تیمسار ایادی پزشکی مخصوص سلطنتی که در التزام رکاب بودند آقای هلاکورا امبد نماینده مجلس شورای ملی که دبیر کل سندیکای حمل و نقل بین المللی هوائی و نماینده کل هواپیمائی آلیتالیادر تهران نیز می باشند و همچنین آقای دکتر ارسنجانی سفیر کمبیر ایران در رم در این پرواز افتخار حضور داشتند.

شماره مخصوص

مجله دهقان روز

از هم اکنون نویسنده گان پرکار و فعال دهقان روز تدارک شماره مخصوص نوروز مجله را می بینند شماره مخصوص نوروز با چاپ عالی - نفیس و مطالب جالب آموزنده علمی - فنی - کشاورزی سرگرم کننده و باصفحات اضافی منتشر خواهد شد و هدیه ارزنده ای تقدیم خوانندگان خواهد گردید.

انتشار شماره مخصوص نوروز مجله، بهترین فرصت برای کمیتهای و تجارخانههایی که با امور کشاورزی سروکار دارند میباشند تا بتوانند کالاهای خود را بهتر و زیباتر معرفی نمایند. اعلانات فقط تا روز ۲۰ اسفندماه پذیرفته خواهد شد.

انتشار مجدد مجله

بازار خاورمیانه

مجلات علمی و فنی و اقتصادی در عالم مطبوعات چون ستاره درخشانی خود نمائی میکنند و اکنون بسیار خوشحالیم که مجله اقتصادی بازار خاورمیانه دوره دوم انتشار خود را با مطالب جالب و سودمند و پر مغز اقتصادی و با چاپ بسیار خوب و زیبا منتشر می نماید. ما از این موقعیت استفاده کرده بخوانندگان خود و اقتصاد دانها خواندن این مجله را توصیه می کنیم و ضمناً بهترین تبریکات خود را به آقای دکتر جلیل مسعودی مدیر مجله و آقای فریهر منعمی سردبیر آن تقدیم می داریم و امیدواریم در خدمت مطبوعاتی خود موفق شوند.

سیزدهمین سال مجله

تهران اکونومیست

اول بهمن مجله اقتصادی تهران اکونومیست با انتشار شماره مخصوصی وارد سیزدهمین سال خدمت مطبوعاتی خود گردید انتشار یک مجله پر مطلب و جالب آنهم بصورت مرتب و اقامت کار دشواری است و این پشتکار و علاقه وهم چنین سیزدهمین سال این مجله را به آقای دکتر باقر شریعت مدیر مجله و سردبیر سایر نویسندگان و کارکنان تهران اکونومیست تبریک میگوئیم.

سالگرد پهلوی نامه

مجله گرامی پهلوی نامه نشر به شورای روابط عمومی و انتشارات سازمان داوطلبان جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران با انتشار شماره جدید دور جدید خود را آغاز کرد و هیئت تحریریه دهقان روز سالگرد پهلوی نامه را به خانم قدسی مسعودی و آقای نورانی و سایر کارکنان صمیمانه تبریک می گوید.

فرمان شاهنشاه در مورد تشکیل سپاه بهداشت

برای تامین سلامتی دهقانان کشور روز اول بهمن ماه سال ۱۳۴۲ فرمان زیر از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاه بنام آقای نخست وزیر باین شرح صادر گردید.
جناب اسداله علم نخست وزیر
 بمنظور تعمیم سلامت جسمی و بهداشت عمومی و مداوای بیماران مقرر می‌داریم ازین شان فارغ التحصیل و لیسانسیه و دیپلمه‌ها سپاه بهداشت تشکیل شود که بطور گروهای سیار در دهات و نقاط بی بهره از این امکانات بخدمت مشغول شوند. باشد که تلاش آنان مانند سپاه دانش قرین موفقیت گردد.

اول بهمن ماه ۱۳۴۲ هـ

آنچه در این شماره میخوانید

- توسعه کشاورزی
- خبرها-مصاحبه‌ها
- شایعات-مرکبات
- لیمو-نارنگی-پرتقال
- گوشت مرغ بهتر است...
- گل‌های زینتی
- کف
- مرد سیرت
- آتم در خدمت کشاورزی
- نابودی دامها
- سیاه‌بهارى کدر پیش است
- بانک علوفه
- شرکتهای تعاونی و بانک اعتبارات کشاورزی
- سبزی‌کاری
- در اراضی شور زار جنوب نمک را تبدیل بشکر میکنند
- هنر زن در شهر و روستا
- ذرت
- رشد و تکامل کشاورزی
- آبیاری در عهد باستان
- ترانه‌های روستائی
- طرز عمل و نحوه طبقه بندی میوه
- دانش و فن
- کود شیمیائی در یونجه و شبدر
- ابریشم ایران
- کاکتوس
- و مطالب جالب دیگر

روی جلد کاکتوس

بصفحه ۲۵ مراجعه شود

گراورها - از گراور سازی مهر ایران

کمیود سرمایه مکفی برای توسعه کشاورزی

بالاترین اقدام محیط مطمئن برای سرمایه‌گذاری بیشتر در کشاورزی باعث تسریع بسط و توسعه اقتصادی ایران میشود.
 استفاده از سرمایه‌های خصوصی حتی استفاده از سرمایه‌های پراکنده و اندکی که مردم در اختیار دارند در این مرحله از ترمیم و توسعه اقتصاد ایران نهایت ضرورت را دارد و توسعه اقتصادی ایران ایجاب می‌نماید که به‌عنوان برنامه‌های مترقی اصلاحات ارضی از ایجاد امکانات و شرائطی برای جلب هر چه بیشتر سرمایه‌های خصوصی که از جمله عوامل مشخص‌کننده برنامه‌های بسط و توسعه در کشورهای است که عیناً نظیر مملکت ما با سیستم اقتصاد آزاد رهبری می‌شوند سخن گوئیم. در چند ساله اخیر سرمایه‌گذاری در کشاورزی به مراتب کمتر از پیش بوده است مالکین قدیم که از صحنه خارج شدند و گروهی نیز که تحت نام خرده‌مالک باقی‌مانده‌اند غالباً باموری غیر از کشاورزی مشغول هستند، بررسی بیان فعالیت بنگاه توسعه ماشین‌آلات کشاورزی نشان می‌دهد که در این چند ساله مطلقاً تراکتور فروش نرفته، تقاضای وام برای احداث باغات و حفر و تنقیه قنوات نو کنی و لایروبی و فعالیت‌های دیگر بانک کشاورزی تقریباً در این مدت متوقف بوده است و همچنین احساساتی که مردم از اوضاع دارند آنها را مجبور می‌کرده است با احتیاط بیشتر قدم بردارند و ثبات و بقائی در اوضاع و در کاری نه بینند سرمایه خود را بخطر نیندازند پس از حکومت دکترا قبالی‌ای چند با اتخاذ سیاست غیر منطقی، امنیتی کوشید، بصراحت ویا کنایه و بعمد یا امن غیر قصد، مستقیم یا غیر مستقیم همه چیز خوب مملکت را بدو بدرا بدتر جلوه دهد و با ضرار و عناد ثابت کند فقط در این قسمت از دنیا که ما هستیم همه چیز تنزل و انحطاط یافته است و اوضاع و احوال نامساعد شوم و مایه خجالت و سرفکندگی است.

این فرمول تازه و بدعت تجیبی بود و اگر نتیجه‌اش را در نظر بگیریم حاصل همین تنزل و بیم و وحشت عمومی و فرار سرمایه‌ها و در عین حال مخفی شدن پس‌اندازها است و به تصور حتی نماینده مردم حتی به دستکاهای اعتباری و بانکها نیز اعتماد ندارند و اینحال سبب شده که سیر حرکت پول به حداقل تنزل کند و تنزل و عدم اعتماد خطرناکترین عامل برای ثبات و پیشرفت امور اقتصادی است. وجود محیط امن و ثبات و امنیت ناشی از اجرای مقررات و قوانینی که هدف و نقطه نظر اصلی آنها حمایت اصولی از سرمایه‌های خصوصی و ابتکارات شخصی است البته بنحو کامل نه بصرف ادعا و حرف سبب میشود تحولی که خلافت دارد در اوضاع خود فعلی بوجود آید.

ضرورت سرمایه‌گذاری‌های شخصی- تشکیل شرکتهای کشاورزی رونق کشاورزی تجارتی امریست واجب و در برنامه بسط و توسعه کشاورزی عیناً نظیر توسعه امور صنعتی باید این اصل کلی را بپذیریم که فقط سرمایه‌گذاری خصوصی. جلب سرمایه‌های پراکنده و مجموع این فعالیت‌ها باعث خواهد شد که مشکل کمیود سرمایه حل شود، سرمایه‌گذاری دولت مقید بقواعدی است.

سرمایه‌گذاری دولتی با همه امکانات محدودیت‌هایی دارد و نسبی است باید متذکر بود که پیشرفت‌های صنعتی سالهای اخیر بعلمت سرمایه‌گذارهای خصوصی بود و فقط سرمایه‌گذاری خصوصی در کشاورزی است که می‌تواند منشأ تحولی در اقتصاد کشاورزی ایران گردد، و بازم تکرار می‌کنیم که شرط لازم برای جلب سرمایه‌های خصوصی و برای این که پس‌اندازهای پنهان شده مجدداً ظاهر شوند ایجاد اعتماد و اطمینان برای سرمایه‌گذار و وجود محیط مطمئن و امنی است که سرمایه‌های خصوصی بتوانند به‌موثرترین و سریعترین راه در چنین محیطی آزاد آزادانه فعالیت کنند. حقیقتی که همه مشاهده در میابند ثبات نسبی تحول و حرکتی است که در تمام مملکت وجود دارد.

کوشش دولت حاضر نیز وقف بر اینست که در بر انداختن آثار اهریمنی و شوم تنزل و عدم ثبات قدیم اهتمام بعمل آید و تنزل و بدون جهت در مملکت رسوخ کرده مبدل به اطمینان گردد سرمایه‌های خصوصی با اطمینان ظاهر شوند و در همه رشته‌های اقتصادی فعالیت کنند. طبق یک قاعده طبیعی سرمایه وقتی بفعالیت می‌افتد که امنیت وجود داشته باشد و مختصر این که فقط با ایجاد اطمینان و امیدواری بآینده اجتماعی و اقتصادی ایران می‌توانیم به انتظار وقوع تحولی در امر سرمایه‌گذاری مردم در برنامه توسعه کشاورزی باشیم حکومت فعلی یا بندی حکومت غیر حزبی یا حزبی بکمان ماهر دولتی که زمام امور را در دست دارد باید صمیمانه این هدف را تمقیب و دنبال کند.

وزیر کشاورزی در مصاحبه با خبرنگاران اظهار داشتند:

مرکبات و دام خسارت دیده‌اند

باغات مرکبات احیاء می‌شود و بدامداران کمک‌های لازم خواهند شد

تهیه نهال

در همین خلال چند کارشناس به کشورهای تهیه مرکبات مثل لبنان، عراق، آسیا و ایالات آمریکا فرستاد تا اطلاعات لازم را از نهالهای آنها در اختیار ما بگذارند و آنوقت بلافاصله با پولی که از یکی از بانکها دریافت خواهیم داشت و یا پول دیگری که دولت در اختیار ما می‌گذارد تعداد مورد لزوم نهال وارد می‌کنیم. برنامه اینست که تمام این کارها را برسرعت انجام بقیه در صفحه ۴۳

من امیدوارم بین ۱۰ تا ۱۲ روز دیگر این گزرها بشه بدست ما برسد. این آقایان به اتفاق مامورینی که در هر منطقه از طرف اداره کشاورزی در اختیار خواهند گرفت فرم‌های چاپی ما را نیز پس باغداران توزیع می‌کنند در این فرم‌ها اطلاعات لازم، نام باغدار، وسعت و تعداد مرکبات و اطلاعات لازم دیگر خواسته شده است و تردید ندارم که در این خصوص باغداران نهایت مساعدت و همکاری را با مامورین خواهند کرد.

تیمسار سپهبد ریاحی وزیر کشاورزی با حضور خبرنگاران جریان و معاونان وزارتخانه و مسئولان و ماموران و متخصصین کشاورزی مصاحبه‌ای پیرامون کمک بزارعین و باغداران و همچنین دامداران بعمل آوردند. آقای وزیر کشاورزی اظهار داشتند: امسال یکی از سال‌های پر برکت و مفید ایران است و به همین جهت ایران از این حیث خوشحال است نزول برفهای فراوان امیدواری زیادی ایجاد می‌کند که سال آینده سال زراعی بسیار خوبی خواهد بود و منابع آب‌های زیر زمینی آنقدر تقویت می‌شود که از نظر خشکسالی دیگر نگرانی وجود نداشته باشد، اما در حالی که برای این موهبت نمی‌توان حدی قائل شد و آنرا تخمین زد مشکلات و خسارات هم بوجود آمده است.

خسارات مرکبات

از نظر کشاورزی در حال حاضر دو موضوع مطرح است یکی لطمه‌ایست که به مرکبات کشور وارد آمده و دیگری خساراتی است که بدامهای کشور وارد شده است.

بهر حال برای کمک فوری بباغداران دو کمیسیون در حضور آقای نخست‌وزیر تشکیل شد و بر اساس پیشنهادهای وزارت کشاورزی تصمیماتی اتخاذ گردید.

مسئله اول احیای باغات مرکبات می‌باشد و چون متأسفانه خزانه‌های نهال وزارت کشاورزی و موسسات خصوصی دیگر نیز از میان رفته است ناچاریم بمقدار کافی نهال از خارج تهیه نماییم.

برای این منظور ابتدا احتیاج به آمار دقیقی از مرکبات آسیب دیده داریم.

به همین جهت به یازده تن از مامورین مطلع وزارت کشاورزی که اکنون هفت تن از ایشان در این جلسه حضور دارند ماموریت داده‌ایم که فوراً بنقاط مرکبات خیز کشور بروند و آمارهای لازم را تهیه نمایند.

آقای خوش‌کیش مدیرکل بانک ملی ایران پس از بازدید از شمال گفت:

مرکبات شمال شدیداً آسیب‌پذیرند

بانک ملی بصاحبان باغات مرکبات اعتبار خواهد داد

ماه وقت لازم است.

روی هم رفته گزارش‌های مقدماتی نگرانی شدید موجود را بر طرف ساخت بخصوص که در این گزارش‌ها تذکر داده شده است خزانه‌های نهال مرکبات شمال نیز بکلی از بین نرفته‌اند و تعداد زیادی از این خزانه‌ها که از آنها محافظت شده و در پناه بیشتری بوده‌اند سالم می‌باشند.

به همین دلیل دولت معتقد است که فعلاً ورود نهال مرکبات از خارج ضروری نیست و باید منتظر تعیین میزان قطعی خسارات و همچنین میزان نهال‌های سالم موجود بود.

از طرف دیگر با توجه به‌ای که بدست آمده چون ورود نهال از خارج اغلب بیماری‌های مختلفی را در ایران شایع کرده و خساراتی بسیار آورده است لذا دولت در نظر دارد که حتی الامکان هنگامی اقدام بواردات نهال مرکبات

آقای خوش‌کیش مدیرکل بانک ملی ایران که برای بررسی و بازدید از باغات مرکبات شمال عزیمت کرده بودند به تهران بازگشتند و گزارش بازدید خود را به هیئت دولت تسلیم داشتند.

آقای خوش‌کیش پیرامون این مطالعات اظهار داشتند: گزارش‌های مقدماتی که تاکنون تهیه شده است نشان می‌دهد که آسیب درختان مرکبات در شمال بصورت فوق‌العاده نیست و هنوز بسیاری از درختان و باغات که در پناه درختان سرو یا کوه‌ها و جنگل‌ها قرار داشته‌اند سالم مانده‌اند.

همچنین درختانی که عمر آنها بیشتر از پنج سال بوده مقاومت بیشتری در مقابل سرما داشته و سالم هستند. بررسی‌های مقدماتی که شده نشان داده که هنوز نمی‌توان نتیجه قطعی خسارات سرما و برف را اعلام داشت. زیرا بسیاری از درختانی که اکنون بعلمت سرما برگ‌هایشان زرد و سر شاخه‌هایشان خشک شده است ممکن است با بهبود وضع هوا مجدداً جوانه زده و شاخ و برگ جدید بدهند. بهر حال برای اینکه تکلیف این گونه درختان روشن شود حداقل یک

نابودی خزانه‌ها!

یک مقام وزارت کشاورزی اظهار داشت: سرمای شدید و برف زیاد امسال علاوه بر صدماتی که به بسیاری از درختان مرکبات کشور زد خزانه‌های نهال را که از طرف موسسه اصلاح بذرها و نهال هر سال فراهم میشد از بین برده است این خزانه‌ها دو ساله بود و در تمام نقاط مرکبات شمال وجود داشت.

میزان صدمات هنوز معین نیست ولی با رسیدن گزارش‌های مامورین فنی وزارت کشاورزی از شمال اثر سرما و برف و یخبندان امسال و صدمات آن روشن خواهند شد. آنچه مسلم است برای جبران صدمات وارده باید کوشش فراوان بشود و در صورت لزوم یک برنامه فوق‌العاده به مرحله اجرا گذارده شود.

از خارج بشود که صد درصد احتیاج بآن باشد.

ضمناً چون سرما خساراتی برای عده‌ای از صاحبان باغهای مرکبات ایجاد کرده است لذا بانک ملی ایران از نظر اعتباری و حساب‌های فیمابین تسهیلاتی فراهم نموده است تا فشار زیادی به این افراد وارد نشود.

موضوع چالشی که از گزارش‌های جنوب مشهود شده اینست که در نواحی اطراف کرمان برخی از باغها برای آنکه مرکبات آفتاب بیشتری داشته باشند شاخه‌های نخل‌های بزرگ اطراف آن را قطع کرده بودند، در حالی که همین عمل در سرمای امسال باعث شد سرما و برف بیشتری بدرختان مرکبات برسد و به آنها آسیب وارد شود باغهایی که این اقدام در آنها صورت نکرده بود عموماً سالم مانده است.

آزادی ورود پرتقال

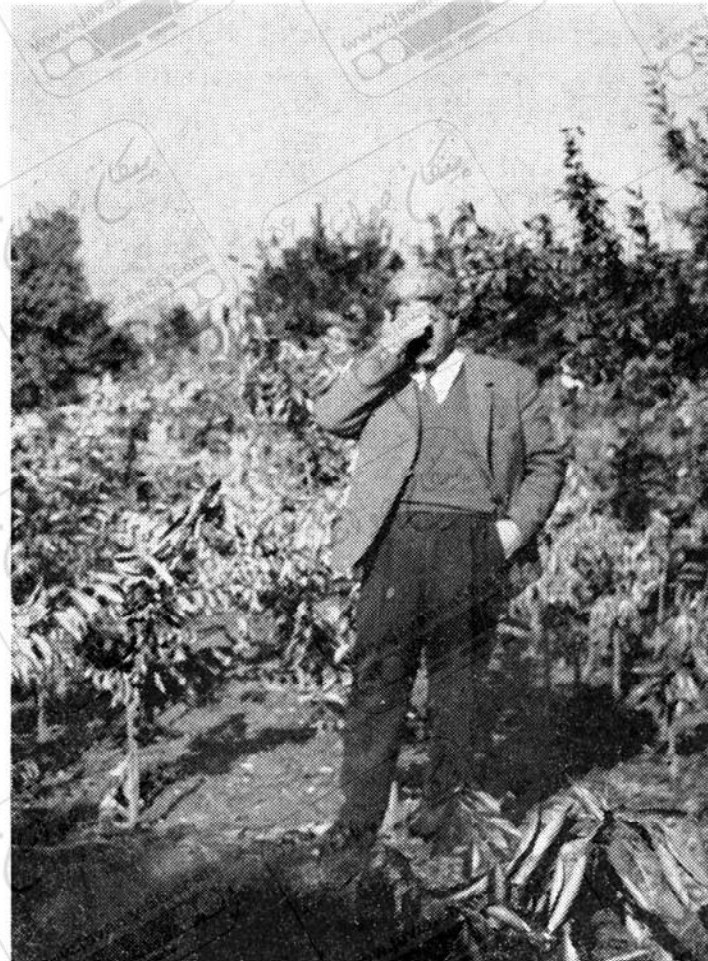
پرتغالی که امسال به درختان مرکبات وارد شده عده‌ای فکر کردند که سال آینده کمبود شدیدی از نظر پرتقال و سایر مرکبات در تهران و شهرستانها بوجود خواهد آمد باین علت باین فکر افتادند که دولت ورود پرتقال را به مملکت برای سال آینده آزاد کند ولی بطوریکه اطلاع حاصل شده است دولت با آزادی ورود پرتقال بکشور موافقت نکرده است.

درختان لیمو نارنگی پر تقال

بتر تیب آسیب دیده‌اند
و پر تقال خسار تش
کمتر است

بر خلاف خبرهای اولیه توأم بانگرانی نابود شدن درختان مرکبات شمال اکنون معلوم شده است که هر چند سرما و برف و بارندگی امسال خسارات زیادی به صاحبان مرکبات شمال وارد آورد ولی شدت خسارات با آن اندازه نبوده که قبلا گزارش شده است. مقامات رسمی دولتی میگویند درختان لیمو نارنگی و پر تقال به ترتیب صدمه دیده‌اند ولی درختان پر تقال مقاومت بیشتری داشته‌اند و کمتر صدمه دیده‌اند. در مورد خزان‌های مرکبات هم معلوم شده کلیه خزان‌ها نابود نشده‌اند. و برای کاشت نهال می‌توان سال آینده نیز از همین خزان‌ها استفاده کرد. بطوریکه اکنون معلوم شده باغانی که اطراف آنها بوسیله درختان دیگر یا کوه و جنگل بسته بوده از بین نرفته‌اند و در سال آینده از نظر مرکبات آنطور که شایع بود کم‌بودند و بوجود نخواهد آمد.

مردی گریان در میان خرانه‌های سرما زده مرکبات شمال

وزیر کشاورزی گفت:

۲۵ درصد از دامهای کشور نابود شده‌اند

دامها از نظر علوفه و تغذیه با خطر شدیدی روبرو شده بودند

تیمسار سیهید ریاحی وزیر کشاورزی در مصاحبه مطبوعاتی اخیر خود در پیرامون دامهایی که تاکنون از بین رفته است گفت آمار دقیق تلفات دامها نزدی معلوم خواهد شد ولی آنچه که می‌توانم بگویم اینست که تقریباً ۲۵ درصد از دامهای کشور از بین رفته است.

البته باتدابیری که از طرف دولت انجام گرفته است کوچکترین نگرانی از نظر کمبود دام نخواهیم داشت.

وزیر کشاورزی افزوده هنوز در کشور ما کار دامداری بر اساس استفاده از مراتع بی‌بلاق و قشلاق می‌باشد. این سیستم بوسیله عشایر بیشتر اعمال می‌شود و عشایر نیز قسمت عمده دامداران کشور ما را تشکیل می‌دهند.

در نواحی عشایر نشین، معمولاً دامها در زمستان به نقاطی کوچ داده می‌شوند که علوفه وجود دارد ولی برف‌های بی‌سابقه امسال این حساب را بهم زد، حتی پیر مردها هم در این نقاط باریدن چنین برف‌هایی را بخاطر نداشتند، همان یکی از نقاط قشلاق طویاف شاهسون است و اگر هم در این منطقه برف می‌آمد از ۲۴ ساعت بیشتر روی زمین نمی‌ماند ولی امسال، از یک ماه قبل این دشت زیر برف پوشیده شده است در قصر شیرین غرب و سرخس و سایر مراتع جنوبی باستانی مراتع جنوبی و نزدیک کرانه خلیج فارس همه پوشیده از برف شده و دامها از نظر علوفه و تغذیه در خطر قرار گرفته‌اند.

در ۲۱ دیماه طبق تصویب نامه دولت ۳۵۰۰ تن سبوس موجود در سیلوی تهران در اختیار وزارت کشاورزی گذاشته شد.

برای تأمین مخارج حمل ۱۰۰۰ تن از این سبوس در تهران از قرار تنی ۱۸۵۰ ریال بفرش میرسید و بقیه در نقاط مورد لزوم تنی ۱۰۰ ریال بفرش میرسید.

پر تقال شب عید!

اکثر پر تقالهایی که هم اکنون در شهر تهران بفرش میرسد سرما زده و تباخ می‌باشند و به نسبت خرابی جنس و نامرغوبی آن قیمتش هم تقلیل یافته است، این پر تقالها بقایای سرمای شدید ماههای اخیر شمال ایران است ولی آنچه اکنون معلوم شده پر تقالهایی که شب عید برای فروش به بازار عرضه خواهد شد سرما زده نبوده و سالم میباشند و فروشندگان از هم اکنون برای استفاده بیشتر آنها را انبار کرده‌اند.

بازارهای جنوب ایران و استاندار و کالاهای صادراتی

در ماه جاری هیئتی مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد - اطاق صنایع و معادن - ایران و اطاق بازرگانی برای مطالعه پیرامون امکان صادرات ایران و اقلامی که در شیخ نشینهای خلیج فارس خریدار داشته باشد با آن صفحات عزیمت خواهد کرد همانطور که قبلاً متذکر شدیم بازارهای شیخ نشینهای خلیج فارس بعلت نزدیکی با ایران می‌تواند خریدار و جلب کننده و اکثر کالاهای صادراتی ایران باشد ولی متأسفانه در سالهای گذشته به این بازارها توجهی نشده ولی اکنون وزارت اقتصاد و تجارت صادر کننده در صدد مستند میزان کالاهای صادراتی به این مناطق را بطور قابل توجهی افزایش دهند. ولی مسئله اساسی در صدور کالاهای ایرانی است و نداشتن کالاهای مناسب چون خریداران جنوب بیشتر مایلند کالاهای مرغوب مصرف کنند و اگر کالاهای ایرانی از نظر جنس مرغوبیت نداشته باشند و وقت در صدور کالا از ایران بسیار مشکل خواهد بود.

آقای اندرسن نماینده سابق سازمان خوار بار جهانی (F.A.O) در ایران که از طرف بانک بین المللی در ایران ماموریت دارند به تهران وارد شدند. ایشان در سازمان برنامه پروژه های مربوطه را مورد بررسی قرار خواهند داد و برای بازدید و مطالعه پیرامون آب و برق خوزستان بجنوب خواهند رفت.

آقای اندرسن همچنین ماموریت دارند مطالعاتی پیرامون اصلاحات ارضی و کارشناسانی که از بانک بین المللی برای پیشرفت اصلاحات ارضی تقاضا شده مطالعه نموده و گزارش لازم را تقدیم دارد.

آقای اندرسن از طرف F.A.O سالها در ایران اقامت داشته و خدمات با ارزشی در پیشرفت کشاورزی و هم چنین ترویج از خود بجای گذاشته اند.

قابل توجه مشترکین مجله دهقان روز

با انتشار شماره ۱۲ مجله آب و نمان یکساله آن دسته از خوانندگانی که از شماره اول مجله مشترک بودند پایان می یابند. برای این که در ارسال مرتب مجله تاخیر نشود دفتر مجله تقاضا دارد بهای اشتراک یکساله خود را بنام آقای مهندس بازرگانی مدیر مجله دهقان روز وسیله بانک صادرات و معادن شعبه چهار راه باستان - خیابان شاه - تهران حساب شماره ۱۷۶ ارسال دارید.

بذر خوب و آب کافی برای کشاورزان اولین سمینار مدیران و سرپرستان شرکت های تعاونی در قزوین

جشن بافتخار معاونان وزارت کشاورزی

تیمسار سپهبد ریاحی وزیر کشاورزی و آقای حسنعلی منصور در ضیافت تحصیل کرده های کشاورزی با یکدیگر دیده میشوند

پیرامون پیشرفتهای کشاورزی ایران ایراد کردند و انتصاب شایسته معاونان جدید را از طرف جامعه تبریک گفتند. آنگاه آقای حسنعلی منصور در اطراف تحصیل کرده های کشاورزی و نقش آنان در نهضت جدید ایران اظهاراتی نمودند. در این موقع تیمسار سپهبد ریاحی وزیر کشاورزی ضمن تأیید اظهارات سخنرانان اظهار داشتند در اجرای منویات شاهنشاه همکسی با اتحاد و اتفاق کوشا خواهیم بود. در پایان پذیرائی گرمی از مدعوین بعمل آمد.

از طرف جامعه تحصیل کرده های کشاورزی کشور بافتخار معاونان جدید وزارت کشاورزی مجلس ضیافتی در سالن اجتماعات وزارت کشاورزی تشکیل شد. در این جلسه تیمسار سپهبد ریاحی وزیر کشاورزی، آقای حسنعلی منصور نماینده مجلس شورای ملی و دبیر کل حزب ایران نوین و جمعی از استادان دانشگاه و شخصیتهای مملکتی نمایندگان مجلس سنا و شورا و تحصیل کرده های کشاورزی حضور داشتند. ابتدا آقای مهندس ارفع رئیس جامعه تحصیل کرده های کشاورزی بیاناتی

اولین سمینار مدیران و سرپرستان شرکت های تعاونی روستائی مناطق آذربایجان شرقی، قزوین و ساوه، بمدت ۳ روز در قزوین تشکیل شد. این سمینار با حضور آقایان فرماندار و عده ای از روسای ادارات قزوین، روسای کشاورزی استان مرکزی و اعضای هیئت مدیره سازمان مرکزی و اداره مستقل آبیاری و جمعی از اعضای هیئت مدیره شرکت های تعاونی روستائی دهات قزوین در سالن دبیرستان محمد قزوینی تشکیل شد.

ریاست اولین جلسه سمینار را آقای مهندس هندسی رئیس اتحادیه آموزشی بمعهد داشت. در این جلسه ابتدا سرپرست شرکت تعاونی روستائی منطقه قزوین خیر مقدم گفت و آنگاه آقای پیشداد فرماندار قزوین ضمن افتتاح سمینار بنام شاهنشاه مطالبی بیان داشت سپس آقای امیر پرویز در باره کار اعضای هیئت مدیره تعاونی روستائی و وظائف آنها صحبت کرد و افزوده، تریبی داده شده که همه گونه کمک برای بالا بردن سطح کشت بکشاورزان بشود و مخصوصا آب کافی و بذر مرغوب در اختیار آنها قرار گیرد. و امیدواریم کشاورزان با استفاده از این کمکها بتوانند بکار زراعت خود رونق بیشتری دهند.

در این سمینار که مدت ۳ روز ادامه داشت در حدود دو روستای نقر از مهندسین و اعضای هیئت مدیره شرکت های تعاونی روستائی شرکت داشتند و برای پیشرفت امور شرکت های تعاونی روستائی تصمیمات مفیدی گرفته شد.

دوره یکساله مجله دهقان روز

اکنون که شماره ۱۲ مجله دهقان روز بدست شما خواننده عزیز میرسد ما اولین سال خدمت مطبوعاتی خود را در دوره دوم انتشار این مجله بی پایان می رسانیم و وارد دومین سال انتشار مجله میشویم. چون مجله دهقان روز بزرگ مجله فنی و کشاورزی است و همیشه میتوان مورد استفاده علاقمندان قرار گیرد تعداد مختصری از دوره یکساله با جلد عالی تهیه شده و کسانی که مایل هستند از این دوره هادرا اختیار داشته باشند مبلغ ۳۰۰ ریال به آدرس دفتر مجله دهقان روز ارسال دارند تا دوره مجله جهت ایشان فرستاده شود.

سبزی کیمیا شده!

سبزی از محصولاتی است که امسال در بازار تهران حکم کیمیا را پیدا کرده چون قیمت آن در ظرف مدت کوتاهی از کیلوئی ۵ الی ۶ ریال به ۱۵ الی ۲۰ ریال ترقی نمود. سیاه بازاری که برای سبزی درست شده عده ای از مردم را وادار کرد یا از خوردن سبزی امتناع نمایند و یا سبزی خشک روی آورند بعلاوه سبزی کیلوئی ۵۰ ریال هم کمیاب است. خبرتجاران مایهش بینی میکنند در صورتی که تا یکی دو هفته دیگر هوامساعدت نماید بارسیدن سبزی تازه از مناطق گرمسیری بی بازار تهران قیمت آنها تنزل خواهد کرد.

شماره مخصوص نوروز دهقان روز

زیباتر از همیشه - با مطالب خواندنی - سرگرم کننده و فنی قبل از آغاز سال نو در سراسر کشور منتشر میشود - سازمان آگهی مجله دهقان روز فقط تا روز ۲۰ اسفند آگهی قبول میکند

شرکتهای تعاونی و بانک اعتبارات کشاورزی چه وظیفه‌ای دارند

۱۰۰۰۰ شرکت تعاونی در دهات تقسیم شده در سال ۵۰۰ میلیون ریال هزینه خواهند داشت

از نام

در شماره‌های گذشته انتقادات کلی و اصولی از دستکاهای وزارت کشاورزی و پیشنهادهای برای بهبود اصلاح آنها عرض شد لکن از این شماره نقاط ضعف سازمانهای وابسته و بنکاهای تابعه وزارت کشاورزی را یکی پس از دیگری مورد مطالعه قرار داده مسئولیتها و وظایف آنها را بطور تفکیک با عملیات جاری و فعالیتهای گذشته آنان مقایسه مینمائیم تا روشن شود علت وجودی آنها چیست و چه میکنند در این شماره از یکی از مهمترین دستکاهای که عنوان کانسالیزر فعل و انفعال کشاورزی را در کشور دارد شروع میکنیم. این کانسالیزر جز بانک اعتبارات کشاورزی و سازمان نو بنیاد مرکزی تعاون روستائی نیست.

برای رعایای دیروز و کشاورزان امروز دوا نکرده اند. مدیر عامل سازمان ضمن یکی از نقطه‌های خود در یک جمع رسمی اظهار داشتند که برای تشکیل و اداره کردن یک هزار شرکت تعاونی مبلغی معادل پنجاه میلیون ریال در سال برای هزینه‌های اداری و غیره از قبیل حقوق و فوق العاده کارمندان، خرید، استفاده و نگاهداری وسائل نقلیه و لوازم التحریر لازم است. ولی نفرمودند که این اعتبار از چه محلی تامین میگردد از طریق قانون اصلاحات ارضی در هر یک از دهات تقسیم شده باید یک شرکت تعاونی تشکیل شود که مجموعاً قریب ده هزار (۱۰۰۰۰) شرکت و مستانم هزینه‌های معادل با نصد میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال در سال خواهد بود.

باید دید این مبلغ از خزانه کشور پرداخت خواهد شد یا آنکه طبق معمول بانک کشاورزی باید کشاورزان فشار تامین آنرا تحمل نمایند. در این صورت حکایت «بوده است خری که دم نبودش» بیاد هر نکته سنجی میافند زیرا کشاورزان بجای استفاده از مزایای تعاون و دریافت وام پولی راهم که بابت خرید سهام پرداخته‌اند بتدریج از دست خواهند داد تا خارج سازمان تامین گردد.

کشاورزان هم به ضرب المثل معروف متوسل شده خواهند گفت «ما را بخیر تو امید نیست شرمسان» ما از خیر شرکت تعاونی گذشتیم پول ما را پس بدهید و ما را بخسود واگذارید.

اما بانک اعتبارات کشاورزی که مسئول اعطای اعتبار به چهار پنجم یعنی ۴۰۰۰۰ از دهات ایران است از اینهم فارغ تراست و با گفتگو و کمکش در اطاقهای در بسته ب فکر دوازده میلیون زارع ورعیت ایرانی هستند و هر چند گاه یکبار هم یک مصاحبه مطبوعاتی ترتیب داده و ادعا میکنند که دیگر زارع و دهقانان ایرانی از شر بباخواران ده نجات یافته زیرا سرمایه بانک اعتبارات کشاورزی افزایش یافته و بانک در شرایطی است که حتی به زارعین وام بدون وثیقه اعطا مینماید! اما در عمل و در سطح ده یک مروج کشاورزی با کمک وسائل ناچیز

و اطلاعات ناچیز تری که در اختیار دارد مزایای استفاده از کود شیمیائی و سمپاشی را برای یک زارع یا کشاورز شرح داده و او را قانع میکند که توصیه‌های او را بکار بندد. بذر اصلاح شده و گاو آهن جدید تهیه کند. روشهای اصلاح شده زراعی را بکار بندد و بذر خود را خطی بکار زارع یا کشاورز هم این مطالب را می‌پذیرد و فقط سؤال میکند که بذر پاش یا گاو آهن، کود شیمیائی یا سموم دفع آفات را از کجا و چگونه تهیه کند و پولش را از کجا بیاورد.

مروج خواهد گفت بانک کشاورزی برای این مقاصد وام میدهد لکن چون بانک کشاورزی تنها در مراکز استانها و شهرستانها شعبه دارد باید بمرکز استان یا شهرستان برود و تقاضای وام کند و بحتمل که مواد فوق در آن شهرستان پیدا شود.

زارع یا کشاورز از وقتی که باید برای این کار صرف کند میپرسد. در اینجا مروج به بن بست می‌رسد چون هنوز اعطای وام بیک زارع یا کشاورز را ندیده و نمی‌داند چقدر طول میکشد. بنابراین بفرض آن که مواد و ادوات مورد نیاز کشاورزان در نزدیک ترین مرکز شهرستان یا استان پیدا شود (که اکثراً نمیشود) تازه قدرت مالی او اجازه چنین کاری را نمی‌دهد و مسئله وام هم با مشکلات زمانی و اداری و وثائق اصولاً منتفی است و زارع هم از فکر آن فارغ باین ترتیب امر از دید تولید محصولات کشاورزی و رفاه دهاقین فقط بصورت یک ایده آل و دستاویز برای مقامداران بمنظور حفظ مقامشان باقی میماند.

خیلی میل دارم بانک اعتبارات کشاورزی بملخص منت گزارده و اعلام فرمایند چوچ مبلغی را که در سراسر ایران بصورت وامهای کوچک یا

بدون وثیقه و بدهقانان ایران اعطا کرده اند چیست؟ چون بنده در وجود خارجی چنین وامی تردید دارم و معتقدم که سرمایه بانک اعتبارات هنوز هم بصورت یک مبلغ اعتباری برای از زارعین بهتر است! مورد استفاده است. البته اگر همین عسده این اعتبارات را در امر کشاورزی بکار میانداختند باز هم بد نبود لکن این نکته درد آواست که اکثراً بصورت سرمایه صرفی و ربا خواری مورد استفاده و بهره برداری قرار میگیرد. در بسیاری از موارد رفتار و گفتار بزرگان و مسئولان بانک حاکی از آن بوده که از مسائل ده و دهقانان کوچکترین اطلاعی ندارند.

مادام که این جنابان وسائل نقلیه بانک را اتموبیل شخصی خود (پلاک اتموبیلهای بانک شخصی است) تصور نموده و فقط برای رفت و آمد و تفریحات خود و خانواده‌شان مورد استفاده قرار می‌دهند و رنگ دهات را جز در بیک نیکها و گردشها نمی بینند هرگز نباید انتظار داشت که گره‌ای از کار دهقان ایرانی گشوده شود. نکته دیگر اینکه بانک تمام بهره وام را ابتدا از مبلغ وام کسر می‌کند بمنذر این که باید هزینه‌های بانک از محل همین بهره‌ها تامین شود و تقریباً پانصد ریال که هر دینارش در زندگی دهقانان موثر است از یک وام ۵۰۰۰ ریالی کسر میکنند وام گیرنده فقط ۴۵۰۰ ریال دریافت کرده و باید در سر رسید کوتاهی ۵۰۰۰ ریال پرداخت نماید. باید از اطاقهای در بسته و فانتزی بانکداری خارج شد و با اقمیت حاکم بر دهات آشنا گردیده و بانها خو گرفت. باید مشکلات را از نزدیک لمس کرد و برای آنها راه حل پیدا کرده به آنها جواب گفت. جوابی مطابق با مقتضیات و انتظارات زمان.

یک سؤال جالب:

اداره کل دامپزشکی

چنانچه استحضار دارند تعداد زیادی از دامهادر اثر سرما و کرسنگی و مسدود شدن راهها تلف شده اند یا عیبی دارد برای جلوگیری از زیانهای فراوان مالی این قبیل دامهادر سرمایه‌یکه قطلاً از صفر درجه پایینتر خواهد بود ذبح و نگهداری شوند تا در اولین فرصت به کشتارگاههای معمولی حمل و بعد از پاک کردن توزیع و یا بیکی از سردخانه‌های مدرن منتقل شوند؟

گوشت مرغ بهتر

نیست که ماهم بتوانیم این مقدار گوشت را تحمل کنیم ولی دلیل هست بر اینکه گوشت برای ما غذائی است مفید.

واما اینکه گفته اند که ابو العلاء بهمه عمر لحم نخورد و ذوات لحم نیاززد تا هر اندازه که عملی باشد نظری است بسیار پسندیده ولی متاسفانه برای ما کاملا عملی نیست زیرا انسان اگر نخواهد گوشت بخورد ناچار است که شیر یا تخم مرغ بخورد و معلوم نیست که ازیت آن برای حیوان کمتر از خوردن گوشت باشد زیرا پرورش و نگهداری حیوان برای استفاده از محصول آن و بعد هم پس از تمام شدن محصول رها کردن و سپردن آن به حوادث و عوامل نامساعد طبیعت به نظر میرسد که ازبیش برای حیوان بیشتر باشد از کشتن و خوردن گوشت آن.

پس اگر قبول کردیم که گوشت برای انسان غذائی است مفید و یا لازم بعد باید ببینیم که تهیه چه گوشتی برای ما آسانتر و مصرف چه گوشتی بهتر است.

در قسمت اول یعنی تولید در جای دیگر صحبت شده و در اینجا چون بیشتر طرف صحبت مصرف کننده است لذا در قسمت دوم یعنی مصرف صحبت خواهد شد.

اکنون برای آنکه بدانیم مصرف چه گوشتی برای ما مفیدتر است اول باید تمام عواملی را که در خوبی و بدی گوشتها از نظر غذائی موثر هستند بشناسیم و بعد گوشت مرغ و گوسفند را که بیشتر مورد مصرف ماست باهم مقایسه کنیم (و چون رشته اختصاصی ←

از آقای حکمی

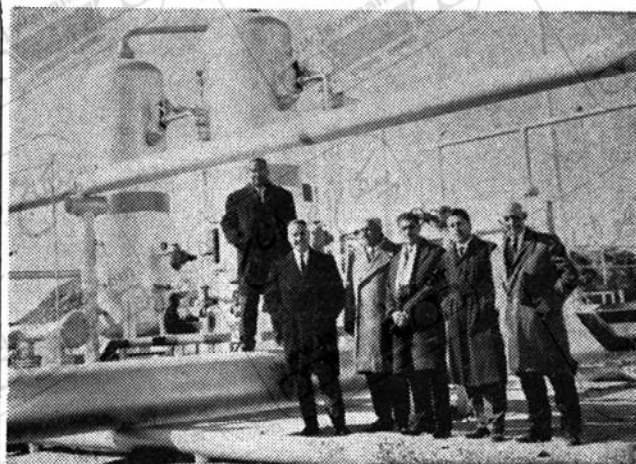
تمام دانشمندان تنذیه عقیده دارند که گوشت برای انسان غذائی است مفید و بسیار عالی و اگر شیر یا تخم مرغ در دسترس نباشد غذائی است لازم. غذاهای حیوانی یعنی گوشت و تخم مرغ و شیر دارای ترکیباتی لازم (ESSENTIAL AMINO ACIDS) هستند که انسان بدون آنها نمی تواند سالم بماند.

این ترکیبات در غذا های نباتی مثل غلات و حبوبات و حتی در خشکبار مثل بادام و پسته و گردو و غیره یا نیست و یا مقدارش کم است.

حیوانات علفخوار نیز مثل گاو و گوسفند و غیره باین ترکیبات احتیاج دارند ولی علت اینکه این حیوانات بعد از دوره شیرخوارگی احتیاج بقذای حیوانی ندارند این است که باکتریهای دستگاه هاضمه آنها برای ادامه حیات خودشان این ترکیبات را از پرورتنهای نباتی و حتی از مواد ساده تر می سازند و بعد اینها به مصرف ساختمان بدن حیوان میرسد ولی دستگاه هاضمه انسان و مرغ و سگ و گربه که ساده تر است قادر باین کار نیست و لذا باید غذاهای حیوانی را که پرورتن کامل هستند از خارج گرفته و مصرف نمایند.

اسکیموها یا ساکنین منطقه شمالی زمین که خوراک اصلی آنها گوشت است و بجزید دیگری غیر از گوشت کمتر دسترسی دارند از نظر روحی و جسمی سالم هستند و چنانکه در عکس ملاحظه می شود فرزندان قوی و تندرست دارند، و این امر گرچه دلیل بر این

بازدید از مناطق نفتی جنوب استفاده از مواد نفتی در افزایش سطح تولیدات کشاورزی بسیار موثر است

آقای مهندس بازرگانی مدیر مجله و اعضاء هیئت مطبوعاتی

ماه گذشته بدعوت شرکت های عامل نفت ایران و شرکت ملی نفت آقای مهندس بازرگانی مدیر مجله ما با توافق چند تن از ممبران جراید تهران و شهرستانها از مناطق نفت خیز جنوب بازدید کردند. بموجب برنامه ای که تنظیم شده بود هیئت مطبوعاتی با قطار وارد اهواز شدند و در مهمانسرای شرکت نفت مورد پذیرائی قرار گرفتند.

آنگاه از نمایشگاه دائمی نفت - آموزشگاه حرفه ای - هنرستان صنعتی - عملیات حفاری چاه شماره ۳۲ - دستگاه بهره برداری شماره ۲ - طرح مالکیت خانه های کارکنان کارگاه مرکزی - خانه های کارگران در ناحیه کارون بازدید کردند و سپس رهسپار آبادان گردیدند **بازدید از پالایشگاه**

در آبادان هیئت مطبوعاتی پالایشگاه آبادان - تاسیسات غیر صنعتی را مورد بازدید قرار دادند و در روز سوم اقامت در جنوب به جزیره خارک عزیمت کردند و پس از بازدید از کلیه قسمت های تاسیسات نفتی خارک با آبادان بازگشتند.

در تمام مدت بازدید مسئولان شرکت های عامل نفت و شرکت ملی نفت ایران ضمن پذیرائی بسیار صمیمانه از مهمانان مطبوعاتی اطلاعات ذی قیمتی در مورد صنعت نفت و پیشرفت هایی که این صنعت مهم در سالهای اخیر بخود دیده و در اختیار مدیران جراید گذاشتند هدف از این مسافرتها و دعوت از طبقات مختلف برای بازدید از مناطق نفتی جنوب وسیله شرکت ملی و شرکت های عامل اینست که مردم ایران از هر طبقه و صنفی با صنعت نفت ایران آشنا شوند و این برنامه ها چندی است بطور مرتب انجام میگیرد بطوری که تمام روزنامه نگاران تهران و شهرستانها و طبقات مختلف مردم تاکنون از این تاسیسات مهم بازدید کرده اند.

اهمیت مواد نفتی در امور کشاورزی

افزایش سطح تولیدات کشاورزی علاوه بر اینکه از نظر ارضی در ایران احتیاج بر فورم دارد. باید گفت میزان مصرف انرژی نیز در آن نقش موثری دارد.

اگر ما از نیروی انسانی و حیوانی در کار کشاورزی استفاده نماییم هر چقدر هم که تلاش کنیم بازم نخواهیم توانست در افزایش تولیدات کشاورزی مانند سایر کشورها موفقیت حاصل کنیم. بنا بر این باید کار خود را در مرکنیزاسیون کشاورزی و استفاده نیروهای غیر از نیروی انسانی متمرکز کنیم و این انرژی جز نیروی ماشین چیز دیگری نیست.

هم اکنون در روستاهای ما انواع تراکتورها برای آماده کردن زمین، انواع کمباینها و خرمن کوبها برای جمع آوری محصول - موتورهای آب برای تامین آب کافی و بالاخره وسایل نقلیه برای رسانیدن دسترنج زارعین بازارهای فروش سرگرم کار هستند و با ترقیات علمی و کشاورزی این وضع روز بروز توسعه مییابد و ماده ای که این ماشینها را بکار می اندازد بجز مواد نفتی چیز دیگری نیست و این امر می رسد که مواد نفتی در پیشرفت کشاورزی ایران و افزایش سطح تولید بسیار موثر و مفید واقع خواهد شد بنا بر این کسانیکه دست اندر کار کشاورزی هستند از شرکت نفت ایران این انتظار را دارند در خدمات عمومی خود که همیشه پیشقدم بوده سهم بیشتری داشته باشند بارسانیدن مواد نفتی به مناطق کشاورزی و دهات در ترقی وضع کشاورزی ایران کمک موثری بنمایند.

است یا گوسفند

دست چپ يك كودك ۲ سال و ۸ ماهه هنگام درد در بیمارستان
دست راست همان كودك پس از چهار ماهه كه طبق معمول غذای حیوانی خورد

نویسنده مرغ است طبعا راجع به گوسفند
مختصرتر و راجع به مرغ بیشتر و
دقیق تر صحبت خواهد شد.

عواملی که در خوبی و بدی گوشتها
اثر دارند تا جائیکه این چنانب توانسته ام
جمع آوری کنم عبارت هستند از:
۱- ارزش غذایی .
۲- مقدار چربی و نوع آن .

۳- سلامت
۴- مقدار آفت
۵- تردی و لطافت
۶- سهولت هضم
۷- طعم گوشت
۸- صرفه جویی
۹- سن
۱۰- نژاد

۱۱- جنس یعنی تفاوت مرغ و
خروس
۱۲- عوامل خارجی یعنی کشتن
و پختن و نگهداشتن .

در این مقاله فعلا از ۴ عامل اول
بحث می شود و اگر فرصت بود بقیه آن
نیز بعدا بنظر خوانندگان محترم
خواهد رسید .

۱- ارزش غذایی

اول باید بجاخاطر داشته باشیم که غذایی
که از هر جهت کامل باشد وجود ندارد
و حتی شیر و تخم مرغ که دو غذای نسبتا
کاملی هستند در دو از جهت بعضی از
مواد کسری دارند ولذا يك انسان و یا
حیوان نمی تواند در مدت زیادی غذای
خود را شیر یا تخم مرغ فقط قرار
دهد و باینجهت غذاها را دسته بندی
کرده اند و هر کدام را از یک جهت
مورد توجه قرار داده اند مثلا غلات

۱- سهولت هضم - چربی ها هر چه
شل تر باشند مثل روغن کتجد و بادام
و زیتون، هضمشان آسانتر و مقداری
هم که هضم می شوند بیشتر است و هر
چه سخت تر باشند مثل دنبه و بخصوص
پیه هضمشان سنگینتر و مقداری هم که
هضم می شوند کمتر است. مثلا پیه در ۵۰
درجه حرارت آب می شود و ۸۸ درصد
آن قابل جذب است و لی روغن زیتون
که معمولا مایع است ۹۸ درصد یعنی
تقریبا در ۱۰۰ درصد بیشتر جذب میشود و همین
نسبت هضم آن نیز سبکتر است. (و چربی
های شیر و تخم مرغ نیز چون در آب
معلق هستند بهتر جذب می شوند)

۲- داشتن مواد لازم یا اسیدهای
چرب اصلی
چربی های مایع یعنی آنها که در
حرارت معمولی شل هستند يك برتری
دیگر هم دارند که دارای اسیدهای
چربی هستند که بودند در غذا لازم است
نبودنش باعث توقف رشد و بیماریهای
بوستی و غیره خواهد شد.

۳- داشتن ویتامین های لازم -
فرق دیگر چربی های حیوانی و نباتی در
بقیه در صفحه ۴۱

البته اینهم نکته نماند که طعم
گوشت این قبیل مرغها چون حرکت
ندارند از مرغهای دیگر کمتر است
ولی چنانکه ضمن عامل نژاد بیان خواهد
شد این طعم در نتیجه ماده است بنام
EXTRACTIVE که ارزش غذایی
زیادی ندارد.

۲- مقدار چربی و نوع آن
چربی های خوردنی معمولا از سه
راه بدست می آید.

۱- از بدن حیوان مثل دنبه و پیه .
۲- از محصول حیوان مثل شیر و
تخم مرغ
۳- از نباتات مثل کتجد و بادام
و زیتون و تخم پنبه و آفتاب گردان و
غیره.

تمام این چربیها از نظر تولید
نیرو و ویانرژی یکسانند و باهم هیچ
فرقی ندارند یعنی يك گرم چربی
خالص از هر نوع که باشد ۹ کالری
حرارت می دهد چه حیوانی باشد و چه
نباتی ولی این چربیها از جهات متعدد
دیگر باهم اختلاف هایی دارند که در اینجا
قسمت های مهمتر به اختصار ذکر می-
شود.

دو مادر اسکیمو با فرزندان سالم و شاداب که همراه دارند

قاجعه شهادت مولای متقیان علی(ع) بزرگترین واقعه‌ای است که برای بشریت روی داد. صفات ممتازه علی که در زمان صلح دهقان و در زمان جنگ پیکار جوی دلبور بوده غیر قابل وصف است او هیچ وقت پشت بدشمن نمیگردد و بخاطر حفظ حقوق بیچارگان مبارزات در خشان باستمرار از زمان خود بعمل آورد عسری راهبری مقتدی و مقتدر و باکدامن بود بطوریکه دوست و دشمن باومهر میوزیدوز ندگی او راسر مشقی برای خود قرار داده بودند.

او برای سعادت بشر تلاش فراوان کرد و راه خدا را پیشه خود ساخت و برای اجرای فرامین پروردگار از هیچ گونه جانفشانی و فداکاری دریغ نکرد او هیچ وجه از حال و روزگار بیچاره‌گان و زیر دستان خویش غافل نبود بنان جوی قناعت می‌کرد و لباس خود را بادست خویش وصله مینمود. پیکار علی(ع) در راه حق و حقیقت و شهادت او در راه دین آنقدر بزرگ و با عظمت است که محال است تاریخ آنرا فراموش نماید.

این داستان از گوستاو لوبون فرانسوی است

نمابندگان در بار مرمر برای ملاقات علی(ع) خلیفه اسلامی عازم مرکز خلافت شدند. در نزدیکی مرکز خلافت جامه‌های زیبا و رسمی را در بر کردند که با پادشاه اسلام ملاقات رسمی بعمل آوردند عربی که نهالهای خرما در زیر بازو داشت بآنان برخورد این عرب جامه وصله دار ببرداشت باآنان تامل مرکز خلافت همراه و مشغول صحبت بود روز دیگر دریافتند که مردی را که جامه آسان سواره و خلیفه پیاده در در کاپ آسان بود. فرستادگان در بار رم معذرت خواستند و بعضی رساندند چرا جامه شاهانه در بر نداشتی تا ترا بشناسیم و شرمنده ملاقات نشویم بهتر است شرح این داستان را در اشعار شاعر معاصر عباس شهری بخوانیم و مولای خود را که مردسیرت بود بشناسیم.

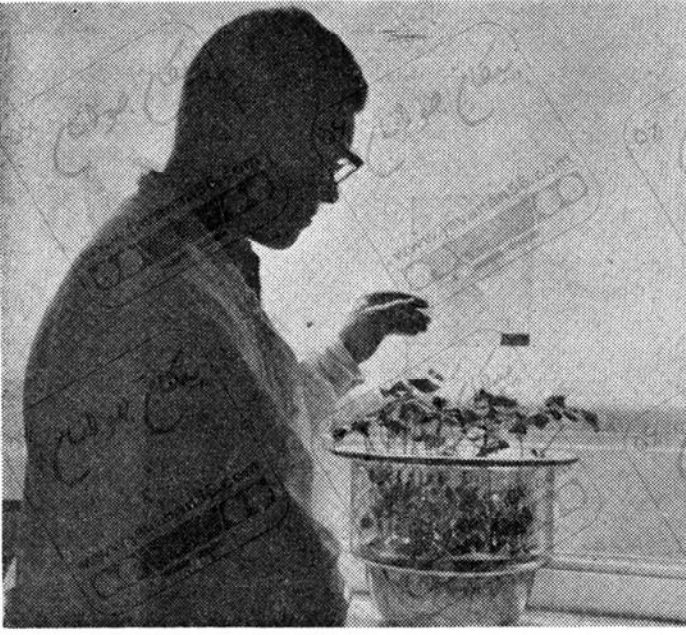
باعلی گفتای یکی در رهگذار از چه باشد جاهه تو وصله دار تو امیری و شهی و سوری از همه در راد مردی برتری هستی ماجملگی از هستت اختیار عالمی در دستت کس ندیده است ای جهان را پناه جامه وصله بر اندام شاه ای امیر تیز رای تیزهوش جامه چون جامه شاهان بپوش گفت صاحب جامه را این جامه چیست دید باید در درون جامه چیست صورت زیبا نمی‌آید بکار حرفی از معنی اگر داری بیار مردسیرت را بصورت کار نیست جامه گرسد وصله باشد کار نیست کارما در راه حق کوشیدن است جامه زهد و ورع پوشیدن است زهد باشد زینت پسر هیز کار زینت دنیا بدنیبا و اگدار

اتم در خدمت کشاورزی

بازدید از مرکز تحقیقات اتمی کشاورزی ایران

کشورهای مترقی دنیا از دیر زمانی بامواد رادیوایز و توپها آشنا شده و پس از بررسی‌های کافی و لازم توانسته‌اند با استفاده از این مواد در امور کشاورزی سطح محصول کشاورزی را بعد از کس بالا ببرند.

ایران چون یکی از کشورهای است که عضویت آژانس بین‌المللی-انرژی اتمی را دارا می‌باشد بر آن شد که در این نوع فعالیتها تا آنجا که ممکن است شرکت نموده و از وجود کارشناسانی که در این رشته مطالعاتی دارند استفاده نماید بنا بر این پس از مطالعاتی که صورت گرفت ارسال قبیل مرکز تحقیقات اتمی کشاورزی در وزارت کشاورزی تاسیس شد. در بدو امر چون تحقیق در امر رادیوایز و توپها و بکار بردن این مواد احتیاج بوسائل آزمایشگاهی داشت لذا با همکاری مرکز اتمی دانشگاه و مرکز پیمان سنتو و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و با استفاده از اعتبارات عمرانی سازمان برنامه و سایل مورد نیاز تا آنجا که مقدور بود تهیه و مستقر گردید و پروژه‌های تنظیمی هم وارد مراحل اجرایی خود شد. ضمناً باید اضافه شود که کمیسیون ملی انرژی اتمی ایران نیز تشکیل شد و در این گونه فعالیتها

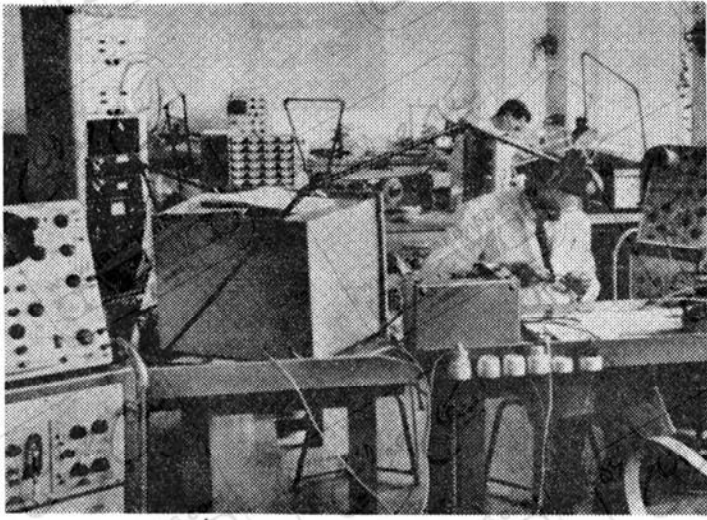
مطالعه روی حرکت مواد معدنی در لوبیا با روش اتورادیوگرافی

نقش‌های و راعنما را دارد. در بازدید که از این آزمایشگاه بعمل آمد کارمندان آن بسیار جالب بود و می‌توان امیدوار شد در آینده اتم در خدمت کشاورزی ایران قرار گیرد

۱- قسمت رادیوشیمی
۲- قسمت شیمی
۳- قسمت شمارش و اندازه گیری
۴- قسمت کشت

ضمناً باید یادآور شد که برای اینکه کارشناسان ایرانی بیشتر با تحقیقات و نحوه کار کارشناسان اتمی در رشته کشاورزی آشنا شوند ۵ نفر در سال گذشته بخارج اعزام شدند که تاکنون چهارتن از آنان به ایران مراجعت کرده‌اند و سرگرم کار هستند.

● درسطور بالا مختصری از وضع مرکز تحقیقات اتمی کشاورزی که در وزارت کشاورزی تاسیس شد بنظر خوانندگان عزیز رسید در شماره‌های آینده سمی خواهد شد نحوه فعالیت‌های این مرکز و همچنین موفقیت‌هایی که در مدت کار این سازمان پدید آمده مفصلاً درج شود.

گوشه‌ای از اطاق شمارش آزمایشگاه‌های تحقیقات اتمی

سیاه‌بهراری که در پیش است!

قبل از نابودی دام‌ها خطر را یادآور شدیم ولی سرما ۲۵ درصد از دام‌های ایران را نابود کرد

مشکلات دام‌داری و دامپروری در ایران و حفظ ثروت ملی

نوشته مهدی بهشتی پور

نویسندگان این مجله در چند شماره اخیر تا آنجا که امکان داشت مشکلات دام‌داری و دامپروری و راه اصلاح آنرا نشان دادند. در شماره ۴ مورخ تیر ماه سال جاری تحت عنوان «تاسیس کارخانه تهیه مواد غذایی دام» نوشته شد: «... دامپروری و دام‌داری در ایران مانند سایر رشته‌های کشاورزی در گذشته علاوه بر اینکه پیشرفتی نکرده، بلکه در اکثر موارد نیز مواجه با مشکلاتی شده تا بدانجا که امروز در بعضی نقاط اصولا دام‌داری از بین رفته و دام‌ها یا تلف شده‌اند یا به مصرف غذایی رسیده است...»

همچنین آقای دکتر عزیزمنی در شماره‌های ۸ و ۶ (شهریور و آبان ماه ۱۳۴۲) تحت عنوان «اصلاح نژاد گوسفندان منانی و مشکلات تغذیه دام در ایران» بتفصیل حاصل تجربیات و مطالعات خود را در آذربایجان شرقی بنظر خوانندگان عزیز دهقان روز و اولیای امور رساندند.

در مقدمه دو مقاله فوق‌الذکر گفته شد: «... دام‌داری و دامپروری در ایران، باید گفت با کمال تأسف سیس زوئی را پیچیده و همانطور که در شماره‌های پیش خاطر نشان ساختیم در

اکثر نقاط ایران که روزی مرکز دام‌داری بوده اکنون دیگر از وام خبری نیست و با وجود تلاش‌ها و کوشش‌هایی که صورت گرفته معینا باید اعتراف کنیم که **دامپروری در معرض خطر نابودی است ولی دست روی دست گذاشتن و بامید دیگران بودن دردی را دوا نمیکنند**، باید دستکاهای مسئول و دامداران با استفاده از امکانات عملی در امر دامپروری کوشش و تلاش بیشتری نمایند تا وضعی پیش نیاید که برای احتیاجات داخلی از خارج دام وارد نمائیم...» و بالاخره نگارنده نیز در شماره‌های ۱۱ و ۱۰ (دی و بهمن) تحت عنوان «صادرات پوست و سالامبوردر خطر است» و «... نسل دام‌های ایران در خطر است» نوشته که: «... متأسفانه در چند سال اخیر کمتر به توسعه دامپروری کشور توجه شده است در حالی که لازم بود ضمن ایجاد مراکز برای ایجاد پناهگاه و خانه برای دام‌های نواحی سرد سیر کشور اقدام فوری شود.

متأسفانه در زمستان‌های گذشته بعلت نبودن محل برای گوسفندان بیش از نصف آنها از سرما تلف می‌شدند و نه تنها در گوشت مصرفی مردم ایران تاثیر می‌گذاشت، امکان صدور خود گوسفند را نیز نداشتیم... اما متأسفانه این نوشته‌ها موثر واقع نشد و همانطور

که دیدیم و شنیدیم با آمدن سرمای شدید و برف و باران فقط در اثر نبودن خانه و علوفه برای دام‌های ایران، تلفات سنگینی به اغنام و احشام وارد آمد و سالها وقت لازم است که زیان آن جبران گردد. بهر حال دام‌یگی از سرما به‌یاری بزرگ و با ارزش ملی ما را تشکیل میدهد علاوه بر اینکه عده کثیری از مردم این مرز و بوم از راه پرورش اغنام و احشام امرار معاش و تأمین زندگی می‌نمایند نیازمندی‌های کشور را لحاظ فرآورده‌های دام تأمین و همه ساله از طریق صدور مازاد فرآورده‌های مزبور مبلغ معتدلی ارز وارد کشور می‌شود که بالنتیجه بالا رفتن سطح اقتصاد و تقویت بنیه مالی کشور کمک موثر می‌نماید.

چون دوام و بقا این سرمایه بزرگ برای ملت و کشور دارای ارزش حیاتی می‌باشد از این رومهمترین وظیفه‌ایکه بعهده دولت بخصوص وزارت کشاورزی و اداره کل دامپزشکی و سازمان‌های وابسته بآن‌ها محول شده است حفظ و نگاهداری این ثروت ملی و جلوگیری از مرگ و میر دام‌ها است.

از طرف دیگر چون بعضی از بیماری‌های دام قابل سرایت با انسان نیز می‌باشد لذا وظیفه مهم دیگری که انجام آن بعهده دامپزشکی است، همانا جلوگیری از سرایت بیماری‌های

دام با انسان مخصوصا از راه گوشت و فرآورده‌های آن بوده می‌باشد.

سیاه‌بهار

می‌گویند چون در قدیم وسیله حمل و نقل امر روزی نبوده است، سیاه‌بهار بهانه‌ای برای قصابها بود، و این سیاه‌بهار از اول اسفندماه تا نیمه فروردین طول می‌کشید. در حالیکه اکنون وسایل حمل و نقل بیش از آن موقع می‌باشد، ولی بدبختانه از اول تا آخر سال سیاه‌بهار قصابها شده است.

متأسفانه با تلفات سنگینی که بدام‌های نقاط مختلف کشور وارد آمده است ممکن است عده‌ای سودجو از این موقعیت سوء استفاده کرده و

«سیاه‌بهراری» را بوجود آورند. چه در یکی دو سال اخیر بیش از یک‌هزار مغازه قصابی فقط در تهران اضافه شده است یعنی هم اکنون نزدیک به سه هزار مغازه گوشت فروشی در تهران موجود است که اکثر آنها با فروش جزئی روزانه مبالغ قابل توجهی خرج میکنند و همین مخارج گزاف ایشان است که یکی از علل گرانی گوشت می‌باشد حال آنکه بجای ۳۰۰۰ مغازه گوشت فروشی میتوان با ۱۰۰۰ مغازه هم گوشت مصرفی تهران را تأمین کرد. بقیه در صفحه ۴۳

آقای مهندس گاسرخی در سندی یکی مرغداران تهران گفتند:

بز و ودی بانک علوفه تاسیس میشود

ورود جو جبهه‌منوع میشود و تخم مرغ سود بازار گانی خواهد داشت

خوراک مرغران

در این جلسه ابتدا آقای امامی اظهار داشتند جوچه و خوراک دو امر مهم در مرغداری می‌باشند. در موضوع خوراک، احتیاج به منابع جدیدی مثل سوزا و آردماهی داریم که در اول کار دولت باید به تهیه آن کمک و مساعدت نماید. در مورد جوچه قیمت آن گران

خبر نگار ما گزارش میدهد آقای مهندس کلسرخی معاون وزارت کشاورزی و سرپرست دامپروری کل کشور برای رسیدگی خواست‌های مرغداران تهران در سندی یکی مرغداران حضور یافتند و مذاکرات مفصلی بین امون امور مختلف مرغداری مخصوصا موضوع خوراک و جوچه و واکنس صورت گرفت.

از فارم‌های متعدد وارد میشوند و یک جور نیستند.

برای آن‌که تهیه کنندگان مرغ مادر و مرغداران تکلیف خود را برای سالیهای بعد بدانند از حالا دولت باید نظر خود را راجع به ورود جوچه و تخم مرغ اعلام نماید. سندیکا معتقد است که تا سال ۱۳۴۴ هیچ گونه مالیاتی بقیه در صفحه ۴۳

است و باید در ایران مرغ صادر تهیه شود.

در این مورد حتی میشود از کمک‌های خارجی نیز کمال استفاده را کرد درست است که جوچه و تخم مرغ با گواهی بهداشت وارد می‌شود ولی اداره دامپزشکی عملام باید نظارت داشته باشد که این جوچه‌ها بیماری‌های ارثی نداشته باشند. این جوچه‌ها و تخم مرغ‌ها

ترجمه و نوشته: آقای بهمن مه آبادی

طریقه پیش‌رس کردن پیاز گل

با گونه گردن دوره استراحت آن بوسیله مواد شیمیائی و مسموم‌های مصنوعی

دوره نمو و نشوونما و همچنین استراحت زمستانه در پیازهای گل‌نیز مانند سایر نباتات و روئیدنیهای دیگر است و هیچ تفاوتی در اصل ندارد بدین معنی که مثلاً پیاز گلایل یا لاله یک دوران زندگی یکساله طبیعی دارند که اوایل بهار بمحض معتدل شدن هوا و برطرف شدن کامل سرمای زمستان در خاک شروع بجوانه زدن مینمایند و این گرمی محیط خارج از خاک و گرمی و حرارت خود خاک بحد معینی که رسید عمل جوانه زدن شروع میشود که

مادر اصطلاح علمی باغبانی این درجات حرارت را درجه حرارت مخصوص هوا و درجه حرارت مخصوص خاک مینامیم که اگر این دو درجه حرارت مخصوص پائین‌تر از حد باشد و یا یکی از آنها پائین‌تر یا بالاتر از حد علاوحد مادون باشد عمل جوانه زدن انجام نخواهد شد.

مثلاً پیاز گلایل در درجه حرارت محیطی (هوا) بین ۱۴ تا ۲۰ درجه و درجه حرارت مخصوص خاک نیز بین ۸-۱۲ درجه باشد میتواند جوانه بزند.

از آقای مهندس پرویز کرباسی

کنف

چهار زمین را برای کنف انتخاب و چگونه آنرا آماده نمائیم

پس اول بایستی زمین خوب انتخاب و بعداً آنرا آماده نمائیم. کنف بخصوص از جمله نباتاتی است که همه زمین را نمی‌پسندد و اگر در این مورد توجه نشود (که متأسفانه زارعین مناطق شمال هیچ توجهی بآن نمی‌نمایند) کلیه زحمات زراعی بی اثر بوده و کنف خاصیت خود را ظاهر نمیکند.

کنف طالب زمینهای شنی‌رسی و باریکی شنی که دارای زهکشی کافی بوده و از لحاظ مواد آلی مستغنی باشد هست کنف در اراضی رسی و باتلاقی فعالیت نداشته و امراض مختلف قارچی که بکنف حمله مینماید بیشتر بهمین علت است و در این نوع زمینها شدت مرض نسبت بزمینهای مناسب جهت کشت کاملاً واضح است و زراعت در چنین زمینهای مقرون بصرفه نیست. کنف زمینی که در آن آب جمع شود دوست نداشته زیرا ریشه‌هایش

همچنین عمل غنچه بستن - بکل اشستن تلقیح شدن - دانه بستن از این قاعده مستثنی نیستند منتها در این موارد درجه حرارت مخصوص هوا بیشتر تأثیر دارد یعنی تا درجه حرارت محیط (با در نظر گرفتن مدت و طول زمان از موقع جوانه زدن تا غنچه بستن) بدرجه حرارت مخصوص بخود که برای غنچه بستن و یا بکل نشستن است بحد طبیعی و معمول خود نرسد عمل غنچه ظاهر شدن یا باز شدن غنچه عملی نخواهد بود. من باب مثال چند شاخه گل گلایل

نیشکر گندم یا جو کاشت و بعد در مرتبه کف در آن کشت نمود

زمینهای آلوده بمرض بایستی لافل در سالی بدون کشت بمانند. حال که متوجه شدیم چه زمینهایی را انتخاب کنیم بایستی آنرا خوب آماده نمائیم. همان طور که مواد اولیه خوراک بایستی استفاده آن خوب تهیه گردد تا قابل استفاده باشد زمین را نیز باید بطریقی آماده نمود که گیاه بتواند مواد غذایی خود را از آن بدست آورد. میدانیم در خاک موجوداتی هستند که مواد آلی از قبیل کود بقایای نباتات و ریشه‌های خشک و غیره را پوسانده و آماده جذب ریشه می‌نمایند چون ریشه مواد غذایی خود را بصورت محلول (آبکی) جذب می‌نماید پس باید خاک را طوری تهیه نمائیم که اول از همه مواد داشته باشد تا ریشه‌ها بتوانند تنفس نمایند موجودات نیز بر راحتی فعالیت کنند دوم این که آب بسادگی در آن داخل شود و نفوذ نموده تا در دسترس ریشه قرار گیرد.

برای این کار برای زراعت کنف بایستی زمین را یک ششم بمعمق ۲۰-۳۰ بقیه در صفحه ۳۷

کاملانچه و باز نشده را در صورتیکه در یخچال یا سردخانه که ۵ درجه سانتیگراد حرارت داشته باشد در گلدان آبی قرار دهیم مدت زیادی بهمین کیفیت باقی خواهد بود و غنچه‌ها باز نخواهد شد.

چراغ غنچه‌ها باز نخواهد شد؛ دلیل آن واضح است و آن نبودن درجه مخصوص حرارت باز شدن غنچه است که این درجه حرارت بین ۱۰ الی ۳۵ درجه می‌باشد. در صورتیکه همان شاخه‌های غنچه‌دار اگر در چنین درجه حرارتی قرار دهیم در ظرف ۴۸ ساعت غنچه‌های هر شاخه باز شده و پس از آن پژمرده شده و از بین می‌روند.

توجه بنکات فوق در مورد درجه حرارت مخصوص یکی از مهمترین اصولی است که در پرورش گل‌های پیش‌رس باید مراعات و بسدقت رعایت شود.

نگارنده در اهواز خوزستان در مورد گل گلایل آزمایشی نمودم بدین شرح که: در اوایل فروردین ماه تعداد ۱۰۰ عدد پیاز گلایل که سال قبل در تهران کاشته شده بودند در اهواز آنها بقیه در صفحه ۳۹

نیشکر گندم یا جو کاشت و بعد در مرتبه کف در آن کشت نمود

زمینهای آلوده بمرض بایستی لافل در سالی بدون کشت بمانند. حال که متوجه شدیم چه زمینهایی را انتخاب کنیم بایستی آنرا خوب آماده نمائیم. همان طور که مواد اولیه خوراک بایستی استفاده آن خوب تهیه گردد تا قابل استفاده باشد زمین را نیز باید بطریقی آماده نمود که گیاه بتواند مواد غذایی خود را از آن بدست آورد.

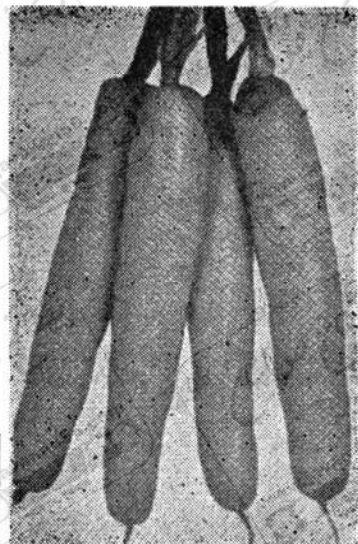
میدانیم در خاک موجوداتی هستند که مواد آلی از قبیل کود بقایای نباتات و ریشه‌های خشک و غیره را پوسانده و آماده جذب ریشه می‌نمایند چون ریشه مواد غذایی خود را بصورت محلول (آبکی) جذب می‌نماید پس باید خاک را طوری تهیه نمائیم که اول از همه مواد داشته باشد تا ریشه‌ها بتوانند تنفس نمایند موجودات نیز بر راحتی فعالیت کنند دوم این که آب بسادگی در آن داخل شود و نفوذ نموده تا در دسترس ریشه قرار گیرد.

برای این کار برای زراعت کنف بایستی زمین را یک ششم بمعمق ۲۰-۳۰ بقیه در صفحه ۳۷

سبزی کاری

و ارزش غذایی سبزیجات

هویج «شانتنه»

نخود فرنگی

چون نخود فرنگی برای تولید محصول مرغوب نیاز به هوای معتدل دارد باید در وقت نمود و موقتی کشت کرد در که هنگام برداشت هوا زیاد گرم نباشد. ممولادر مناطق معتدل میتوان آنرا از اواسط زمستان تا اوایل بهار و همچنین در پائیز کشت نمود و در مناطقی که دارای زمستان شدید میباشد بهتر است در اوایل بهار کشت گردد. مقدار کود حیوانی در هکتار در حدود ۲۰-۳۰ تن میباشد و کشت آن روی خطوطی بفواصل ۴۰-۶۰ سانتیمتر و فاصله بین بوته ۴-۶ سانتیمتر خواهد بود آبیاری بصورت نشتی انجام میشود بهترین موقع برداشت هنگامی است که دانهها نرم و غلافها سبز باشند مقدار بذر ۱۲۰-۲۰۰ کیلوگرم در هکتار است.

هندوانه

هندوانه را معمولاً بسته به مناطق مختلف از اوایل فروردین تا اوایل اردیبهشت ماه میتوان کاشت. انواع مرغوب خارجی بفصل کشت خیلی حساس بوده و اگر دیر کاشته شود مریض شده و کم بار و نامرغوب خواهد شد زمین مزرعه هندوانه را باید قبلاً شخم عمیق زده و در هر هکتار ۳۰-۴۰ تن کود حیوانی بدهند بجای احداث جوی و پشته های عمیق بهتر است هندوانه را در روی پشته هایی بفواصل ۱/۵-۲ متر و فاصله بین بوتهها ۷۰-۱۰۰ سانتیمتر بکارند این سیستم بر سیستم محلی از حیث صرفه جویی در هزینه تهیه زمین و مقدار آب مصرفی ترجیح دارد معمولاً

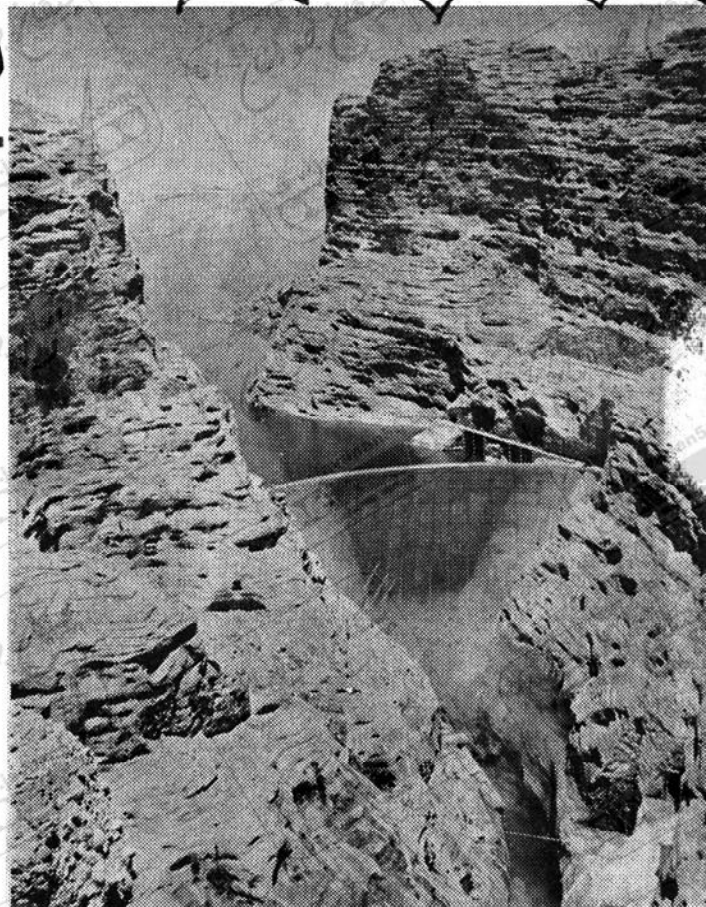
در فواصل معین شده دو پایه بذر داخل چاله بمق ۲ سانتیمتر باید ریخت و پس از دو برکه شدن بوته قوی را نگاهداشته و بقیه را کمرشکن کنند باید بمرور پای بوته های باقیمانده بقیه در صفحه ۳۶

جدول ارزش غذایی سبزیجات مهم در یکصد گرم

اسید اسکربیک	نیاسین	ریبوفلاوین	ویتامین A	ویتامین	آهن	فسفر	کلسیم	چربی	پروتئین	حرارت و سوخت	نام سبزی
میلی گرم	میلی گرم	میلی گرم	واحد بین المللی	میلی گرم	میلی گرم	میلی گرم	میلی گرم	گرم	گرم	کالری	
۵۹	۰/۶	۰/۲۰	۰/۱۱	۹۴۲۰	۲/۰	۵۵	۸۱	۰/۳	۲/۳	۲۰	اسفناج خام
۵	۰/۶	۰/۰۵	۰/۰۴	۳۰	۰/۴	۳۷	۱۵	۰/۲	۱/۱	۲۴	باد نجان
۹	۰/۲	۰/۰۴	۰/۰۳	۵۰	۰/۵	۴۴	۳۲	۰/۲	۱/۴	۴۵	پیاز پخته
۶	۰/۲	۰/۰۳	۰/۰۳	۱۹۰	۰/۵	۴۴	۳۲	۰/۲	۱/۰	۳۸	پیاز خام
۴۹	۰/۲	۰/۰۳	۰/۰۸	۱۹۰	۰/۴	۲۳	۳۳	۰/۲	۱۰/۷	۴۵	پیازچه
۲۴	۰/۲	۰/۰۲	۰/۰۳	۳۰	۱/۰	۳۱	۳۷	۰/۱	۱/۲	۲۰	تر بچه
۱۹۳	۱/۴	۰/۲۸	۰/۱۱	۸۲۳۰	۴/۳	۸۴	۱۹۳	۱/۰	۳/۷	۵۰	جعفری خام
۱۸	۰/۲	۰/۱۲	۰/۰۸	۰	۰/۷	۸۰	۵۷	۰/۵	۱/۵	۷۸	جعفری پخته
۱۰	۰/۴	۰/۰۵	۰/۰۲	۲۰	۱/۰	۴۳	۲۷	۰/۱	۱/۶	۴۲	چغندر خام
۷	۰/۳	۰/۰۴	۰/۰۲	۲۰	۰/۷	۳۱	۲۱	۰/۱	۱/۰	۴۱	چغندر پخته
۱۴	۰/۵	۰/۱۰	۰/۰۷	۶۶۰	۰/۷	۲۳	۳۶	۰/۲	۱/۴	۲۲	خیار
۸	۱/۴	۰/۱۰	۰/۱۱	۳۹۰	۰/۶	۵۲	۵	۰/۷	۲/۷	۸۵	ذرت پخته
۲۸	۰/۵	۰/۰۷	۰/۰۵	—	۰/۵	۳۴	۴۰	۰/۲	۱/۱	۳۲	شلغم خام
۱۸	۰/۴	۰/۰۶	۰/۰۴	—	۰/۵	۳۴	۴۰	۰/۲	۰/۸	۲۷	شلغم پخته
۳۳	۰/۵	۰/۰۴	۰/۰۵	۳۴۲۰	۰/۴	۱۶	۱۷	۰/۲	۰/۶	۲۰	طالبی (گرمک)
۱۲	۰/۴	۰/۰۷	۰/۰۴	۶۳۰	۰/۴	۲۵	۱۱	۰/۲	۱/۲	۲۵	فلفل سبز تازه
۸	۰/۲	۰/۰۸	۰/۰۴	۵۴۰	۰/۵	۲۵	۲۲	۰/۲	۱/۲	۱۵	کاهو پیچ تازه
۱۸	۰/۲	۰/۰۸	۰/۰۴	۱۶۳۰	۱/۱	۳۰	۶۳	۰/۲	۱/۲	۱۵	کاهو (انواع دیگر)
۸	۰/۶	۰/۰۸	۰/۰۵	۳۴۰۰	۰/۸	۴۴	۲۱	۰/۲	۱/۲	۳۱	کدو تنبل خام
—	۰/۵	۰/۰۶	۰/۰۲	۳۴۰۰	۰/۷	۳۶	۲۰	۰/۳	۱/۰	۳۳	کدو تنبل پخته
۱۷	۰/۸	۰/۰۹	۰/۰۵	۶۳۰	۰/۴	۱۵	۱۵	۰/۱	۰/۶	۱۶	کدو بهار خام
۱۱	۰/۶	۰/۰۷	۰/۰۴	۳۶۰	۰/۴	۱۵	۱۵	۰/۱	۰/۶	۱۶	کدو بهار پخته
۷	۰/۴	۰/۰۴	۰/۰۵	۰	۰/۵	۴۰	۵۰	۰/۲	۱/۳	۱۸	کرفس خام
۵	۰/۳	۰/۰۳	۰/۰۴	۰	۰/۵	۴۰	۵۰	۰/۲	۱/۳	۱۸	کرفس پخته
۵۰	۰/۳	۰/۰۵	۰/۰۶	۸۰	۰/۵	۳۱	۴۶	۰/۲	۱/۴	۲۴	کلم پیچ خام
۳۱	۰/۳	۰/۰۵	۰/۰۵	۹۰	۰/۵	۳۱	۴۶	۰/۲	۱/۴	۲۴	کلم پیچ پخته شده در آب
۶۹	۰/۶	۰/۱۰	۰/۱۱	۹۰	۱/۱	۷۲	۲۲	۰/۲	۲/۴	۳۵	کلم گل خام
۲۸	۰/۵	۰/۰۸	۰/۰۶	۹۰	۱/۱	۷۲	۲۲	۰/۲	۲/۴	۳۵	کلم گل پخته
۲۳	۰/۵	۰/۰۴	۰/۰۶	۱۱۰۰	۰/۶	۲۷	۱۱	۰/۳	۱/۰	۲۰	گوجه فرنگی خام
۱۶	۰/۷	۰/۰۳	۰/۰۶	۱۱۵۰	۰/۶	۲۷	۱۱	۰/۳	۱/۰	۱۹	گوجه فرنگی پخته
۳۲	۱/۴	۰/۱۱	۰/۲۱	۲۸۰	۳/۳	۱۵۸	۳۶	۰/۸	۷/۵	۱۲۸	لوبیا سبز تازه خام
۱۵	۱/۱	۰/۰۹	۰/۱۴	۲۹۰	۱/۷	۷۷	۲۵	۰/۴	۵/۰	۹۵	لوبیا سبز پخته
۲	۲/۲	۰/۲۳	۰/۱۷	۰	۶/۹	۴۳۷	۱۶۳	۱/۶	۲۱/۴	۳۳۸	لوبیا سفید
۲	۲/۵	۰/۲۲	۰/۵۷	۰	۶/۹	۴۳۷	۱۶۳	۱/۷	۲۳/۱	۳۳۶	لوبیا قرمز
۲۳	۱/۲	۰/۱۷	۰/۱۳	۱۰۴۰	۱/۰	۶۲	۳۲۱	۰/۲	۲/۲	۲۱	مارچوبه
۲۶	۲/۷	۰/۱۶	۰/۲۴	۶۸۰	۱/۹	۱۲۲	۲۲	۰/۴	۶/۷	۹۸	نخود فرنگی خام
۱۳	۲/۳	۰/۱۴	۰/۲۵	۷۲۰	۱/۹	۱۲۲	۲۲	۰/۴	۴/۹	۷۰	نخود فرنگی پخته
۶	۰/۲	۰/۰۵	۰/۰۵	۵۹۰	۰/۲	۱۲	۷	۰/۲	۰/۵	۲۸	هندوانه
—	۰/۵	۰/۰۶	۰/۰۶	۱۲۰۰۰	۰/۸	۳۷	۳۹	۰/۳	۱/۲	۴۲	هویج خام
۴	۰/۴	۰/۰۵	۰/۰۵	۱۲۵۰۰	۰/۶	۲۶	۲۶	۰/۵	۰/۶	۳۰	هویج پخته

این جدول از کتاب Vegetable Crops تالیف Thompson اقتباس شده است

در اراضی شور هزار

سد محمد رضا شاه پهلوی مرتفع ترین سد خاورمیانه

ماه گذشته، بدعوت سازمان آب و برق خوزستان آقای مهندس بازرگانی مدیر مجله ما از تاسیسات سد محمد رضا شاه پهلوی، مزارع نیشکر کاری و کارخانه شکر هفت تپه بازدید کردند. فعالیتهای عمرانی و آبادانی که در این منطقه آغاز شده بسیار جالب است و درسطور زیر خلاصه ای از مشاهدات ایشان بنظر خوانندگان عزیز میرسد.

سابقه تاریخی درخشان

خوزستان از قدیم از آبادترین و ثروتمندترین مناطق ایران بشمار می رفت و بنام انبار غله دنیا و سرچشمه بزرگترین ثروت های طبیعی معروف بوده ولی هجوم اقوام و ملل دیگر باین منطقه در آخر حمله اعراب این سرزمین پر برکت را به بیابان خشک - سوزان - لم یزرع و شور مبدل ساخت.

پادشاهان ایران شاید از ۳۶۰۰ سال قبل از هجرت توجه خاصی به - سرزمین خوزستان داشتند و همیشه در آبادان ساختن آن تلاش و کوشش فراوان میکردند. چون موقعیت طبیعی

تبدیل گردد.

طرح های عمرانی

از ابتدای شروع برنامه عمرانی دوم، سازمان برنامه مأمور اجرای طرح های عمرانی این ناحیه گردید و داوید لیلیا نئالو کوردن کلاب مدیران سابق سازمان دره تنسی آمریکا بایران دعوت شدند و پس از مطالعات زیادی طرح های جامع و مفیدی تهیه نمودند طرحها عبارت بودند از ساختن سد بر روی رودخانه دز به منظور آبیاری ۱۲۵۰۰۰ هکتار زمین - تهیه برق ارزان برای استفاده صنایع و شهرها و تلمبه های آبیاری، طرح احیای کشت نیشکر و تاسیس کارخانه قند نیشکر بظرفیت سی هزار تن در سال. بمدار پایان برنامه هفت ساله دوم مسئولیت اجراء و اداره طرح های عمرانی این منطقه در سازمانی بنام سازمان آب و برق خوزستان متمرکز شد و این سازمان کار اصلی خود را آغاز کرد.

بلندترین سد خاورمیانه

بر روی رودخانه دز سد بار ارتفاع ۲۰۳ متر که پنج رودخانه سرکش خوزستان را مهار میکند بر پا گردید این سد مرتفع ترین سد خاورمیانه و ششمین سد بلند جهان بشمار میرود ظرفیت تولید ۵۲۰۰۰۰ کیلو وات نیروی برق است که در ابتدا ۱۳۰۰۰۰ کیلو وات آن بکار انداخته شد.

در ابتدا شهرهای اهواز - آبادان - خرمشهر - اندیمشک - دزفول از

نیروی برق این سد استفاده میکنند سد محمد رضا شاه پهلوی دارای مخزنی بطول ۶۰ کیلومتر و ظرفیت ۳۰۰۰ کیلو متر بیلیون متر مکعب آب میباشد که تقریباً مساوی با مخزن دریاچه فورس دره تنسی است.

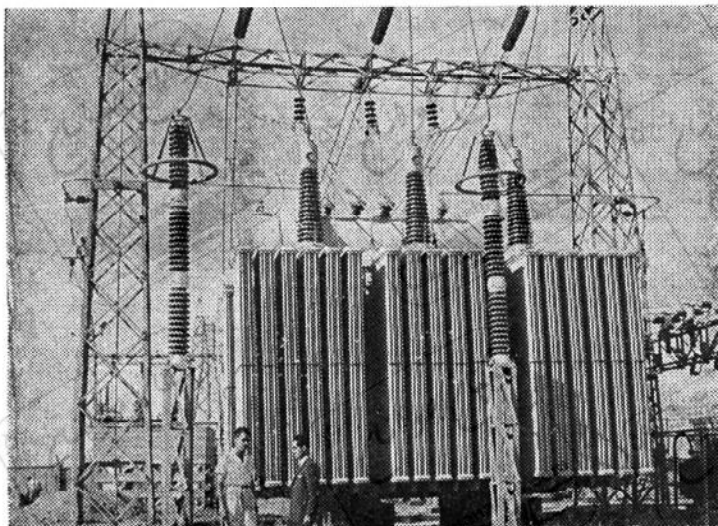
سد محمد رضا شاه نه تنها از لحاظ اقتصادی فواید بسیاری برای خوزستان تأمین خواهد نمود بلکه اثرات مادی آن شامل تمام کشور خواهد گردید.

توانل عظیم در دل کوهها

برای سهولت کار و ایجاد ارتباط بین جلگه دز و کارخانه برق زیر زمینی پس از ۱۶ ماه کار مداوم توانلی به عرض ۶ر۵ و ارتفاع ۵ر۵ متر و بطول ۶۵۰۰ متر بنا گردید که طول بلندترین توانل بدون بتون جهان بشمار میرود و ایجاد این توانل کام بلندی است که در راه ساختمان این سد عظیم برداشته شد.

نیروی برق در خوزستان

در پنج رودخانه عمده خوزستان تولید ۶۰۶ میلیون کیلووات انرژی الکتریکی هفته است که این ثروت سرشار و لایزال دو برابر نیروی رودخانه تنسی و چهار برابر نیروی تولید رودخانه سن اوران محسوب میگردد. تولید برق بوسیله کارخانه هیدرو الکتریک سد محمد رضا شاه جهت استفاده از قسمتی از نیروی موجود برودخانه های خوزستان محسوب میشود همانطور که در بالا اشاره شد تشکیلات الکتریکی سازمان

منطقه خوزستان از نیروی برق ارزان استفاده مینماید

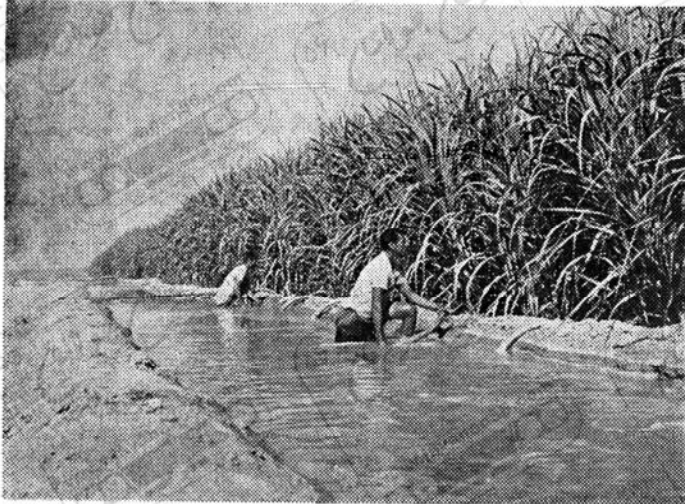

جنوب نمک را بشکر تبدیل میکنند

انبساط غله دنیا با ساختن سد عظیم در عظمت دیرینه خود را باز مییابد

شهرهای دزفول - اندیمشک - شوشتر - اهواز - آخر مشهر - آبادان و دهات اطراف از برق

ارزان استفاده میکنند. سازمان آب و برق خوزستان در سایه مدیریت صحیح یکی از دستگاههای منظم و پرکار و نمونه کشور است

کشت نیشکر در خوزستان مجدداً احیاء شده است

برسیم بطور متوسط در هر هکتار ۶۰ تن علوفه سبز تولید میکند. علوفه مناسب دیگر این ناحیه سودان گراس و ذرت خوشه‌ای و یونجه میباشد بیماریهای دامی بررسی شده و تزریقات لازم بر ضد بیماریهای موجود انجام گرفته است. برای اصلاح نژاد دامها نیز برنامه‌هایی تنظیم گردیده است.

اعتبارات کشاورزی

کشاورزان میتوانند مقدار کود شیمیائی مورد نیاز و بذور اصلاح شده را بوسیله وامهای کوتاه مدت تهیه نمایند.

برای تهیه ماشین آلات کشاورزی آماده کردن زمین، تسطیح اراضی و بناهای روستائی نیز وامهایی با مدت طولانی و متوسط ترتیب داده شده است.

مرکز تحقیقات و بررسی‌های کشاورزی

در مراکز این ناحیه ۲۰۰ هکتار برای بررسی‌های کشاورزی و دامپروری و ازدیاد بذرها اصلاح شده همچنین آموزش روش‌های جدید کشاورزی بقیه در صفحه ۳۴

تیرماه سال ۱۳۴۲ قسمت شمالی این ناحیه برای اولین بار از جریان آب تنظیم شده در کانالهای جدید و بوسیله دریاچه‌های اصلی آبیاری مشروب گردید.

کار ساختمان کانالها و زهکشهای آبیاری بسرعت در حال پیشرفت است و تا دیماه ۱۳۴۳ ساختمان کلیه کانالها و زهکشهای این ناحیه پایان خواهد یافت.

کشاورزی

در سنوات گذشته بعلمت کم بود آب رودخانه در تابستان فقط ۱۸ درصد اراضی در زیر کشت محصول قرار میگرفت اما با استفاده از جریان آب تنظیم شده بوسیله سد محمد رضا شاه پهلوئی در سراسر سال تمام زمین زیر کشت خواهد بود.

کشت علوفه و دامپروری

تهیه علوفه برای دامهای این ناحیه قسمت مهمی از برنامه وسیع کشاورزی میباشد. شبد برسیم یکی از غناسبترین و ارزاترین علوفه‌ایست که مورد استقبال شدید کشاورزان این ناحیه قرار گرفته پس از برداشت برنج زمینهایی که برای مدت یکسال بيمصرف بودند هم اکنون بوسیله پاشیدن بذر شبد

مقدار آبی که در مخزن سد ذخیره میشود ۱۲۵۰۰۰ هکتار زمین‌هایی را که در شمال دشت خوزستان واقع شده آبیاری میکند.

اولین مرحله عمران این منطقه ۱۲۵۰۰۰ هکتاری اجرای طرح

نمونه‌ای بمساحت ۲۲۰۰۰ هکتار در جنوب شهر دزفول بمنظور ایجاد شبکه جدید آبیاری و توسعه کشاورزی این ناحیه میباشد. هدف این برنامه انجام عملیات است که بوسیله آنها میزان تولیدات اقتصادی این ناحیه در مدت سه سال یعنی از زمانی که آب تنظیم شده در شبکه آبیاری جریان مییابد سه برابر شده و پس از ده سال میزان درآمد تولیدات کشاورزی پنج برابر برسد.

ناحیه ۲۲۰۰۰ هکتاری طرح نمونه شامل ۵۸ دهکده است که جمعیت آنها بالغ بر ۱۲۰۰۰ نفر میباشد.

کانالهای آبیاری و زهکشها

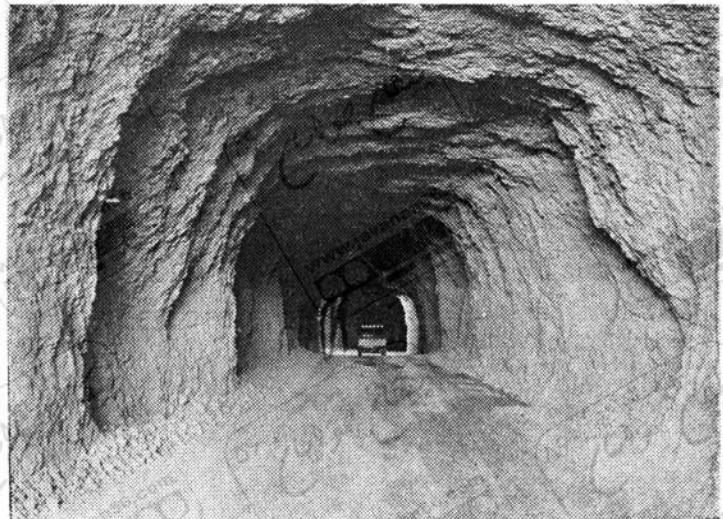
کار ساختمان کانالهای آبیاری و دریاچه کنترل و انحراف آب رودخانه در شهر یورماه سال ۱۳۴۱ بوسیله شرکت های ساختمانی ایرانی شروع شد و در

آب و برق خوزستان در آغاز شامل کارخانه‌های هیدروالکتریک سد محمد رضا شاه پهلوئی میباشد که قدرت تولید آن ۵۲۰ هزار کیلووات بوده و این تولید با ۱۳۰ هزار کیلووات آغاز شده است.

نیروی حاصله بوسیله چهارصد کیلو متر خطوط انتقال انرژی ۲۳۰۰۰۰ و ۲۳۲۰۰۰ و ۲۳۰۰۰۰ ولتی و همچنین ۱۷ دستگاه بزرگ و کوچک انتقال نیرو بمراکز مصرف منتقل شده و سپس توزیع میگردد.

حوزه انتقال و توزیع نیروی برق در مرحله اول شامل شهرهای دزفول اندیمشک - شوشتر و اهواز - خر مشهر آبادان و قراء و قصبات نزدیک این شهرها و همچنین پایگاه هوائی وحدتی دزفول و تاسیسات کشاورزی هفت تپه و قراء منطقه آزمایشی آبیاری دزفول میباشد.

● کشاورزی نوین و شبکه جدید آبیاری سیلابهای سرکشی که در طی قرون و اعصار در خلیج فارس میریخت اکنون مهار شده و در سراسر سال به وسیله دریاچه‌های آبیاری مورد استفاده شبکه جدید آبیاری قرار میگردد.

تونلی بطول ۶۵۰۰ متر بدون بتون بوجود آمد

هنر زین در شهر و روسا

از: با نولمک ترکان سعید «بازرگانی»

مر وارید دوزی، نگین دوزی، منبجوق دوزی،

ملیله دوزی در شهر ها و دهات ایران

یافته شده و امروز بصورت شیئی نفیس درآمده است.

قابل ملاحظه ای است کیفی که در عکس ملاحظه مینمائید با منبجوق چینی

چهل سال پیش زنان متعین شهری و خانم های روستا نشین رارسیم بر این بود که بقچه سوزنی پرده، پستی، منخده، یقه جلوسینه و سردست کت و یا کمر بند روی لباس، جای شانه جای مهر را مر وارید دوزی میکردند و وسط گلهای مر وارید را نگینهایی از الماس، زمرد، یاقوت سفته «سوراخ شده» میدوختند که

بسیار زیبا و نفیس بود. ارزشش از نظر شکل و بته ای که می کشیدند و زحمتی که در کار دوخت میبردند و مر وارید و جواهری که مورد مصرف قرار میدادند صد چندانی بود. نیم قرن پیش یکی از شاهزاده خانمهای قاجار ماشکی پیش میاید و متوسل بدرگاه حضرت ثامن الائمه میشود. نذر میکند که اگر حاجتش بر آورده شود بدست خود روپوشی برای ضریح مطهر حضرتش بدوزد. پس از چندی مشککش حل و دعایش مستجاب می گردد بندرش عمل میکند و با دست خود روپوشی از مر وارید اصل دوخته و اسمش را هم گوشه آن نوشته و میدوزد و تقدیم میکند. امروز این روپوش موزه آستان قدس است که در جشنها و اعیاد مورد استفاده قرار میگیرد. در زمان حاضر بد آنصورت و با مر وارید اصل چیز می دوخته نمیشود و جایش را مر واریدهای بدلی بصورت و رنگهای مختلف گرفته و بظاهر فرقی با اصل ندارد و روی بلوز اکت لباس شب با منبجوق نگین ملیله و یا بتنهایی میدوزند نگین دوزی امسال رل عمده روی لباسها بازی میکند مخصوصا لباسهای شب.

منبجوق دوزی یا منبجوق بافی هنر

شاد در مغازه ها کیفهای منبجوق مشکی یا سفید زیاد می بینید که روی پارچه منبجوق را بیک رنگ و یکنواخت دوخته بصورت کیف در آورده و میفروشند قیمتش هم از هفتاد تا صد و بیست تومان است.

پس بنظر شما این کیف منبجوق بافته با گلهای قرمز طبیعی و شاخه برگ زیبا ارزشش چند راست و بافنده آن با چه حوصله و هنری این کیف را تمام کرده؟

در منبجوق بافی ابریشم تا بیده طبیعی مورد نیاز است که یاد او و خیلی نازک بوده تا از سوراخ منبجوقها بگذرد. نقشه مورد نظر را میخواند از روی کتابچه های تور دوزی رنگی انتخاب نمود و بعد از روی نقشه شماره هر رج متس یا زمینه منبجوق ساده بگل که رسیدیم منبجوق رنگی کمرنگ یا پر رنگ بسته بگل بزرگ یا شاد و یا جامع با بریشم کشیده تا آخر از روی همان نقشه با حساب و شماره عمل میکنیم که اشتباه نشود بافتنش بسیار آسان و پایه و قلاب است منتها باید سعی کرد که منبجوقها هم پشت کار قرار گیرند. برای تهیه زیله یا بلوز برای لباس شب هم میتوان از این طرز با منبجوق ساده و یا اگر کمی حوصله داشته باشید با منبجوق الوان و انداختن گل و بوته بدور یقه استفاده نمود که بسیار بی رازنده و زیبایمی شود.

خوشبختانه چند سالی است که خانمها نقاشی، خیاطی و گل سازی، گل آرائی، شمع سازی، هنرهای دستی مختلف آرایش، تزئین منزل، آشپزی رایاد گرفته اند و ما هر روز شاهد باز شدن هنر کده و یا نمایشگاهی از کارهای هنری آنها در مرکز و یا شهرستانها می باشیم و این همان بیداری و هوشیاری لازمه زندگی قرینی است که در آن زیست میکنیم.

نگارنده برخلاف آن عده ای که خانمهای هروسکی بخور و بخواب را نمونه قراردادده بخانمهای تازند، هر روز یک در مجله ها و یاروزنامه ها خبر موفقیت یا باز شدن خیاطخانه، هنر کده کودکستان و مدرسه ایرا بنام خانمی میخوانم غرق غرور و مباهات می شوم.

ذرت

ذرت در زندگی

انسان و حیوان نقش

عمده ای دارد و بعد

از گندم و برنج در دنیا

مهمترین غله می باشد

تا اگر سن محصول گندم شما

را ازین میبرد کشت ذرت

را جانشین آن سازید

ذرت در تمام مناطق ایران بجز

نواحی سردسیر بخوبی میروید

کشت ذرت در ایران باید توسعه یابد

اهمیت ذرت در زندگی انسان و حیوان

ذرت بعد از گندم و برنج مهمترین غله در روی زمین است. اهمیت آن به علت مصرف برای تغذیه انسان و دام است.

مهمترین کشور تولیدکننده ذرت آمریکا است. این کشور بنهایی در سال ۹۳ میلیون تن ذرت تولید میکند و مجموع تولید سالانه در دنیا ۱۶۵ میلیون تن می باشد.

اهمیت ذرت در آمریکا مشابه اهمیت است که برنج در ژاپن، چین و هندوستان دارد.

آب و هوا:

ذرت تقریباً در تمام نقاط دنیا قابل کشت و بهره برداری است به همین علت آب و هوای مخصوص بخودش ندارد. برای جوانه زدن ۹ تا ۱۰ درجه سلسیوس حرارت لازم دارد و در حرارتی کمتر از ۹ درجه سبز نمی کند.

طرز و موقع کشت

بهترین موقع کشت اول بهار بعد

از یخبندان است و قتی که درجه حرارت به ۹ درجه رسیده باشد.

البته ناگفته نماند که ذرت را در ایران میتوان در تمام طول بهار کشت نمود زیرا مدت زمان لازم برای

رشد و بمر رسیدن ذرت به علت طولانی بودن فصل گرما وجود دارد بهترین طرز کشت در ذرت ریزی است البته بنجوی که بتوان آبیاری آنرا نیز از طریق آبیاری نشتی انجام داد.

عمق لازم برای زیر خاک کردن دانه ها حداکثر سه چهار سانتی متر (با اندازه سه انگشت بسته) می باشد زیرا اگر چنانچه دانه را زیاد زیر خاک کنیم اولاً ممکن است قدرت خارج شدن از خاک را نداشته باشد در فانی چون مدت زیادی در خاک بوده ضعیف شده و آن طور که باید و شاید قوی نشده و اگر چنانچه عمق بذر در خاک زیاد نباشد بزودی رطوبت اطراف دانه کم شده و زمین خشک می گردد و بنا بر این دانه رطوبت کافی برای سبز شدن را نخواهد داشت و اکثر سبز نمی کند.

اگر چنانچه در موقعیکه بذر زیر خاک است بارندگی شد و زمین سله بست (بیشتر این موضوع در زمین های پر خاک و رسی پیش می آید) بایستی سله ها را شکست تا جوانه بتواند خارج شود و از طرفی زمینی که سله بست به علت ایجاد شکافهایی در سطح زمین رطوبت خود را خیلی زود از دست می دهد. به منظور انجام کار سله شکنی بایستی رذیف ها با اندازه ای از هم فاصله داشته باشند که انجام کار ممکن باشد. آزمایشاتی که در باره فاصله کشت ثابت نموده اند بهترین فاصله اینست که خطوط کشت نیم متر از هم دور باشند و فاصله دو بوته در روی خط افلاچیل سانتی متر باشد.

آبیاری

بسته باینکه زمین کشت چه شکل تهیه شده باشد، نوع و میزان آبیاری تا اندازه ای متفاوت است چنانچه زمین کرت بندی ساده باشد آبیاری آن آسان ولی نتیجه چندان رضایت بخش نیست و چنانچه آبیاری بصورت نشتی صورت گیرد از هر لحاظ نمره بهتری

عاید کشاورز خواهد شد. آبیاری نشتی را میتوان بطریق ذیل عمل کرد.

پس از شخم زمین آن را مال سه زده صاف و هموار میکنند بعد با گاو آهن ایرانی با فاصله های نیم متری بطور نسبتاً مستقیم شخم زده بدنبال آن با بیل های سبک این شیارها را از هم باز می کنند و کاو های آن را خرید کرده و جوی های بیهنای ۱۳ تا ۱۵ سانتی متر (چهار انگشت باز) و به عمق ۱۰ الی ۱۵ سانتی متر می سازند. طول این جویچه ها بر حسب زمین متفاوت است هر چه زمین شنی تر باشد طول جوی ها کوتاه تر و هر چه رس دارتر و خاک دارتر باشد طول جوی ها بلندتر می باشد فاصله آنها بین ۵۰ تا ۱۰۰ سانتی متر می باشد پس از آماده شدن این جوی ها میبایستی بذر را کاشت و بعد آب را در این جوی ها بگریان انداخت زمین در این حالت آب مورد احتیاج خود و گیاه را جذب میکند، در موقع آبیاری بایستی دقت کرد که در همه جوی ها بیک اندازه بقیه در صفحه ۲۹

رشد و تکامل کشاورزی در ایران

در ایران زراعت کمتر

توأم بادامپروری است

کاشت نباتات علوفه‌ای

در ایران باید تعمیم یابد

برای افزایش سطح

عملکرد باید طرز کار

کهنه و ابتدائی قدیم

منسوخ شود

نسبت تولیدت کشاورزی ایران و آمریکا

نوع محصولات	جمع تولیدات ایران	نسبت تولیدات بهر نفر ایران	نسبت تولیدات آمریکا	نسبت تولیدات آمریکا به ایران
غذای مستقیم	۱۰۰۰ تن	۱۰۰۰ تن	۱۰۰۰ تن	۱۰۰۰
غلات	۳۱۴۰	۲۸۵۶۰	۱۶۷	۷۸
حبوبات	۱۳۶	۹۰۳	۵۳	۷۸
شکر	۸۷۵	۲۳۴۰	۱۳۳۶	۳۱۱
میوه	۱۷۷۲۶	۱۵۶۵۹	۹۱۳۶	۱۰۳
صیفی و سبزیجات	۹۱۰	۱۶۹۹۵	۹۹۴	۲۱۸
سبزی میوه	۱۱۶۸۵	-	۶۸۳	-
جمع	۶۰۴۸۱	۷۶۱۴۱	۳۰۲۴	۴۴۵۳
فرآورده‌های دامی	۱۰۶۱	۱۱۸۹۵۹	۵۳	۱۳۱۳
دانه‌ها، تیکه به مصرف علوفه می‌رسد	-	۱۷۸۸۸۶	-	۱۰۴۶۱
جمع	۱۰۶۰	۲۹۷۸۴۵	۵۳	۳۲۸۶
سایر نباتات	۶۱	۲۳۸۷	۳	۴۶۳
پنبه	-	۴۲۳	-	۲۵
بذرور	-	۱۷۶۷۹	۱۴	۷۵۱
نباتات روغنی	۲۷۸۵	۷۵۳	۰۹	۴۸۹
تنباکو	۱۷	-	-	-
چای	۶۷	-	-	-
جمع	۳۶۳۲	۲۱۵۳۲	۱۸۲	۶۹۱
جمع کل	۷۴۷۲۲	۳۹۵۵۱۸	۲۷۳۶	۲۴۱۳

بقیه در صفحه ۳۳

کشاورزی امریکا و مراحل مختلف رشد و تکامل کشاورزی در ایران از گزارش آقای دکتر بلانچ استاد اقتصاد در دانشگاه یوتا - امریکا استخراج شده است.

آقای دکتر بلانچ از شخصیت‌های اقتصادی و مطلع امریکا هستند و با اوضاع کشاورزی ایران آشنائی زیادی دارند و ضمناً گزارش ایشان می‌تواند از نظر آماری در توسعه کشاورزی نوین ایران موثر و مفید باشد.

بقیه از شماره قبل

تولید محصولات کشاورزی

سطح برداشت و وسعت اراضی زراعی دلیلی بر بهبود وضع کشاورزی نیست. بلکه بازده و راندمان محصول و با اصطلاح عملکرد در هکتار و حجم تولیدات اهمیت کامل دارد.

در ایران نسبت به آمریکا بیش از ۵۰ درصد از اراضی زراعتی برای کاشت گیاهانی که به مصرف تغذیه مستقیم مردم می‌رسد تخصیص داده شده است در حالیکه جمع تولیدات کشاورزی برای هر نفر در آمریکا ۶ برابر ایران می‌باشد و اگر رقم تولید نباتات علوفه‌ای از محاسبه حذف شود نسبت تولیدات کشاورزی برای هر نفر در آمریکا ۷۸ درصد بیش از ایران می‌باشد.

جدول شماره ۳

آبیاری در عهد باستان

برای تامین آب مشرب و آب شهر از گان شکم کوه را بیش از یک فرسنگ و نیم سوراخ کردند بطوریکه یک اسب سوار بانیزه بلند باسانی میتواندست از داخل آن عبور نماید

بقیه از شماره قبل

پس از سد با عظمت شوشتر که اردشیر بابکان یا بقولی شاپور اول آنرا تکمیل نموده و امیر اطور روم را مجبور به تعمیر آن کرد بند قیر را بوجود آورده این بند در هشت فرسنگی اهواز بین شوشتر و اهواز قرار دارد. البته اهواز نام فارسی اهواز مزدا و اردشیر و کوچک آن هر مشیر که عربی شده آن شهر است اصل آن در روز کاری که اردشیر بابکان فارسی که پس از کوروش یکی از بزرگترین مردان و سلاطین ایران پارسی است در صحرائی هر مزدگان یا هر مزدجان با اردوان جنگید. قبل از جنگ نذر نمود که اگر بر اردوان اشکانی غلبه کرد و قشون پارس بر ماده سلط شدند «مرکز اصلی اشکانی یابیکی از مراکز آنها نهارند بوده است» شهری در کنار کارون بنام اهوار مزدا دادر تختترا بسازد و آتشکده ای در فیروز آباد فارس بنا کند و پس از استیلای پارسیمان بمهد خود وفا کرده یعنی هم شهر هر مشیر و هم آتشکده ای در کنار گمب (یا خنوب) ایجاد نمود. که در قدیم بنام بارین می نامیدند.

یکی از علماء نوشته است که خارج آتشکده سی میلیون درهم بوده است و بقولی سی هزار درهم و باز بروایتی سی هزار دینار. بند قیر یعنی همان بندی که میان اهواز و شوشتر است بنا کردند و در اثر این بند باز جویهای متعدد دیگری بسوی دشت خوزستان روان گردید و قسمت ب قسمت خوزستان را توانستند آباد کنند. البته باید دانست که شش میلیون هکتار اراضی خوزستان با ستفناهی یک نالت آن یعنی چهار میلیارد هکتار اراضی قابل کشت و زرع را نمی توانستند باین بندی تنها با بندهای کارون، زرو و مخضر گردانند. بنا بر این متوجه کرخه یا کرخیا

کامل کرده و با ایجاد بندها و قنوات تا آخرین قطره آن را مورد استفاده آبی کردن زمینها قرار داده اند و باز از رود شاور که لجه ای از شاپور است نیز بهره برداری کامل با احداث بندها کرده اند.

با این ترتیب وقتی که مادر شهر شوشتر و روبروی عراق ایستاده باشیم و رو ب طرف کارون نمائیم بطور کامل اراضی قسمت دست راست و چپ و شمال خوزستان که در قدیم آبیاری شده ملاحظه می کنیم و همه چنین در سمت چپ «شرقی» رودخانه کارون رود است بنام رود طاب که سرحد شمال خوزستان و فارس است که از یک فرسنگی شمال به بهان عبور می کند از این رود نیز بهره برداری کامل می شده

و برای شرب اراضی ناحیه هر مزدجان از چم صبی تا شادگان هشت سد بوده است نیز توسط یکی از اجداد من «مرحوم میرزا منصورخان طباطبائی والی بهبهان و کوه کیلویه» قنات تاریخی هخامنشی تعمیر شده که بی نهایت قابل تحسین و اعجاب است همرا از سنک خارا بیرون آورده اند در سال ۱۳۲۱ خورشیدی تونلی در این ناحیه بوجود آمده که سه متر مکعب در ثانیه برای بهبهان آب از همین رود طاب گرفته شده است و در اثر شکافتن کوه بوسیله مهندسی جوان و با کوشش و فعالیت دائم من بنده بوجود آمده است.

این آب برای مردمی که جز آب بر که نمی خوردند نعمت بزرگی بوده و در سال ۲۷ توانستیم آبیاری شهر را با لوله کشی تامین نمائیم قدیم روی این رودخانه در بهبهان یک سد ویل موجود بوده که میانه قریبتی قانلد و منصوریه قرار داشته که بقایای آن موجود است. سنگهای عظیمی به اندازه چند متر در ساختمان سد بهبهان یا ارجان بقیه در صفحه ۳۰

در باره آن موجود است و در تاریخ دیگر هم نیز دیده ام که قصبه ای یکی از شبانکارگان بفارسی در مدح جویبی در روز افتتاح پل رود کرخه سروده است.

بطور کلی اقدامات مؤثری در آبیاری صورت گرفت از جمله از رود دز در کنار شهر دز فول نیز استفاده

شده اند که در اصل کرخه همان کرخیا است و بقولی سریانی می باشد و در آنجا نیز چند بند بزرگ بوجود آورده اند که آثار آن ها هنوز باقی است و آن چند بند توانستند که خوزستان را در قسمت راست و چپ کرخه مخضر و مزروع نمایند بعدا هم در زمان مملو ها بتوسط عطا ملک جویبی که شرحی در تاریخ ما

عمر دوباره

سر راهم دوتا شد وای بر من
رفیق از من جدا شد وای بر من
رفیق از من جدا شد رفت بغربت
بغربت آشنا شد وای بر من

ستاره سرزد و ماهم بدنبال
رئیس قافله کی می کنه بار
رئیس قافله لنگر بگیره
که یارم کودک مانده بدنبال

شب شنبه ز کرمون بار کردم
غلط کردم که پشت وریار کردم
رسیدم بر لب آب صفاهان
نشستم گریه بسیار کردم

دو چشمون ولم جفتی ستاره
دگون سرمه را کرده اجاره
اگر یگ شو بخواب من بیایه
خدا عمری بمن میده دوباره

زندونم سبب تریا غمبست این
شکر بادوم شیرین یا لب است این
بدور صورتت صفت بسته کیسو
مرود لبر قمر در عقرب است این

گل ناز

گل ناز و گل ناز و گل ناز
بده بوسی که می خواهم کنم بار
بده بوسی که بار بسته دارم
دویا یم در رکاب و دستم اوسار، ۱

فلک چشمت بکن و امن جوونم ۲
جوون نو خط نو خانم نوونم ۳
فلک پیرونم ۴، طلب پیرون طلب کن
نه کمتر از فلونم ۵، و بهمدونم

قلمدون قلمدون چوب فلفل
نویسم نامه ای بر پرده دل
نویسم نامه ای از پرده دل
برای دلبر شیرین شمایل

گل ناز و گل ناز و گل ناز
بده بوسی که تا کاوت کنم بار
جواب

نه تو باشی نه اون کاو و نه اون بار
بدر پشتم نکرده این چنین کار

- ۱- افسار دعتان ۲- بازم
- ۳- جوانم ۴- نو خانمان ۵- پیران
- ۵- فلان و بهمدانم

ترانه های روستائی

آهنگارم

اگر تو کوهری من کهر بایم
اگر تو کودکی رویت نمیشه

سیاچمی که دیدی در آری بید (۱)
جمالش طعنه بر مهتاو میسزد

سحر بیدی که یار از بندر اومد
خبر وریار جونی میرسونید

بخواب ناز بیدم اومد نکارم
اول دست محبت گردنم کرد

۱- آری دبه کوچکی از دهات مهاباد اردستان کاشان است

ترانه های روستائی

و خوانندگمان

مدتی است که از چاپ خوانندگان
وفادار دهقان روز نامه هائی فراوان در
مورد درج ترانه های روستائی میرسد
که حاکی از توجه خوانندگان ما باین
صفحه میباشد .

عده ای تقاضای افزایش این صفحه
را نموده اند و جمعی نیز ترانه هائی برای
ما ارسال داشته اند.

ضمن سیاس بی حد از لطف
خوانندگان باید توضیح دهیم که در شرایط
کنونی افزایش این صفحه مقدور نیست
ولی در آینده که کنتور صفحات مجله
افزایش یافت خوانندگمان وفادار
خود را بر آورده خواهیم ساخت. موفق
باشید .

لبت قند!

فلک دیدی بهر او بارم انداخت
چه بد کردم که دور از یارم انداخت
چه بد کردم میون دوست و دشمن
کدوم ناکس گره و رکام انداخت

بگفتم سار بونا یار بنداز
به پشت قلعه دلدار بنداز
بینداز بارهای اشتران را
بنزدیک سرای یار بنداز

الا اسب سیاه یالت بنام
دل پر درد دلبر را چه سازم
اگر یگ شو بهم نوم بمونی
رکاب وزین تو من نقره سازم

سیاچم بزنجونی ۱ لبت قند
دیوس میخوام بفراقیمتش چند
بهای بوسهات را بخشمای ول
بخارا و صفاهون و سمرقند

۱- بافت و بزنجون بلوک معروفی
است در جنوب غربی کرمان

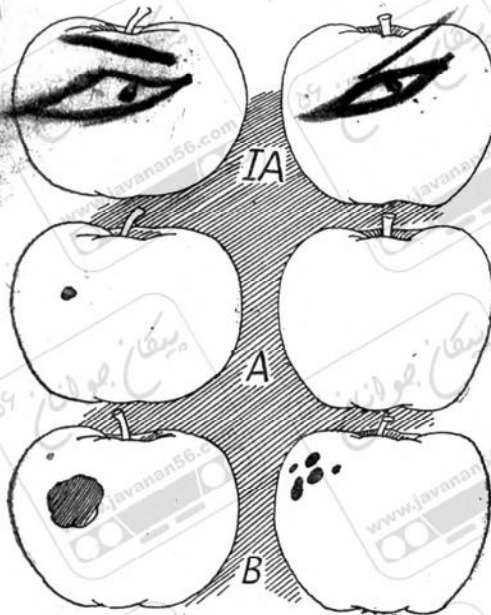

طرز عمل و نحوه طبقه بندی میوه

میوه تازه بایستی سالم - تمیز - خشک - یک دست
۱- یک جور - منزه از مواد دفع آفات نباتی و یا کود - یک بو و یک مزه باشد

عکس ۲ - لکه های ریز در سطح پوست میوه اگر زیاد باشند نوع جنس را خراب کرده و بایستی از داخل میوه ها جدا شوند .

عکس ۴ - طبقه بندی از لحاظ نوع دیگری از خرابی های پوستی میوه از بالا بیابین انواع مرغوب - خوب - متوسط .

در شماره پیش شده ای از اهمیت طبقه بندی تشریح گردید و ضمناً وسائل مختلفه جدا کردن میوه ها را از یکدیگر از نظر خوانندگان گرام گذرانندیم در این شماره طرز عمل و نحوه طبقه بندی را اعم از مرغوبیت و یادداشتی با اطلاع میرسانیم طبقه بندی از لحاظ مرغوبیت جنس - همه میدانیم که جدا کردن میوه بر حسب ریزی یا درشتی کفایت نمیکند و برای دریافت بهای کافی میبایستی میوه های خراب را که تعداد آنها خیلی کم است از سایرین جدا کرد و بقیه میوه ها را بازم بر حسب خوبی و یا متوسط بودن جنس طبقه بندی نمود. میوه تازه بایستی سالم تمیز، خشک، یک دست، یک جور، منزه از مواد دفع آفات و یا کود، یک بو، یک مزه بوده و زخمی نیز نباشد. پس از دارا بودن این مزایا میبایستی بنحوی در جمیع چیزه شوند که هر بیننده ای در اولین نظر آن نوع جنس را که توقع دارد. جلوی چشم خویش مشاهده کند و این در صورتی ممکن است که مشخصات خواسته شده درجه به باشد .

البته هیچ وقت ممکن نیست که بتوان صد درصد میوه هایی با شرایط خواسته شده جدا کرد و بهمین علت مجاز است در طبقه بندی های مختلفه مقداری میوه ناچور بشرح زیر در صندوق باشد و از آن حد تجاوز نکند .

این مقدار برای نوع مرغوب در یک حداکثر پنج درصد و برای انواع پائین تر حداکثر ده درصد مجاز است . البته باید دقت داشت که انواع نامرغوب زیاده از حد نباید خراب باشند بلکه فقط یک درجه پائین تر از نوع مرغوب . انواعی که از لحاظ مرغوبیت قابل تقسیم بندی هستند عبارتند از نوع مرغوب نوع خوب، نوع متوسط .

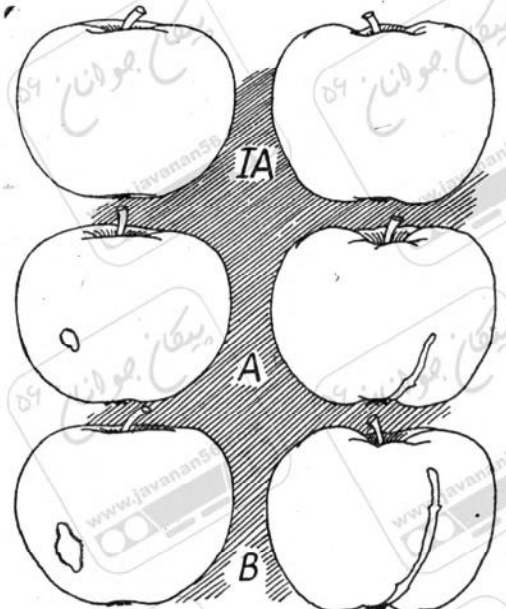
عواملی که نوع جنس را خراب میکنند و از مرغوبیت میوه می کاهند عبارتند از کرم زدگی، خراش، علامات آفات نباتی و سرما زده گی، همچنین آفات قارچی . که اثراتی روی پوست میوه میگذارد .

مثلاً در نوع مرغوب هیچگونه علامت یا سوراخی نباید در پوست دیده شود و پوست میوه بایستی در ظاهر کاملاً سالم باشد . بقیه در صفحه ۳۷

مرغوبیت - درشتی

عکس ۱ - آفت زدگی و یا خراش های سطحی در سیب و گلابی موجب نامرغوبی جنس شده و اینگونه میوه های خراب را بایستی جدا کرد تا از قیمت محصول نگاهد .

عکس ۳ - طبقه بندی سیب از بالا بیابین : دو سببی که در بالا قرار دارند کاملاً سالم و جزو گروه اول یعنی نوع مرغوب بحساب می آیند. ردیف وسط با اندکی خرابی پوست (حداکثر در تمام سطح یک سیب ۲۵ سانتیمتر مربع لك) جزو نوع خوب محسوب می شوند. در ردیف پائین نوع متوسط را می بینیم که سطح لكه در يك سيب حداکثر ۲۵ سانتیمتر مربع و طول خراش ها حداکثر ۶ سانتیمتر است .

پروفیسور دکتر هویکے آلمانی ادعا کرد:

بیش از ۷۰۰۰۰ نفر از مردم نیاسبزی خوار میباشند اجتناب از خوردن گوشت روی مقصیبات اقتصادی است نه عقاید مذهبی و دیناتی

مشتی برنج برای سیر نمودن افراد بشر و حفظ سلامت آنان کافی نیست. یکی از علل عمده سبزی خواری نقصان مواد غذایی حیوانی میباشد

اخیرا دانشمند مشهور پروفیسور دکتر هویکے آلمانی مقاله ای در یکی از مجلات آلمانی غربی نوشته و اظهار داشته که بیش از هشتصد میلیون از مردم دنیا سبزی خوار میباشند. البته بسیاری از این افراد بر خلاف میل باطنی خود مجبور بخوردن سبزیجات و تنذیه نباتات میباشد. بنا بر عقیده این پروفیسور یکی از علل سبزی خواری این مردم نقصان مواد غذایی حیوانی میباشد. زیرا مواد غذایی حیوانی موجود در جهان کمتر از مقدار مورد نیاز میباشد.

کریچه در بعضی از نقاط عالم به اندازه کافی و یا شاید بیش از حد کفایت مواد غذایی حیوانی موجود میباشد ولی متاسفانه هنوز متصدیان امور به فکر تقسیم آنها بین همه افراد بشر نیستند.

اگر بنظر تحقیق در باره ممالکی که مردم آن بر حسب عقاید مذهبی از خوردن گوشت و سایر مواد غذایی حیوانی خودداری میکنند بنگریم متوجه میشویم که علت اصلی این اجتناب همانا مقتضیات اقتصادی آن سرزمین ها میباشد نه عقاید مذهبی و دیناتی

کثیر سبزی خواران اگر برایشان میسر میبود مسلما با کمال میل گوشت میخوردند ولی متاسفانه هنوز تصمیمی برای بدست آوردن گوشت بیشتر مواد غذایی حیوانی اتخاذ نشده است تا بتوان سه میلیارد افراد روی زمین را با مواد غذایی گیاهی و حیوانی توأما تنذیه نمود.

پروفیسور مزبور در مقاله خود پیشنهاداتی مفید و عملی برای تهیه مواد سفیده ای نموده است که بر طبق آن می توان سبزی خواران اجباری را در صورت کمبود گوشت با مواد سفیده ای مورد لزوم تنذیه نمود.

تهیه مواد سفیده ای سه تهر کزی حل مسئله سبزی خواری را خصوصاً در آفریقا - آسیای جنوبی و آمریکای مرکزی و جنوبی تشکیل میدهد. هر گاه از مواد غذایی علاوه بر بقیه در صفحه ۲۷

دانش و فن : دانش و فن : دانش و فن

افزایش تولیدات کشاورزی در سال ۱۹۶۴

وزارت کشاورزی آمریکا طی گزارشی وضع کشاورزی جهان را برای سال ۱۹۶۴ پیش بینی کرده است. در این گزارش خاطر نشان شده است که تولیدات کشاورزی جهان در سال ۱۹۶۴ کمی بیشتر از تولیدات سال قبل خواهد بود ولی مقدار اضافی در تولیدات نسبت به افزایش جمعیت در جهان کمتر خواهد بود.

در این گزارش پیش بینی شده است که مجموع تولیدات کمی کمتر از یک درصد بیش از مجموع تولیدات سال قبل باشد ولی جمعیت جهان دو درصد بیش از سال قبل خواهد بود.

در گزارش خاطر نشان شده است که در ایران و سایر کشورهای آسیای غربی در سال ۱۹۶۳ مقدار کل محصولات چهار درصد نسبت به سال قبل بالاتر است و این افزایش ممکن است در سال ۱۹۶۴ نیز ادامه یابد. در خاور دور و آمریکای لاتین نیز مقدار محصولات کشاورزی در حال افزایش خواهد بود.

درآمد از جنگل

در آلمان ۷۰۰۰۰۰۰ موسسه روستائی وجود دارد که بهمراه امور کشاورزی از جنگل نیز بهره برداری میکنند. مقامات مسئول آلمانی اطلاع میدهند میزان بهره برداری از جنگلهای شخصی طبق آمار، شرکت های تعاونی ۱۵ سال اخیر بالغ بر ۲۲۰ میلیارد ریال بوده است.

کشاورزی در اتحاد شوروی

طبق گزارشهای واصله در حال حاضر اکثر کارهای سنگین کشاورزی در اتحاد شوروی بوسیله ماشین آلات مختلف انجام می گردد و متجاوز از یک میلیون تراکتور نیم میلیون کمباین ۷۹۰ هزار اتومبیل و ماشین آلات کشاورزی دیگر در مزارع کار میکنند مزارع بویه تنبیه از ۶۶۸ هزار هکتاری که در سال ۱۹۱۳ بود در سال ۱۹۶۲ به ۲۳ میلیون هکتار بالغ شد و محصول غوزه تنبیه هم شش برابر گردید. در سال ۱۹۶۲ در شوروی ۱۳۷ میلیون رامس کوفتند وجود داشت.

فروش قالی در لندن ۵۰ درصد ترقی کرد

نمایش قالی های - کاشی - کرمانی - اصفهانی - شیرازی - همدانی - بلوچ در نمایشگاه بین المللی قالی

ماشین همه کاره !!

دستگاهی که در این کرور ملاحظه می کنید ماشین جدیدی است که قادر است سه کار مختلف را انجام دهد این دستگاه همچنین قادر است بصورت بیل بار بردار و تراکتور عمل نماید.

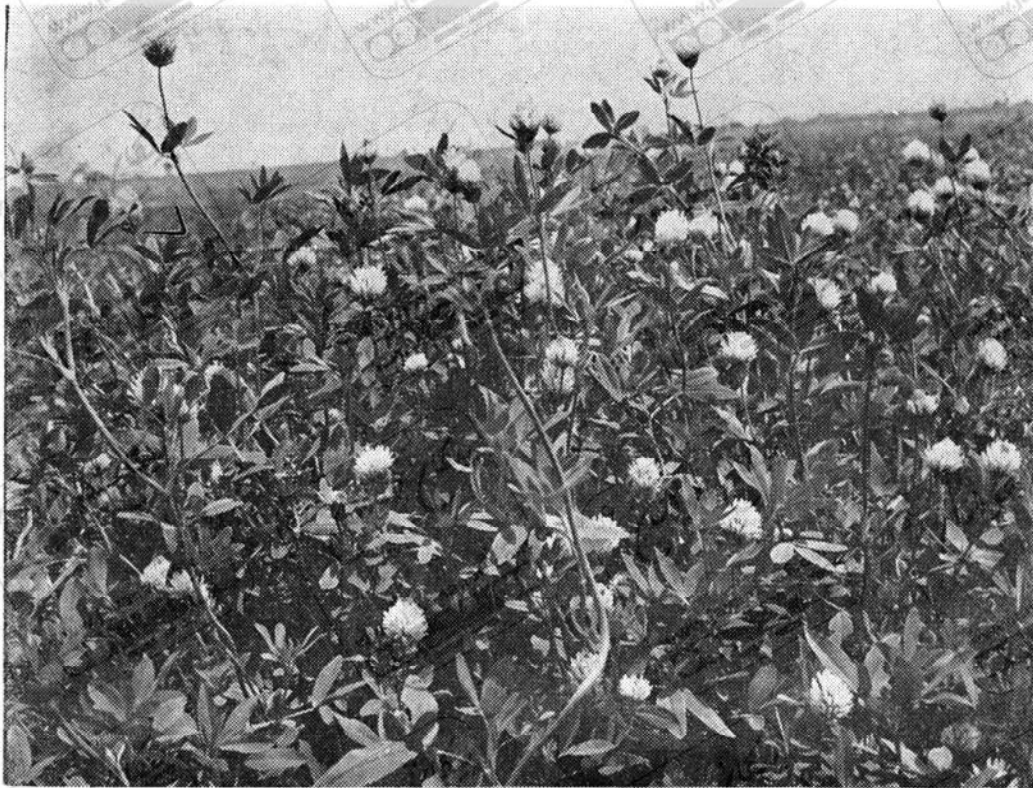
گزارشهای رسیده از لندن حاکی است که طی سال ۱۹۶۳ فروش قالی ایران بقدر ۵۰ درصد ترقی کرد. شرکت محدود توزیع قالی تهران اعلام کرد. نه فقط فروش قالی ناکهان ترقی کرد، بلکه فروش چند رقم از کارهای دستی ایرانی به علاوه خشکبار ایران مانند پسته نیز دستخوش همین صعود ناکهانی گردید.

در میان متجاوز از ۵۰ بنگاه از سراسر جهان که در نمایشگاه بین المللی قالی که از ۲۴ تا ۲۸ فوریه در لندن کورت لندن برپا خواهد شد یکی شرکت محدود دخیام است که فقط قالی های کاشی را بمعرض نمایش خواهد گذاشت.

بقیه در صفحه ۲۷

کود شیمیائی در یونجه و شبدر

همه میدانند که یونجه و شبدر از قدیم بهترین خوراک برای دام بصورت تازه در بهار و تابستان و بصورت خشک در پاییز و زمستان بوده است و همه میدانند که جای شبدر و یونجه یعنی زمینی که در آن این نباتات کاشته شده باشند بسیار قوی شده و محصولی که سال بعد از نبات بعدی در آن زمین بر میدارند بر مراتب زیادتر است از سایر زمینها. پس فایده یونجه و شبدر هم مستقیم برای غذای دام است و هم بصورت غیر مستقیم در برداشت سایر محصولات محسوس میگردد. بنا بر این اینگونه نباتات که جز و فامیل لگومینوز میباشند در کشاورزی اهمیت بسزایی دارند و بایستی در ازدیاد محصول آنها کوشید. بیشتر کشاورزان میدانند که در بعضی زمینها مثلاً یونجه خوب میشود و در بعضی نقاط خوب رشد نمی کند و حتی گاهی در شرایط آب و هوای مساوی در یک نقطه یونجه خوب عمل می آید و در نقطه دیگر محصول رضایت بخشی نمیدهد پس این امر مربوط به خاک و مواد موجود در خاک است. بطور کلی یونجه در زمینهای اسیدی و ترش (زمینهای جنگلی) خوب رشد نمی کند ولی هستند تقاطعی که خاک آنها اسیدی هم نبوده ولی باز یونجه آن آنطور که باید و شاید رشد نمی کند در صورتیکه گفتیم اینگونه نباتات در تقویت زمین موثر می باشند پس علت چیست و آیا نباتی که خود قادر است زمین را تقویت کند آیا خودش احتیاج بتقویت دارد یعنی آیا خودش هم کود میخواهد.

بزریم نوعی یونجه که کشت آن بنازگی در خوزستان مرسوم گردیده است

بدلائل بالا لازم است بمشاوره از دیاد محصول بیشتر و تولید غذای فراوانتر برای دامها و همچنین تقویت زمین بطور غیر مستقیم نباتات فوق یعنی شبدر و یونجه را بوسیله دادن کودهای شیمیائی تقویت نمود. این عمل در بعضی نقاط ایران صورت گرفته و زارعینی که کود شیمیائی شبدر و یونجه داده اند نتیجه بسیار خوبی گرفته اند در اینجا ماسه می کنند بنحوی که برای عموم کشاورزان و دامداران عزیز قابل عمل باشد طرز استفاده و بکار بردن کودهای شیمیائی در یونجه و شبدر را شرح دهیم.

برسد رشد کامل نکرده محصول فراوان نخواهد داد. یونجه و شبدر از آنجائیکه خود ازت تولید میکنند فقط مقداری کم از این ماده احتیاج دارند یعنی تا گیاه بزرگ نشده و دستگاه خودش بکار نیفتاده احتیاج بیشتری دارد ولی از لحاظ فسفر و پتاس در تمام طول عمر خود محتاج بوده و بایستی بنحوی بزمین داد علت اینکه کودهای حیوانی در اینگونه نباتات خوب اثر نمی کنند اینست که کودهای حیوانی مقداری مواد غذایی از ته دارند (که خود گیاه هم تولید میکند) ولی پتاس و مخصوصاً فسفر در کودهای حیوانی کم است یعنی تقریباً در یک تن (هزار کیلو) کود حیوانی در حدود ۳۰ کیلو ماده فسفوری وجود دارد و این مقدار بسیار ناچیز است و همین علت کودهای حیوانی برای اینگونه نباتات چندان مفید نیستند

یونجه نیز از آن دسته اند) قادر هستند از هوا را مستقیماً جذب و در ریشه خود آنرا ذخیره نمایند. پس از یونجه شدن این ریشه ها این ازت در زمین بصورت قابل جذب برای گیاهان بعدی در می آید.

هر چه گیاه قوی تر باشد و قسمت فوقانی خاک آن رشد و نمو بیشتر نماید ریشه های بیشتری داشته و در نتیجه مواد غذایی بیشتری وارد خاک می کند منتهی بطوریکه خاطر نشان شدیم بیشتر این غذائی که یونجه یا شبدر در ریشه های خود ذخیره میکنند از نوع ازت است و بطوریکه در شماره های پیش بحث کردیم گیاهان به مواد غذایی گوناگونی نیز احتیاج دارند و فقط بایک نوع غذا رشد گیاه کامل نمی شود. در بیشتر خاکهای ایران گیاهان از لحاظ ماده ازت و فسفر در فقر بوده و در بعضی زمینها حتی ماده سومی یعنی پتاس هم احتیاج دارند بنا بر این اگر چنانچه فقط یک ماده غذایی بگیاه

بطوریکه از قدیم الایام مرسوم بوده مردم شبدر و یونجه در بیشتر نقاط کود حیوانی نمی داده اند تازه اگر هم کود میداده اند نتیجه ای که از کود روی سایر نباتات می گرفته اند (مثلاً سبزی و چالیز و پنبه) از این نباتات نمی گرفته اند حال آیا بایستی کود شیمیائی داد یا نه و آیا در این حالت کود شیمیائی بهتر از کود حیوانی اثر خواهد کرد یا نه.

اولاً میخواهیم بدانیم چرا گیاهی که خود زمین را قوی میکند، بتقویت احتیاج دارد؛ گیاهان فامیل لگومینوز (که شبدر و

ابریشم یکی از مهمترین ارقام صادرات ایران را تشکیل میداد ایران در سال ۱۳۰۹ با تولید سالانه ۳۴۳۳ تن پیله مقام ششم را در جهان دارا بود

با ایجاد دستگاههای مدرن در نواحی مختلف کشور دوران جدیدی در کار ابریشم کشی ایران آغاز شد. در حال حاضر تهیه تخم نوغان در چهار کارگاه عملی میشود.

الف- کارگاه نطنز
این کارگاه دارای تشکیلات فنی کامل و مجهز بظرفیت اسمی ۳۰ هزار جعبه تخم نوغان ۲۵ گرمی است. این کارگاه در منطقه ای کوهستانی واقع است و محل آن بعلت عدم وجود رطوبت عاری از امراض ساریه گراسری و فلاش می‌باشد برای تهیه تخم نوغان بسیار مناسب است.

در این نقطه در دوران بهره برداری که از اواخر اسفندماه شروع و تا اواخر شهریور ادامه پیدا میکند بتفاوت از ۱۰ تا ۱۵ تن پیله تر خریداری و قریب ۱۵ تا ۲۰ هزار جعبه نوغان تولید می‌شود.

تعداد تخم نوغان توزیع شده در مناطق نطنز- کاشان و یزد در حدود ۷۰۰ جعبه است.

ب- کارگاه تربت حیدریه
این کارگاه نیز دارای ساختمان مجهز و وسیعی است که قادر به تهیه تا حدود ۳۰ هزار جعبه تخم نوغان ۲۵ گرمی است.

آب و هوای منطقه این کارگاه خشک و کوهستانی و مانند نطنز برای تخم گیری مناسب است.

دوران بهره برداری در این کارگاه نیز از اواخر اسفند تا اواخر شهریور است و در تربت حیدریه و درگز ۱۵ تا ۲۵ تن پیله تر خریداری میگردد و تا حدود ۲۰-۲۵ هزار جعبه تخم نوغان تهیه می‌شود.

تعداد تخم نوغانی که در استان خراسان توزیع می‌شود از ۵۰۰۰ جعبه تجاوز نمی‌کند و مقدار پیلای که با توجه به تعداد جعبه‌های توزیع شده بدست می‌آید بالغ بر ۱۰۰ تن است.

ج- کارگاه بندر پهلوی
سومین ناحیه ای که بکار تهیه تخم نوغان مبادرت می‌ورزد بندر پهلوی است.

در این بندر کارگاه مدرن و مجهزی وجود دارد که در صورت ضرورت می‌تواند بقیه در صفحه ۲۸

تاریخچه و سیر تکامل تربیت کرم ابریشم در ایران و وضع و موقعیت ابریشم ایران در حال حاضر

درازمته قدیم در ایالت سیستان که قسمتی از آن امروز زابل و زاهدان را تشکیل میدهد به تربیت کرم و تحصیل ابریشم توجه خاصی مبذول می‌شد.

این محصول یکی از مهمترین محصولات را تشکیل می‌داد زیرا استحصال ابریشم یک امر نسبتاً ساده و در عین حال یر منفعت است و برخلاف بسیاری کارهای تولیدی مستلزم مخارج گزافه نیست.

در تاریخ تیموریان از صدور ابریشم با نام (نوغان) ممالک چین و ماچین صحبت‌هایی وجود دارد و از آن بعد فقط در دوران شاه عباس کبیر به کرم ابریشم بهره برداری از آن توجه عمیقی مبذول می‌شد بطوریکه ابریشم یکی از مهمترین ارقام صادرات ایران را تشکیل میداد.

در سال ۱۸۸۹ مسیو شاردون موفق شد بوسیله شیمائی ابریشمی مانند ابریشم طبیعی بسازد و از آنجا که مهارت خاصی در تهیه آن بکار می‌رفت و تمیز و تشخیص آن از عهده هر کس ساخته نبود در بازار تجارت ابریشم طبیعی دلیا منجمله ایران وقفه ورکود عجیبی ایجاد شد و در اندک مدتی ابریشم طبیعی مقام وارزش خود را از دست داد.

هنگام سلطنت شاهنشاه فقید بار دیگر نهضت تربیت کرم ابریشم اوج گرفت علت آن نیز علاوه بر فمالیتهائی که از همه جهت در شتون مملکتی ایجاد شده بود آمادگی مجدد بازارهای خارج بقبول ابریشم طبیعی بود زیرا ابریشم مصنوعی با آنکه بزرگت غیر قابل نظاری دنیا گیر شده بود و در آمریکا بیش از یک چهارم تمام محصول دنیا مصرف می‌شده گز لطافت و دوام ابریشم طبیعی را نداشت و به همین علت با وجود ترقی میزان محصول آن بهیچوجه تشویشی از نقطه نظر رقابت این دو جنس بوجود نیامد.

پرورش کرم ابریشم بهره برداری از آن با آمارهای زیادی که درست است هنوز با مختص تفاوت دارای همان مقامی است که در گذشته در کشاورزی ایران وجود داشته است.

محصول پیله جهان و مقایسه آن با پیله ایران

بموجب آمارهای که منتشر شده است در سال ۱۳۰۹ (۱۹۳۰) محصول پیله جهان بشرح زیر بوده است.

۱- ژاپن	۳۸۱۰۰۰ تن
۲- چین	۹۷۵۰۰ د
۳- ایتالیا	۵۲۷۵۰ د
۴- شوروی	۱۴۳۰۰۰ د
۵- سوریه	۳۶۰۰ د
۶- ایران	۳۴۳۳ د

بموجب این آمار ایران مقام ششم را در امر تولید پیله جهان داشته است در سه قرن قبل کیلان- مازندران

خراسان و یزد یکی از مراکز مهم تولید این محصول بشمار میرفتند و در آن زمان محصول ابریشم ایران بالغ بر ۱۹۰۰۰ تن و معادل با ۲۴۰۰۰ تن پیله تازه بوده است و همین مقایسه اثر ناگوار تولید ابریشم مصنوعی را در کشورهای تولیدکننده ابریشم طبیعی نشان میدهد.

تهیه تخم نوغان در ایران

بدنبال فعالیت هائیکه بمنظور افزایش میزان محصول ابریشم کشور صورت گرفت در سال ۱۳۲۸ (۱۹۴۹) اداره ای بنام اداره نوغان و ابریشم تاسیس یافت و بقالیت مشغول شد.

CACTUS

کاکتوس

از: سعید عباسپور

کاکتاسه‌ها

CACTACEAE

را نموده و در ساقه‌های خود رطوبت را برای مواقع بی‌آبی ذخیره می‌نمایند. کاکتوس‌ها بنابر این از عده معدودی فاقد برگ هستند و اعمال برگ در این گیاهان به ساقه‌های سبز می‌باشد که با شکل مختلف استوانه‌ای، کروی، سه گوش، بیضی شکل و غیره درمی‌آیند روی ساقه‌ها با پوسته سفیدی (کوتیکول) پوشیده شده است که دارای ماده موئی می‌باشد.

برگها در کاکتوس‌ها تغییر شکل پیدا کرده و بصورت خار یا تارهای باریک درمی‌آیند که طول آنها گاهی تا ۱۲ سانتیمتر می‌رسد. بعضی از کاکتوس‌ها دارای برگ‌های بزرگ به شکل برگ‌های میوه‌ها هستند. خارهای کاکتوس در موطن اصلی این گیاهان آلت دفاع گیاه در مقابل جانوران بوده و به علاوه موجب کاهش تخمیر آب گیاه می‌باشد.

کاکتوس‌ها گل‌های جالب و شگفت‌انگیزی با شکل و رنگهای مختلف دارند.

در بعضی از انواع گل فقط هنگام شب شکفته می‌شود و در عده معدودی از آنها گلها معطر هستند.

بیشتر کاکتوس‌ها در موطن اصلی خود میوه‌هایی می‌دهند که خوراکی هستند. بعضی دیگر در آنها مانند اپونسیای *Opuntia* بدون خار بصرف خوراک دامان می‌رسد.

در کشورهای ممالک معتدله منجمله کشورها انواع کاکتوس‌های پاکوتاه را در تزیینات داخل منازل بکار می‌برند.

کلکسیون‌های کامل این گیاهان را در باغ نباتات کرج و ساها نزد بعضی از آماطورها میتوان یافت.

تکثیر کاکتوس‌ها

انواع کاکتوس‌ها را میتوان بوسیله بذر، قلمه ساقه یا پیوند تکثیر کرد.

تکثیر بوسیله بذر در کشورها معمول نیست زیرا تهیه بذر آن از پایه‌های موجود مشکل است.

بذر اغلب کاکتوسها در مدت ۵-۷

بقیه در صفحه ۲۷

بطور کلی تمام گیاهان گوشتی و تیندار در کشور ما بنام کاکتوس نامیده میشوند در حالیکه از لحاظ گیاه‌شناسی به تیره‌های مختلف تعلق دارند. در این مقاله منظور ما از کاکتوس آن مفهومی نیست که مردم می‌شناسند و در نظر دارند، بلکه بحث درباره گیاهان تیره کاکتاسه (*Cactaceae*) می‌باشد که اغلب در تزیینات داخل خانه‌ها بکار می‌رود.

کاکتوس‌ها گیاهان خاردار هستند که در ممالک گرمسیر در صحرای خشک روئیده و در مقابل حرارت و بی‌آبی استقامت زیادی نشان می‌دهند. این گیاهان در شن‌ها و صخره‌های سوزان صحرای بخوبی رشد کرده و در فصول بارندگی حداکثر استفاده

آماطورهای کاکتوس

ظریف پاسخ گویم و آنها را بتر بیت این نباتات و این فن سرگرم کننده تشویق نمایم. در ماههای آینده به سئوالات زیر جواب می‌دهیم.

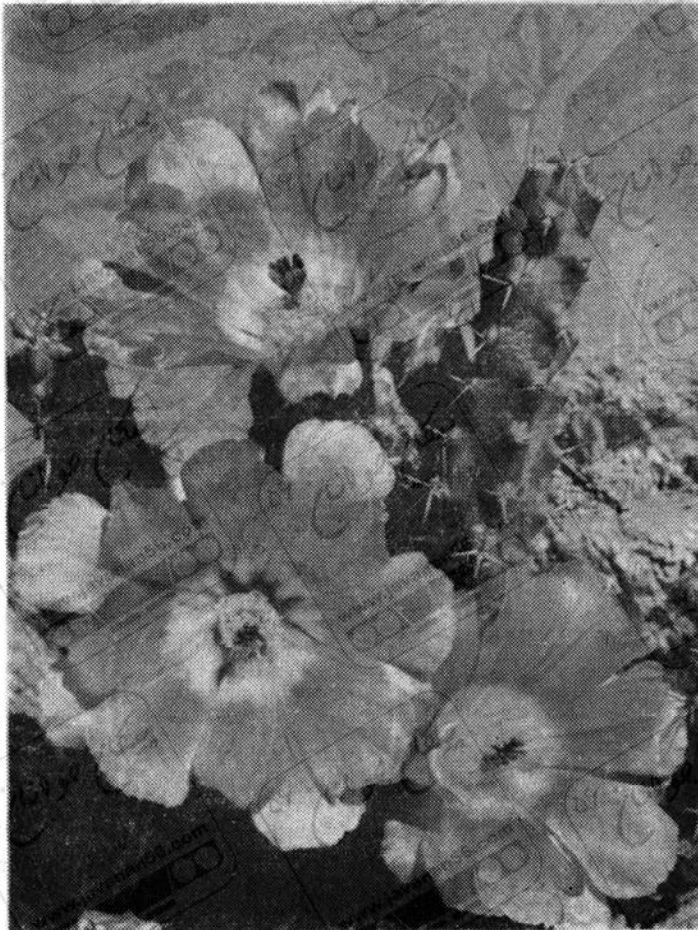
- ۱- چگونه باید شروع بجمع آوری کاکتوس نمود.
- ۲- چه نوع کاکتوسی من احتیاج دارم.
- ۳- آیا در آپارتمان خود و یا در پشت پنجره اطاقم میتوانم اقدام بجمع آوری کاکتوس نمایم.
- ۴- چگونه کاکتوس را باید بزیاد نمود.
- ۵- چگونه دفتر کار و یا مغازه خود را با کاکتوس تزیین نمایم.

جمع آوری و تربیت کاکتوس‌سیر گرمی خوبی برای علاقمندان و همچنین دانشجویان است که پس از کارهای سخت روزانه احتیاج بتفریح و سرگرمی و یک کار سهل و مشغول کننده دارند.

دوستاناران این فن ظریف در سالهای اخیر روز بروز زیادتر می‌شود بطوریکه مدتی است که در پشت و پرتین مغازه های گل فروشی انواع مختلف کاکتوس جلب توجه هر بیننده و علاقمند را مینماید. در کشورهای خارج تعداد دوستاناران کاکتوس فوق‌العاده زیاد است قبل از جنگ جهانی دوم در انگلستان اتحادیه‌ای برای پرورش دهندگان کاکتوس و نباتات گوشتی تشکیل شده بود، که علاقمندان بتر بیت این نباتات را گرد هم جمع کرده برای بالا بردن سطح معلومات علاقمندان بتر بیت این نباتات و همچنین مباحثه و تعلیم طرز ازدیاد و کشت و پرورش انواع کاکتوسها پرورش دهندگان کاکتوس دور هم جمع میشدند و حتی از کلکسیونهای یکدیگر دیدن می‌کردند و باین وسیله کلکسیون خود را تکمیل نموده و بر معلومات خود می‌افزودند.

ولی متاسفانه جنگ جهانی دوم این اتحاد و اتفاق علاقمندان کاکتوس را برای مدتی از هم پاشید ولی با گذشت زمان تربیت این نوع نباتات مجددا مورد توجه قرار گرفت و امروزه دو اتحادیه مهم پرورش دهندگان کاکتوس در کشور انگلستان وجود دارد که به هزاران آماطور علاقمند کمک میکنند به علاوه اشخاصی را که تازه شروع باین کار میکنند راهنمایی مینماید.

منظور از نوشتن این سطور هدایت و تشویق علاقمندان و آماطورهای کاکتوس در ایران است که خوشبختانه اخیرا نیز در ایران طرفدارانی پیدا نموده‌ام و امیدوارم که در شماره‌های بعدی بتوانم بسئوالات دوستاناران این فن

چرا رانندگان جیب لاستیکهای بی. اف. گودریچ را می پسندند

جیب، همه گونه جاده های سخت و بی راهه های ناهموار را میپیماید و تنها لاستیکهای معجزه آسای بی. اف. گودریچ ایران است که در اینگونه راههای صعب و دشوار با قدرت و دوام فوق العاده مقاومت میکنند و هرگز از رفتن باز نمی ماند.

لاستیک معجزه آساکشف جدید و معظم

بی. اف. گودریچ ایران

ساخت ایران

بی. اف. گودریچ
B.F. Goodrich

دانش و فن

بقیه بیش از ۸۰۰ میلیون نفر ... گوشت شیرم حذف شود از مقدار مواد سفیده‌ای که باید وارد بدن شود مقدار معتدایی یعنی سی‌الی چهل گرم کاسته میشود و در نتیجه کمی مواد سفیده‌ای بدن انسان مستعدا ابتلا با نوع بیماریها میگردد. پروفسور هوییکه برای این نقصان خوردن خوراک مصنوعی مخصوصی را توصیه میکند این خوراک شامل فتادالی هشتاد گرم پروتئین میباشد و میتواند چنانچه مجموعی از شیر کره پخته تخم مرغ انواع هانه‌های گیاهی - برک - ریشه - شاخه و میوه نباتات مختلفه - بادام - گردو - عسل و شیر باشد. انسان میتواند با این خوراک همیشه تغذیه نموده و مادام‌العمر از نعمت سلامت بهره‌مند گردد. چون در بسیاری از نقاط اروپا زمین شیرو محصولات لبنیاتی نیز کمیاب میباشد پروفسور نامبرده نوعی شیر مصنوعی را که از نباتات تهیه میشود پیشنهاد نموده است. این شیر را از شیر و حبوبات بادام لوبیای زرخندان و شیر و بعضی از سبزی‌های مفید تهیه مینماید.

البته این شیر بسبب داشتن کلروفیل سبز رنگ میباشد ولی بسیار سالم و خوش طعم است. پروفسور هوییکه به دانشمندان تغذیه توصیه نموده است که اولاً سعی در نجات جهان از گرسنگی بنمایند و ثانیاً کوشش کنند تا بحل مسئله تغذیه صحیح موفق گردند. چمنه‌ای که این روزها در زبان می‌باشد اینست که «مشتی برنج برای سیر نمودن افراد بشر و حفظ سلامت آنان کافی نیست».

بقیه فروش قالی

دیگری شرت محدود توزیع قالی تهران است تقریباً ۷۵ قطعه قالی کاشی و کرمانی و اصفهانی و شیرازی و همدانی و بلوچ بمعرض نمایش خواهد گذاشت. یک سخنگوی این بنگاه گفت که این بنگاه بمقدار آنکه کشف کرد که خریداران انگلیسی بیشتر از قالی‌های نقش‌های بلوچ و همدانی و شیرازی استقبال میکنند روش خود را در تجارت قالی عوض کرد. بنگاه ترتیبی داده که ۳۹ قالی متجاوز از صدسال پیش بافته شده با طیاره بلندن حمل و در معرض تماشا قرار گیرند. قیمتی ترین قالی یک قالی ۲۵۰ ساله ابریشمی است که سابقاً در کاخ گلستان بوده حال تملیق بیک علاقمند به آثار نفیسه دارد و حاضر شده آن را برای این نمایشگاه بهار به بندد

بقیه کود شیمیائی

کود برای قبل از کشت یونجه بشرح زیر است.

اوره: مقدار ۵۰ کیلو گرم برای یک هکتار زمین (صد قدم در صد قدم) و یا تقریباً هشت سیر کود اوره برای صد متر مربع (ده قدم در ده قدم) کود اوره همان کود شکر است.

سوپر فسفات تریپل

مقدار یکصد و پنجاه کیلو گرم برای یک هکتار زمین (صد قدم در صد قدم) و یا تقریباً بیست سیر (نیم من تبریز) برای صد متر مربع یا یک آر (ده قدم در ده قدم) این کود همان کود ساچمه‌ای یا کود ماشی است که در بین کشاورزان باین نام نامیده میشود.

سولفات دو پتاس:

مقدار ۹۰ کیلو در هکتار یعنی باندازه اوره که در بالا تشریح گردید. این سه کود را قبل از کاشت بطور یک نواخت در روی زمین پاشیده (مانند پخش بذر گندم) و بعد با شخم وارد خاک می‌کنند و سپس اقدام ببقیه امور کشت می‌نمایند.

۲- کود شیمیائی لازم برای شبدر پیش از کشت: شبدر نیز اکثراً دوسال در زمین می‌ماند و بهمین علت برای برداشت محصول فراوان بایستی پیش از کشت در سال اول و در سال دوم بین سال دوم کشت هم کود داد. مقدار کود ازتی یعنی اوره و کود پتاسی یعنی سولفات دو پتاس باندازه کود یونجه است ولی از آنجا که یک مدت کمتری از یونجه در زمین می‌ماند کود فسفری آن یعنی سوپر فسفات تریپل اندکی کمتر باید داد یعنی در هر هکتار (صد قدم در صد قدم) یکصد کیلو و یا یک کیلو در صد متر مربع (ده قدم در ده قدم) نحوه پخش و زیر خاک کردن کود مانند نحوه عمل در یونجه است.

۳- بعد از کشت: در سالهای بعد از کشت هر ساله میبایستی مقدار ۷۵ کیلو گرم کود فسفات دهم و نیوم برای یک هکتار (صد قدم در صد قدم) در بهار در سطح زمینی که در آن در سال پیش در آن یونجه یا شبدر کاشته شده است پخش کرده و بعد همان روز آبیاری نموده این کود در آب حل شده و کم کم پائین میرود.

بقیه کاکتاسه‌ها

روز جوانه میزند ولی در بعضی دیگر طول مدت جوانه زدن یکماه طول می‌کشد. بذرکاری در اوایل بهار انجام میگردد. گلدان یا جمبه بذرکاری شده را در محل گرمی قرار میدهند و روی آنرا با یک شیشه میپوشانند.

بعضی جوانه زدن بذر و ظاهر شدن گیاه آنرا در محل روشنی قرار می‌دهند ولی نباید گیاه جوان را در مقابل نور مستقیم آفتاب قرار داد. برای رسیدن بذر اغلب کاکتوسها درجه حرارت ۱۸-۲۰ لازم است پس از ظاهر شدن گیاه آبیاری را کم کرده و شیشه را از روی آن بر میدارند.

پس از آن که اولین خارها در روی ساقه کاکتوس ظاهر گردید گیاهان را نشاء مینمایند. موقع بیرون آوردن نشاء از خاک نباید بر ریشه‌های آن صدمه وارد آید و بهتر است ریشه پاخاک اطراف آن کنده شده و نشاء شود.

از دیاد کاکتوسها بوسیله قلمه در بهار و نیمه اول تابستان انجام میگردد. قلمه را از شاخه‌های انتهایی و یا جانبی انتخاب مینمایند. برای قلمه زدن از آن گلدان یا جمبه‌های چوبی استفاده می‌شود. خاک گلدان ماسه و خاک کبرک میباشد.

پس از قلمه زدن روی آنها را بوسیله حباب‌های شیشه‌ای میپوشانند.

قلمه را بمعمولاً ۱-۰ سانتیمتر در خاک فرو کرده و چوبی را بمنوان قیم در آن بجا فرو میکنند و قلمه را بآن می‌بندند تا قلمه محکم ایستاده و خم نشود و نیفتد. تا موقع ریشه دادن قلمه ماسه گلدان را فقط خیس نکند و در وقت پس از ریشه دادن آن را بطور کامل آبیاری می‌کنند. ممکن است قلمه‌ها را در پائین تهیه کرده و تا موقع کاشت در بهار آنها را در ماسه خشک نگهداری نمود باین ترتیب قلمه‌ها بهتر ریشه میدهند.

عمل پیوند در کاکتوسها بمنظور:

- ۱- تسریع در رشد و دادن گل فراوان.
  - ۲- رشد بهتر انواع یک سیستم ریشه‌های آنها ضعیف است.
  - ۳- ایجاد زورگ‌هایی با اشکال جالب تزئینی. انجام میگردد پیوند کاکتوس در فصل گرم انجام میشود.
- طرز عمل پیوند در کاکتوسها مطلبی مفصل بوده می‌تواند موضوع مقاله جداگانه‌ای باشد و مادر این مقاله از بحث درباره آن خودداری مینمایم فقط خاطر نشان میسازیم که موفقیت در پیوند تابع سرعت عمل و تمیزی دست و چاقو میباشد. محل نگهداری گیاه پیوندی باید حرارت ۲۰-۲۵ درجه داشته باشد.

فروشگاه دهکده

کشاورزان عزیز

انواع اقسام کود شیمیائی و وسایل کشاورزی و باغبانی را می‌توانید در تهران از:

فروشگاه عظیم دهکده

خیابان فردوسی نرسیده به میدان فردوسی تهیه فرمائید

تلفن ۳۲۲۵۳

دهقان روز

شماره دوازدهم اول اسفندماه ۱۳۴۲ سال دوازدهم شماره مسلسل ۱۷۱

صاحب امتیاز و مدیر مسئول - مهندس اسماعیل بازرگانی سردبیر - دکتر جواد بازرگانی مدیر داخلی: با نولمک ترکان سعید بازرگانی

تحت نظر هیئت تحریریه

نشانی - خیابان ایزنهاور - خیابان رستم شماره ۵۰ تلفن ۴۰۱۴۹

بهای اشتراک برای ۱۲ شماره ۱۰۰ ریال

تک شماره ۱۰ ریال

BERESFORD
Pumps

تلمبه شناور

برس فورس

تمام برزرا تخمین

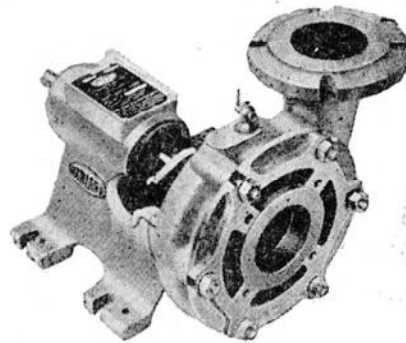
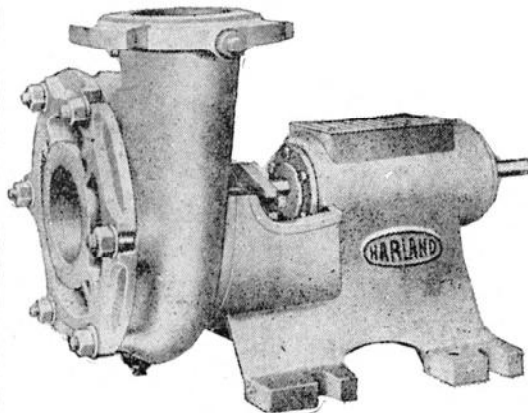
فروشگاه برسفور و خیابان سفیدی تلمن ۳۵۱۱۵

HARLAND

کشاورزان بسیار بقیه فقط به

تلمبه هارلند

اطمینان دارند

نماینده گی انحصاری

شرکت سهامی اسپانیا «فروشگاه هارلند»

خیابان شیران مقابل سینما نولن رویش سنسار عمیق ۷۱۱۶۹

HLD

بقیه ابریشم ایران

میتوانند تا ۴ هزار جبهه تخم نوغان تهیه کنند و بعلاوه پیله‌هایی را که در دهات اطراف تولید و باین کار گاه عرضه می‌شود خریداری مینمایند.

این کارگاه دارای بارانداز وسیع نمره بندی پیله - تلمبار قفسه بندی شده و ساختمان مسکونی میباشد.

بخش بندری پیله‌های برای خفه و خشک کردن پیله از سکا تو استفاده میکند ۵- کارگاه رشت

در محل تمرکز انبارهای پیله رشت که عرفاً (نوبل) خوانده میشود مانند سایر کارگاهها عملیات تهیه تخم نوغان صورت میگیرد گاهی که ضرورت ایجاد کند تا ۲۸ هزار جبهه تخم نوغان میتوان در آنجا تهیه نمود.

توزیع و فروش تخم نوغان

کلیمه تخم نوغانهایی که در چهار کارگاه نطنز - تربت حیدریه - رشت و بندری پیلو تهیه میشود به سردخانه رشت حمل و در آنجا متمرکز میگردد. این سردخانه گنجایش یکصد هزار جبهه تخم نوغان را دارد. پس از نمونه برداری دقیق از تخم نوغانهای وانکو - باسیون و تفریح آنها در دستگاه انکو با تریس و انجام معاینه ذره بینی در مورد کرمهای زنده شده اطمینان در سلامت و مرغوبیت تخم نوغانها کلیه آنها را در سردخانه بزرگی که دارای چهار گروه می باشد قرار داده و نسبت برهما دادن آنها طبق اصول معین فنی اقدام می نماید.

تعدادی از تخم نوغانها در کارگاه های مربوط طبق درخواست خریداران بطور رایگان بصورت دسته جمعی تفریح و در اختیار آنان گذاشته می شود این امر از لحاظ فنی صحیح و از ضایعات تخم نوغان جلوگیری میکند و بعلاوه متضمن افزایش راندمان پیله می باشد زیرا غالب خریداران از پرورش صحیح تخم نوغان اطلاعی ندارند و بعلمت عدم آشنائی بازنده شدن کرم مویجات خفه شدن این کرمها را فراهم می کنند و بطور کلی اقدام در زمینه تفریح دسته جمعی کرمها کمک بزرگی است که بامر تهیه نوغان میشود. هر ساله نیز مقداری تخم نوغان مادری از کشورهای خارج وارد ایران می شود و در نقاطی که تخم نوغان تجارتی تهیه می شود در دسترس نوغانداران آزموده گذاشته می شود منظور از این اقدام آنستکه پیله های حاصله از این تخم نوغانها را که معمولاً قوی تر و مرغوبتر از پیله های تخم نوغان تجارتی است انتخاب و از آن تخم گیری نمایند. تا تمام

بقیه کشت ذرت در ایران باید توسعه یابد

آب جاری باشد. باین ترتیب اولابای بوته‌ها سله نمی‌بندد در ثانی مقدار زیادی آب صرفه جویی می‌گردد. طبق آزمایشات زیاد این نوع آبیاری اندکی بیشتر از نصف آبیاری آب‌لازم دارد. در موقع نمو میبایستی از ذرت تا اندازه‌ای مواظبت نمود و بهیچ وجه تکذاشت که آفات بان حمله‌ور شوند. مخصوصا میبایستی از کندن کل ذرت جلوگیری کرد زیرا تشکیل دانه مربوط بوجود این گلهاست و اگر آنها نباشند دانه تشکیل نمیشود و این عقیده که بعضی زارعین گلهای ذرت را بیخیال اینکه بوته قوی خواهد شد می‌کنند اشتباه است.

ذرت در ایران

خوشبختانه ذرت در ایران آفات مهم و خطرناکی ندارد. سیاهک بان صدمه میزند ولی بهترین محصولی است که میتوان در نقاط سن‌خیز جا نشین کندم نمود. در صورتیکه سن یا سایر آفات محصول کندم را سالیا نه از بین ببرد میتوان با کشت ذرت غله و آذوقه محلی را تسامین نمود حتی ذرت را جا نشین کندم نمود با توجه باینکه ذرت هم مواد غذایی بیشتری دارد و هم آب کمتری لازم دارد و ضمنا مدت کمتری زمین را زیر کشت اشغال میکند. خلاصه آنچه را که راجع به ذرت باید بدانید.

۱- ذرت نباتی است که در هر آب و هوایی بعمل می‌آید بغیر از نواحی سرد مرطوب در سایر نقاط و اراضی می‌توان محصول خوب و فراوانی بدست آورد از کشت آن در حوالی ناحیه تهران غفلت نکنید.

۲- بذر خوب و سالم انتخاب کنید که مظهر نژاد خوب باشد از تهیه بذر مشکوک و مخلوط بپرهیزید.

۳- ذرت را در روی خطوط منظم بکارید و سعی کنید بطرز نشتی که شرح آن داده شد آبیاری نمائید تا حداکثر نتیجه مطلوب را بدست بیاورید. از کشت ذرت بطور پراکنده اجتناب کنید.

۴- کاکل (کل‌نو) ذرت را نکنید که زیان بسیاری خواهد برد و محصول را اقلایک چهارم کم میکند و اغلب ذرتها بدون دانه خواهند شد.

۵- ساقه‌های اطراف بوته که از پایین میرویند (با جوش) با دقت کنده و

نگذارید قوای بوته صرف نمو آنها بشود.

۶- ذرت از آفات خطرناک بخصوص سن مضمون است اگر سن محصول شمارا از بین میبرد بجای کندم ذرت بکارید هم آب کمتری میخواهد هم زودتر محصول میدهد و هم مواد غذایی و ویتامین بیشتری برای تغذیه بشمارا دماهای شما میدهد.

ذرت خوشه یا سرگوم

این گیاه پرفایده که اصل آن از آسیا بوده نباتی است یکساله ساقه آن مانند ذرت است و بسرعت رشد و نمو می‌نماید باین تفاوت که محصول آن خوشه از دانه‌های ریز است که در سر بوته قرار دارد.

آب و هوای اوزمین - ذرت خوشه تقریباً در بیشتر از نقاط بعمل می‌آید مخصوصاً برای نواحی مانند اطراف تهران - قم - کاشان - محلات - قزوین - سمنان - دامغان - قاهرود و غیره. به بهترین وجهی نمو میکند در نواحی که بارندگی مساعد دارند بدون آبیاری بخصوصی محصول میدهد هر چه زمین قویتر باشد محصول بیشتر خواهد بود ولی البته در اراضی که نمیتوان محصول خوبی از غلات بدست آورد میتوان از این گیاه کشت نمود و محصول رضایتبخش تولید نمود این گیاه در اراضی که کمی شور باشد خوب میروید.

مخصوصاً اگر نتوانیم در زمینی بعلت شوری ینبه کشت نمائیم میتوان زمین را قبلاً ذرت خوشه کاشته و بعداً ینبه کاری نمود و محصول قابل توجهی بدست آورد.

از نقطه نظر مقاومت بخشگی ذرت خوشه یکی از بهترین نباتاتی است که میتوان با کم آب بی‌سازد و محصول خوب بدست آورد و معمولاً در سال دو یا سه مرتبه آبیاری برای آن کافی است.

موقع کشت

ذرت خوشه را میتوان همانند ذرت معمولی بعد از رفع شدن خطر سرمای بهاره یعنی از دهم فروردین الی دهم تیر ماه کشت نمود و سه ماه بعد از این تاریخ کشت محصول را بدست آورد بنا بر این بهترین محصولی که میتوان جاتشین زراعت از دست رفته نمود سرگوم است.

طرز کشت

ذرت خوشه را باید روی خطوط منظم که فاصله آنها از یکدیگر یک متر

در صورتیکه ذرت خوشه را آورد کرده مصرف کنیم ممکن است دانه‌ها بعلت سفتی خضم نشده دفع شود نتایج آزمایشگاهی نشان داده است که مواد غذایی ذرت خوشه کاملاً شبیه ذرت است فقط یک درصد جزئی کم دارد در سایر مواد مشابه بر این میباشند.

ساقه سبز ذرت خوشه بهترین علوفه محسوب شده و دارای مواد مخلف و مفیدی است که مطلوب حیوانات می‌باشد.

آفات

در نواحی مرطوب و سرد سیاهک بان آسیب میرساند در سایر نقاط خوشبختانه آفت مهمی ندارد. این نکته برای جا نشین نمودن این گیاه بجای کندم و وجود نواحی سن‌خیز کمال اهمیت را دارد بخصوص که سن بان کاری ندارد از پرندگان گنجشک‌ها در موقع درو مقدار زیادی از آنرا میخورند بایستی در درو تسریع و دقت نمود.

میباشند کشت نموده فاصلدر روی خطوط باید ۵ سانتیمتر باشد در اراضی فقیر و کم قوت فاصله‌ها را کمتر میگیرند در صورتیکه منظور از کشت ذرت خوشه استفاده از ساقه سبز آن باشد برای تغذیه دامها فاصله بین بوته‌ها را باید تا نصف اندازه‌های فوق تغییر داد.

آبیاری بطرز کرت و پشته معمول است البته طرز نشتی بسایر طرق برتری دارد. برای کشت میتوان زمین را قبلاً آبیاری نمود همینکه زمین کاور و شد شیاری با گاو آهن یا رانی احداث نموده و بذر را بطور دستیاش در مزرعه با شیده زمین را مالیده و مرز کشتی نمائید.

موارد استعمال

ذرت خوشه را میتوان آورد نموده بصرف تغذیه رسانید. در دامپروری در تغذیه گاوهای شیرده و اسبها و مرغان خانگی مصرف بسیار قابل توجهی دارد.

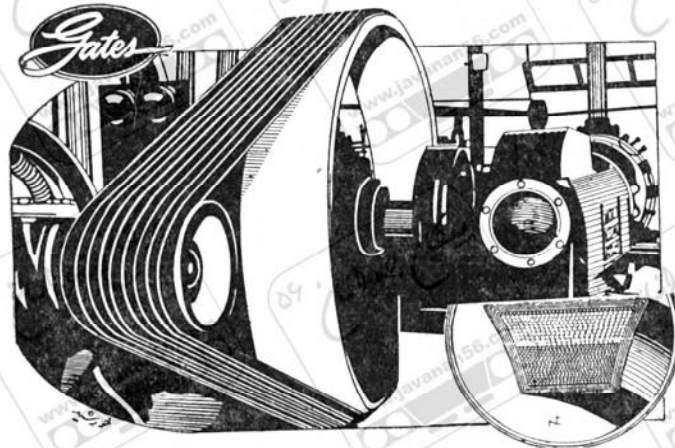
شرکت تبلیغاتی و بازاریابی

کاتر

کالای شماره بهتر معرفی میکنند

کوچه برلن شماره ۵۲ تلفن ۳۵۳۳۹ صندوق پستی ۱۰۴۳

تسمه‌های گیتس شهرت جهانی دارد

تسمه گیتس ساخت بزرگترین کارخانجات آمریکا و بهترین و بادوام‌ترین تسمه در دنیا است

تسمه گیتس مخصوص مصرف موتورهای زمینی و کمباین و تراکتور و پمپ‌چاه‌های همی و کارخانجات صنعتی میباشد نماینده انحصاری در ایران

شرکت بازرگانی پنجاب با مسئولیت محدود خیابان اقبساتان کوچه ناظم‌الاطباء شماره ۷۶ تلفن ۳۹۴۳۵ - تلگرافی عزیز تهران

بقیه آبیاری در عهد باستان

قدیم بکار رفته و پل با عظمتی با پایه های سنگی بر بالای سد جهت پل بوده است به این ترتیب بنای با عظمتی بوجود آورده اند .

در کتاب البلاد همدانی و در کتاب معارف ابن قتیبه دینوری بنای این پل را سلاطین قدیم کیان نسبت داده اند ولی ثمالی بشار پور ذوالاكتشاف منسوب داشته است .

این سد بطور شیب دار ساخته شده و قسمت عمودی یا سطح آن ۲۱۰ قدم طول دارد در صورتی که طول قسمت شیب دار به مراتب بیشتر است .

دو طرف کنار رودخانه چندین دیوار با سد با عظمت دیگر که با پل آنها را شادروان خوانند در طرفین رودخانه مزبور وجود داشته که مانند چندین دیوار با عظمت ساخته شده است که چون رودخانه از کوه های مرتفع عبور نموده از پنجهزار متر ارتفاع شروع شده و بصرف ختم می گردد و برای اینکه از سمت راست و چپ کوه راه ممکن بوده بشکافد و مجرای دیگری پیدا کند ساخته اند .

طرفین سد به همان کانا های خیلی وسیعی باندازه چهار متر بلند و سه متر عرض دیده می شود که با آثار تجحج چندین رساله باقی مانده و در اثر عبور آب قشر های متعددی پیدا کرده که علمای جغرافیائی و ژئولوژی بایستی عمر آنها تعیین کنند و در طرف دست راست و چپ بالای این سد قنات خیلی قدیمی وجود دارد که سد با عظمت مزبور در مقابل آن قنات گاهی است در مقابل کوه .

تونل های گشاد شکم کوه را که همه صخره سخت و صلب است مانند پتیر شکافته و عرض کوه را که از دوفرسنگ بیشتر پهنا دارد طی نموده و آب را به چلکه آورده اند .

چاه های بعضی از این کاریزها در کوه از یانصد و ششده افزون تر است و در طباب که امروز مارون نامیده می شود از تنگ تکاب از کوه خابیر بیرون می آید. قنات و تونل و سد باستانی یاد شده هم از همین تنگه آب بر می دارند .

در تمام دامنه های آثار آبیاری و جنگل و باغات میوه دار بر سطح و قله که از روزگار قدیم مانده است دیده می شود .

نه تنها آثار باستانی آن باقی مانده بلکه قسمتی از درختان این ناحیه که

کم و بیش از دست دزدان و راهزنان دور بوده و نتوانسته اند آنها را بصورت همین و ذغال بشهر بیاورند هنوز باقی است باغات دیمی مانند باغات خلرو قلات (شیراز) که خیلی از آنها بزرگتر و وسیعتر و بهتر است در این ناحیه وجود دارد .

چنگلهای بزرگ آنجیر نیز در این سلسله جبال که از لرستان شروع شده و از بهبهان عبور نموده و بفارس می آید وجود دارد و نوع سنگ این سه از سنگ های سخت جدید الاحداث جغرافیائی نیست بلکه از سنگ های صخره و بسیار سخت بوجود آمده نمونه این سنگها مانند قسمتی از معادن سنگی است که در پشت شهر شیراز وجود دارد. در این ناحیه در حدود ۵۰۰ الی ۶۰۰ حلقه چاه که از سی متر تا چهل متر و از ۸۰ تا ۹۰ متر عمق سنگ خارا بصورت بیضی شکفته موجود است و در پایین این کاریز مجرائی است که شکم کوه را تا بیش از یک فرسنگ و نیم سوراخ کرده بطوری که یک اسب سوار با نیزه بلند باسانی می تواند از داخل آن عبور کند در اینجا آب مشروب شهر ارگان تامین می گردیده است .

تمام این آثار بوسیله مهندسی ایرانی بوجود آمده است کلمه مهندسی یا مهندزی از اندازه گیری آب گرفته شده و فارسی است زیرا در اصل اندازه گیری آب را بنام مهندز و سپس مهندس نامیده اند و کلمه مهندس از اندازه گیری مشتق شده و پیدا آمده است این کوه خابیر دارای تنگه مهیبی است که آب از وسط آن جاری بوده و وارد چلکه می گردود و بدینوسیله شهر قدیم ارگان بوسیله این قنات و ده ها قنات دیگر مشروب می گردیده است بطوریکه در فارسنامه ناصری تصریح شده جد اعلائی مادری من (میرزا منصور خان طباطبائی) در زمان کریم خان و آغا محمد خان قاجار آنها تنقیه و تعمیر کرده است. در کنار این کوه باشرخی که قبلا گفته شد قنات متعددی دیده شده که مانند پنیر دامنه کوه را شکافته است مجموع آب قنات و ارد صحرائی بهبهان می گردیده است .

سمت شرقی و جنوبی بهبهان بوسیله رودخانه خیر آباد که نام جغرافیائی آن شیرین رود است و قسمت علیای آنرا شادکان ضبط کرده اند مشروب مینموده است و مشروب می سازد .

مارون (طباب) سرحد جغرافیائی فارس و خوزستان بوده و امروز از وسط

خاک کوه کیلویه عبور می کند سپس از آخرین قسمت خاک فارس از آخرین کوه و تپه ها گذشته در جم صبی وارد دشت خوزستان که امروز بنام جراحی و قدیم هر مز دجان خوانده می شده می گردد .

آثار سد با عظمتی در رشته کوه جم صبی موجود است که از سنگهائی بعرض و طول چند متر تشکیل شده که آثار آن هنوز مانده است و نشان میدهد که از ملاحظه آهک و سرب که شبیه به ساروج است این سد را بوجود آورده اند. این آب بطرف دست چپ و دست راست جاری بوده و کلیه اراضی این ناحیه را که در همان دشت هر مز دجان یعنی جایی که اردشیر پارس با اردوان اشکانی غلبه یافت مشروب می سازد و در فرسخ پائین تر از سد هر مز دجان که بنام خلف آباد می نامند (خلف نام یکی از موالی بود که در خوزستان بنام آل مشرع یک سلطنت نیمه مستقلی داشته اند بعضی از آنها دعای مذهبی زیاد داشته اند) آثار سدی نیز در اطراف خلف آباد دیده شده بطور کلی در حدود ۸ سد وجود داشته که طرفین اراضی را مشروب می کرده است. سدهای متعدد شاید از این جهت بوده که نهر کشی در منطقه گرمی که خاک آنها با نمک مخلوط بوده کاملاً مشکل عظیمی را بوجود می آورده است با ایجاد این سدهای متعدد از نهر کشیهای طولانی مستغنی بوده اند آنها ۶۵ فرسنگی زیاد هم با این وصف دیده ام. کانالی بطول ۴۰ کیلومتر دیده می شود که برای شرب اراضی و برای ریختن آب بدریا و جلوگیری از باطلاب بوجود آمده است امروز آب این رودخانه بخلیج پارس نمیرسد بلکه در حوضچه های باطلابی بنام شهرستان قوبان ریخته می شود که آثار شهر سایمانان باسیان میر اقیان میراثیان در این باطلابها موجود است و امروز دورود کده یکی از آنها میانه اهواز و آبادان با سم مازدوسلما ندیده می شود شاید این اسماء مصحف و محرف باشد؛ یکی از علماء جغرافیا مینویسد که از رام هر مز تا دور کستان قدیم که همان دورق یا دورقستان است قدم بقدم آثار آبادیها و قصر و عالی و آتشکده وجود دارد و هم مسمر بن مهمل خزرجی که علامه بزرگ جغرافیا که از قدیمترین سیاحان است این مطلب را نقل میکند امروز یکی دو آثار کوچک که بنام امامزاده مینامند دیده می شود من قبل از دیدن جغرافیا معتقد بودم که این آثار از بقایای آتشکده های باشد همان مسمر که از قدیمترین سیاحان جغرافیائی

ایران است و آثار او بوسیله مؤلفان دیگر تاریخ و جغرافیا باقی مانده این روایت را نقل میکند و عجب اینکه از بناهای عظیمه و آثار بزرگ آنجا صحبت می کند .

میان دورق که یکی از زمانی آن در پارس بنام مکیال یا ییما نشر اب است این آبادیها و مزارع بوده که امروز اثر عمران جز چند خانواده عرب در آن نیست. شهر دیگری که بین رام هر مز و هر مز دجان بوده بنام (اربل اربق) که در آنجا خاطرات بسیار شوم تاریخ ایران صورت گرفته و اردشیر سیاه سوازی با ۷۰ نفر از اشراف در این جا تصمیم گرفتند که با ابی موسی اشعری همکاری کنند شاید هم آنها تقصیر نداشتند و از اصلاحات اساسی کشور مایوس بوده و یا تحت تاثیر دعوت اسلام قرار گرفته اند .

ناحیه هر مز دجان و دورق از مناطق آباد و سرسبز جنوب ایران در خوزستان بوده است و باین ترتیب پدران ما از چهار سمت جنوب و غرب و شمال و شرق خوزستان را سرسبز و خرم نموده بودند .

رود هندیجان در خوزستان

رود دیگری پس از مارون (طباب) از فارس بخوزستان جاری است که ناحیه هندیجان را بارود کده هائی که از آن برداشته و مشروب می کرده اند و نیز از این رود قنات شکفت آوری برداشته شده که از چندین فرسخ و از چند کوه عبور می کند و بنهر ماهرویان قدیم که میانه هندیجان فعلی و بندر دلم کنونی بوده مشروب می کرده است .

آثار بسیار از نهر کده ها و قناتها در این منطقه وسیع موجود است و ناحیه هندیجان یکی از آبادترین و مهمترین نواحی خوزستان بوده و دارای عمارات و قصر و عالی باستانی تا صدر اسلام بوده است. تمام این رودخانه را در روزگار باستانی بمصرف آبیاری اراضی می رسانیده اند ولی بدبختانه امروز همه آب بدریا میریزد .

اشکالی که امروز در کنار آبیاری خوزستان وجود دارد مساله نمک است زیرا این دشت از اراضی قدیم جغرافیائی نیست و در عهد اخیر جغرافیائی بوجود آمده بطوریکه مورخ اسکندر مینویسد در این ناحیه تا زیر اهواز کنونی در دوره هخامنشیان باطلابهای دریائی وجود داشته است .

مساله دیگری که از لحاظ تاریخ قابل اهمیت است موضوع مسافت امیر البحر بقبه در صفحه ۳۶

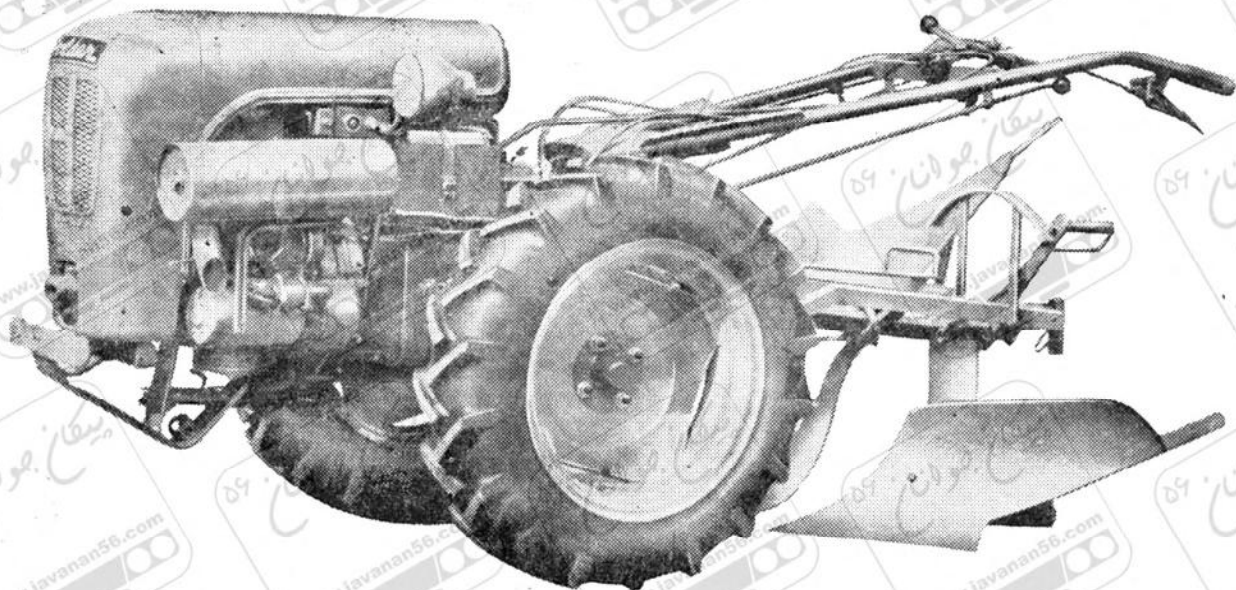

مهندسان

دیگر برای بیل زون باغات خود مگر آن نباشید

زیرا

تراکتورهای ای ۱۱ هولد رالمان در خدمت شماست

تراکتورهای مدل ای ۱۱ هولد باموتور دیزل ساخت آلمان قدرت زیاد و مجهز با آخرین مدل دستگاههای مورد لزوم

برای:

شخم - چین - علف کنی - درو کردن - چاله کنی - سمپاشی - نهر کنی و بار کشی

هولد رالمان ای ۱۱

مناسب ترین تراکتور برای باغداران

برای کسب اطلاعات بیشتر و بازدید از نمایشگاه بنمایندگی انحصاری تراکتورهای هولد رالمان در ایران
کی. بی. بی. تهران خیابان نادری چهارراه یوسف آباد ساختمان تولید دارو مراجه فرمایند

تلفن: ۴۴۱۱۷ - ۱۱۶۹۴

شرکت نسبی حمشید یگانگی و شرکا

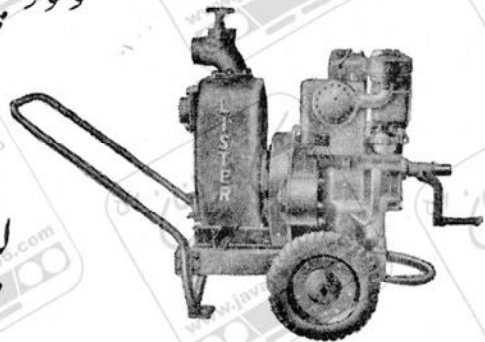
نمایندگانحصاری

موتور
موتور مپ
دستگاه سمپاش
سه چرخه موتوری
دستگاه جوش
مولد برق

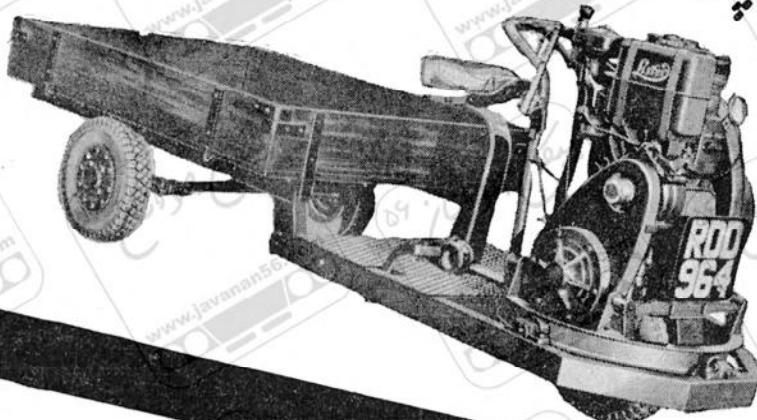
موتور مپ

سیار

لیستر

سه چرخه موتوری لیستر ظرفیت های مختلف

فروشگاه :

خیابان سعدی

شماره : ۴۹۹

تلفن : ۲۸۷۶۵
۲۶۰۱۹

نمایشگاه و تعمیرگاه خیابان سی تری بانعشاه شماره ۸۴۰ تلفن ۲۴۰۹۹

آدرس تکراهی «جی»

بقیه رشد و تکامل کشاورزی در ایران

دامپروری

تولید محصولات کشاورزی و بهره برداری از ذرات قسمتی از کسب و کار کشاورزی را تشکیل میدهد. قسمت عمده دیگر مربوط به مراتع و دام پروری میباشد.

در ایران زراعت کمتر توأم با دامپروری است در حالیکه در آمریکا زراعت و دامپروری لازم و ملزوم یکدیگر هستند. نسبت بجمعیت آمریکا دو برابر ایران، دام ۲۰۰ برابر خوک ۲۰۰ برابر طیور یک هفتم گوسفند و یک سی و هفتم بز دارد.

در ایران تعداد گاو کار ۷ برابر بیش از آمریکا است در ایران غالب عملیات زراعی وسیله گاو کار و گاو میش انجام می شود و تعداد تقریبی آنرا تا حدود ۱۰۰۰۰ تخمین میزنند.

در آمریکا موتور و ماشین بهداشتی جان شین گاو شده است. در مورد گاو شیری اگر یک گاو بالغ را یک واحد مولد حساب کنیم برای هر یک هزار نفر در ایران ۶۲۴ و در آمریکا ۴۷۸ گاو وجود دارد.

جدول شماره ۴ تعداد دام در آمریکا و ایران

نوع	تعداد	تعداد دام نسبت به ۱۰۰۰ نفر جمعیت
ایران	۱۰۰۰	—
آمریکا	۱۰۰۰	—
گاو شیری	۱۵۰۰	۷۵
سایر دامهای شیری	۱۲۰۰	۶۰
گوساله کمتر از یکسال	۱۴۰۰	۷۰
از یکسال	۱۲۰۰	۶۰
گاو میش	۵۳۰۰	۲۶۵
گاو میش شیری	۷۹	۴
سایر انواع	۱۲۱	۶
جمع	۲۰۰	۱۰
گوسفند	۱۰۰۰۰	۵۰۰
سایر انواع	۱۴۰۰۰	۷۰۰
جمع	۲۴۰۰۰	۱۲۰۰
بزرگ	۵۸۰۰	۲۹۰
سایر انواع	۸۲۰۰	۴۱۰
جمع	۱۴۰۰۰	۷۰۰
خوک	۳۳	۱٫۶
طیور	۳	—
بوقلمون	۳	—
جمع	۲۶۰۰۰	۱۳۰۰
جمع حیوانات مولد	۱۲۴۸۹	۶۲۴
دام کار	۴۸۹	۲۴٫۵
اسب و قاطر	۱۷۴۰	۸۷
الاغ	۸۹۷	۴۴٫۸
شتر	۳۱۲۶	۱۵۶٫۳
تولید ابتدائی	۳۵۷۴	۲۱

تولید ابتدائی

همانطور که وسعت اراضی مبین حجم تولیدات نیست بهمان ترتیب تعداد دام نیز نمیتواند مشخص حجم فرآورده های دامی باشد. در ایران تعداد دام مولد بهر نفر ۳ برابر بیشتر از آمریکا است در حالیکه نسبت تولیدات دامی در آمریکا یک پنجم بیش از ایران میباشد. نسبت حجم

فرآورده های دامی در آمریکا مخصوصا شیر ۴ برابر گوشت ۵ برابر تخم مرغ ۱۳ برابر و چربی های حیوانی ۱۴ برابر بیشتر از ایران است.

نوع	جمع تولیدات ایران	نسبت بهر نفر آمریکا	نسبت بهر نفر ایران
گوشت	۳۲۰	۱۴۶۸۶	۱۶
شیر	۱۵۰۰	۵۷۲۲۲	۷۷٫۵
تخم مرغ	۳۲	۳۵۸۰	۲۱
چربی حیوانی	۱۹۵	۱۴۱	۱

جدول شماره ۵ تولیدات دامی در آمریکا و ایران

نوع	تعداد	نسبت بهر نفر آمریکا	نسبت بهر نفر ایران
گوشت	۱۹۴۴۵	۷۸۳۳۹	۹۷٫۲
شیر	۴۷۱	۴۵۸۲	۸۵٫۹
تخم مرغ	۱۳۱۲	۲۱	۱٫۶
چربی حیوانی	۸۰	۱۴۱	۱
تخم مرغ حیوانی	۱۳۹۰	۲۶۱۰	۱۹۱

در ایران در شرایط حاضر با تقلیل تعداد دام با توجه به محدودیت مراتع و نامرغوبی انواع علوفه محققا بر حجم تولیدات افزوده خواهد شد زیرا در برخی از موارد ارتباط بین تعداد دام و مراتع و سایر منابع غذایی موجود ترتیبی است که مقدار علوفه فقط برای زنده نگاه داشتن دام تکافو می نماید و برای تهیه شیر علوفه کافی و لازم در دسترس دام نیست.

در آمریکا جهت تغلیف دام میلیون ها هکتار اراضی زراعتی بکاشت نباتات علوفه ای و فصلی تخصیص داده شده با ایجاد مراتع مصنوعی و احیای مراتع طبیعی بحاصلخیزی اراضی کمک میشود. کاشت نباتات علوفه ای در ایران از جهت باید ترمیم یابد.

بطور اعم از بررسی ارقام و جداول فوق اینطور استنتاج میشود که ایران نسبت به جمعیت:

- ۱) اراضی زراعتی بیشتر و محصولات زراعی کمتر دارد.
- ۲) اراضی کمتر کشت و محصول کمتر برداشت میشود.
- ۳) مراتع بیشتر دارد.
- ۴) تعداد دام بیشتر است.
- ۵) تولیدات کشاورزی و دامی کمتر است.

حجم تولیدات کشاورزی و عملکرد محصول در آمریکا بیشتر از ایرانست و در این مورد تفاوت فاحش و معینی بچشم میخورد. عملکرد در هکتار غلات در آمریکا ۱۶ درصد درختی ۳۴٫۱ مرتبه، شیر ۵۶٫۸ درصد مرغ و گوشت ۷۳٫۱ مرتبه بیشتر از ایران است.

چون اندازه گیری تولیدات از راه تعیین میزان عملکرد مطمئن ترین عامل جهت تشخیص درجه پیشرفتگی و تکامل کشاورزی است و در عین حال بیش از هر عامل فیزیکی مشخص طرز زندگی و نحوه معاش مردم است. اگر این فرضیه صحیح باشد بنا بر این بهترین راه برای بهبود وضع زارعین و رفاه دهقانان اینست که سعی کنیم عملکرد در هکتار محصول اضافه شود.

برای افزایش سطح عملکرد در زمین ها هنر و علم کشاورزی باید تحول همه جانبه صورت گیرد. طرز کار کهنه و ابتدائی منسوخ شود. قوالب افکار قدیم خرد و علوم تجربی و تئوریک کشاورزی جا نشین رسوم کهنه و کهن گردد.

تولیدات	ایران	آمریکا	نسبت آمریکا به ایران
متریک تن	متریک تن	در صد	
حبوبات	۱۰۵	۱۲۲	۱۱۶
جو	۱۱۰	۱۲۶	۱۴۲
تنباکو	۱۱۳	۱۲۶	۱۴۲
گندم	۰٫۹۰	۰٫۴۴	۱۶۲
پنبه	۲۰	۵٫۲۳	۲۲۰
شکر	۳۹۶	۱۰٫۲۳	۲۵۷
برنج	۱٫۲۶	۳٫۶۱	۲۸۶
میوه	۱٫۹۱	۸٫۴۲	۴۴۱
شیر	۴۹۱	۲۷۹۶	۵۶۸
تخم مرغ	۱٫۶	۱۱٫۷	۷۳۱

در تولیدات کشاورزی علاوه بر زمین و آب سرمایه نیز جزو عوامل اصلی تولید محسوب میشود. سرمایه بشکل منقول و غیر منقول نقد و جنسی یا ماشین «نیرو» «کود» بندر مورد استفاده واقع میگردد و نسبت اختلاط این عوامل بیکدیگر در کمیت و عوامل کیفی محصولات کشاورزی موثر هستند. ناتمام

بقیه در اراضی شور هزار جنوب نمک را بشکر تبدیل میکنند

اختصاص داده شده است. انواع مختلف محصولات کشاورزی غلات، برنج، پنبه و علوفه در این مرکز کشت و بررسی شده و بندر اصلاح شده ازدیاد گردیده است.

راههای اصلی و فرعی

منظور اتصال دهات و شهرها و دستیابی ماشین آلات کشاورزی و ساختمانها به دهات و همچنین رسانیدن فرآوردههای کشاورزی بازار طرح- هائی برای ایجاد راههای اصلی و فرعی این ناحیه تهیه گردیده. ساختمان ۵۲ کیلومتر راه اصلی که جنوبیترین دهات منطقه آبیاری را بشهر دزفول متصل میکند در بهمن ماه ۱۳۴۰ شروع شد و در اوایل سال ۱۳۴۲ پایان یافت.

ساختن راههای فرعی که دهات را به جاده اصلی مربوط میکند قسمتی پایان یافته و برنامه راهسازی این ناحیه تا شهر یورماه ۱۳۴۳ کامل خواهد شد.

کشت نیشکر

پس از گذشت تقریباً هفتصد سال کشت نیشکر در خوزستان در هفت تبه در مزارعی بوسعت ده هزار هکتار از نو آغاز شده است. در حال حاضر تقریباً سه هزار هکتار زمین تحت کشت نیشکر میباشد.

قلعه هائى که برای کشت در خوزستان استعمال شده از بین بیش از یکصد نوع قلعه های مختلف از سرتاسر جهان انتخاب گردیده و پس از اینکه در محل مورد آزمایش دقیق قرار گرفت با شاع و کشت آنها مبادرت شد.

در سال ۴۱-۴۰ نخستین محصول مزارع مرکب از ۱۲۰۰۰ تن شکر سفید مرغوب که از ۲۲۰۰ هکتار بعمل آمده بازار عرضه گردید و امسال نیز از ۲۴۰۰ هکتار ۱۷۰۰۰ تن شکر سفید مرغوب بدست آمده است.

این مقدار تولید نخستین سالهای بهره برداری از کارخانه نیشکر هفت تبه با زور مضایقت بخشی بشمار میرفت زیرا آغاز کار با مشکلات فراوانی از قبیل عدم آشنائی کارگران با طرز کار ماشین آلات مدرن و انجام کارهای جدید توأم بود.

این مشکلات با بدست آوردن تجربیات بیشتر بتدریج بر طرف شده و امید می رود با توسعه مزارع نیشکر

میزان تولید در سالهای آینده به سی هزار تن در سال برسد. علاوه بر این میتوان از ساقه های نیشکر برای تهیه مصنوعات مختلفی از قبیل کاغذ، تخته های فبری مواد عایق و اونا تیه منزل استفاده نمود همچنین در نتیجه تصفیه در حدود ده هزار تن ماس بدست خواهد آمد که برای تهیه الکل صنعتی و یا تقذیه دامها در طرح آبیاری در مورد استفاده قرار خواهد گرفت. کارخانه قندی که در مرکز مزارع نیشکر بنا گردیده می تواند روزانه از ۳۰۰۰ تن نی عصاره کشی و تقریباً ۳۰۰ تن شکر خالص در روز تولید نماید و با افزودن برخی ماشین آلات بدون اینکه لازم باشد در طرح ریزی قسمتهای مختلف کارخانه تغییراتی داده شود می توان ظرفیت کارخانه را بدو برابر افزایش داد.

شبکه کامل آبیاری مزارع نیشکر آب لازم را از طریق يك آب بند انحرافی از رودخانه دز به يك کانال ۶۰۰ متری بجزریان می اندازد. از این کانال آب بوسیله تلمبه های دیزل داخل کانال اصلی که ۱۴ متر با کانال اولیه اختلاف سطح دارد ریخته می شود.

این کانال بصورت مسیری نیم دایره از زاویه شمالی بگوشه شمال شرقی مزارع نیشکر امتداد دارد و کانالهای فرعی آب آنرا بکلیه قسمت های مزارع نیشکر می رساند.

ماجرای خرید زمین

از موضوعات جالبی که در این سفر شنیده شد این بود که آقای بهاج در موقعی که مدیرعامل سازمان برنامه بودند برای نیشکر کاری مقدراری از زمینهای بایرا خریداری کردند در آن موقع جمعی بر ایشان ایراد گرفتند که این زمینهای شور بدون جهت خریداری شده و پول دولت بهدر رفته است ولی بعد که نیشکر کاری آغاز شد و از زمین بهره برداری گردید همان عده که در ابتدا می گفتند زمینها را گران خریده اند ایراد می گرفتند که این زمینها را هفتاد و پنج درصد از این اجحاف است. ولی تا کسی از نزدیک این برنامه را مشاهده نکند نمی تواند حتی تصور آنرا بنماید که زمینهای شور هزارا چگونه تبدیل به مرکز کشت نیشکر و تبدیل آن بقند نموده اند.

برق بدون مصرف

از محسنات ایجاد سد محمد رضا

شاه پهلوی تهیه نیروی برق ارزان برای تمام منطقه خوزستان است ولی آنطور که مشاهده شد از نیروی لایزال که بعد کافی و زیاد تولید می شود به هیچ وجه استفاده نمی گردد.

در حالی که اکنون برق از نقطه نظر اقتصادی دارائی منافع بی شماری است که آگاهی بر آن می تواند سطح درآمد عده ای را منطقه و شهری را بطور قابل توجهی افزایش دهد.

در اینجا وظایف دستگاههای دولتی پیش می آید و این دستگاهها بایستی وسایلی فراهم نمایند که مردم بامزایای نیروی برق بیشتر آشنا شده و از آن حداکثر استفاده را بنمایند.

سازمان برنامه وزارت کشور وزارت کشاورزی و سایر دستگاههای دولتی و ملی- شهرداریها- خود مردم باید دست بدست هم بدهند و وسایلی ایجاد نمایند تا مصرف نیروی برق ارزان و زیاد افزایش پیدا کند و اگر در منطقه خوزستان شهرداریها اقدام بسیم کشی نمایند و بهمه مردم اجازه استفاده از برق را بدهند تحول بزرگی در خوزستان بوجود خواهد آمد و اصولاً قیافه این استان تغییر خواهد کرد و از حالت خمودی بیرون خواهد آمد.

از نقطه نظر اقتصادی چنانچه از نیروی برق ارزان در صنایع و کشاورزی استفاده شود هم سطح تولیدات کشاورزی بالا خواهد رفت و هم صنایع محصول بیشتر تولید کرده خواهند توانست مازاد محصول و کالای خود را بخارج صادر نمایند بشرطی که دروازه های خوزستان بروی شیخ نشینهای خلیج فارس باز شود.

اینکه می گوئیم خوزستان با استفاده از نیروی برق با تحولات بزرگی روبرو خواهد شد باین دلیل است که هر گونه محصول یا کالائی که در خوزستان تولید شود مورد حاجت شیخ نشینهای خلیج فارس است و روی این اصل برای کسب درآمد بیشتر و آبادان ساختن خوزستان يك هم- آهنگی و اتحاد بین دستگاههای دولتی و ملی در خوزستان لازم و واجب است و باید اینکار بشود و امری است جبری که هر چه دیرتر انجام شود زیانش برای خوزستان بیشتر است.

نظم و ترتیب در سایه مدیریت

آنها که در زندگی موفق شده اند این پیروزی را موهون نظم و ترتیب

در کارهای خود می دانند و بقیه بعضی از علمای اقتصاد یکی از راههای رسیدن به مقصود ایجاد نظم و ترتیب خاص در کارهاست.

اگر امروز می بینیم سازمان آب و برق خوزستان توانسته است بموقعیت های شکر فی نائل شود باید در درجه اول آنرا بحساب نظم و ترتیب و صمیمیت و همکاری که در این دستگاه وجود داشته گذاشت.

من خود در این مسافرت شاهد و ناظر بودم که دستگاه سازمان آب و برق خوزستان واقعا يك تشکیلات نمونه و خالی از هر گونه عیب و نقص است. حتما این سوال پیش می آید که بچه دلیل؟

جوابش بسیار آسان است آنروز که من از تاسیسات سازمان آب و برق خوزستان بازدید می کردم روز جمعه بود.

جمعه معمولاً جز تعطیلات رسمی ایرانیان است و کمتر کسی است که در این روز کار کند ولی من بهمن نقطه ای رفتم دیدم کارکنان سازمان آب و برق خوزستان از کارمند گرفته تا مهندس و کارگر همه با شوق و ذوق زیاد اوصافی در محل کار خود حاضر شده و سرگرم کار خلاقه می باشند.

این وضع وجود هم آهنکی- اتحاد صمیمیت- پشتکار را میتوان در سایه مدیریت صحیح و راهنماییهای شخصیتی چون آقای مهندس عبدالرضا نصاری مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان دانست چون ایشان علاوه بر اینکه در مقام مدیریت وظایف خود را بطور احسن انجام میدهند يك نظم و همکاری خاصی بوجود آورده اند که در کمتر دستگاهی سابقه دارد.

کارکنان سازمان آب و برق خوزستان مانند دیگران فقط انجام وظیفه نمی کنند بلکه کارشان يك فداکاری محسوب می شود. آنها منتظر دستور نیستند هر کدام در کارشان اختیار کامل دارند و بوظیفه خود فین آشنا هستند و در هوای گرم و خفه کننده خوزستان چنان کار خلاقه انجام میدهند که انسان محو این همه قدرت و علاقه صمیمیت می شود. چه خوبست کار این تشکیلات نمونه برای سایر دستگاهها يك سر مشقی باشد و آنها هم بتوانند با استفاده از تجربیات ذقیمت این سازمان جوان خود را برای انجام کار خلاقه و مثبت آماده سازند.

دائرة المعارف أمريكانا

امروزه

از خلال جهان دستنهای

دائرة المعارف آمریکانا

میستوان به ماه دست یافت!

با در دست داشتن یک سری کامل دائرة المعارف سی جلدی آمریکانا که با بهترین چاپ افست و عالیترین کاغذ و جلد بندی نفیس تهیه شده نیاثی از دانش در خلال

۲۸ میلیون لغت

۵۹ هزار مقاله

۳۲۵ هزار موضوع مورد مراجعه

و هزاران گراورنگی و سفید و سیاه

نمودار. نقشه و دیگرام

در زیر انکشان شما ورق میخورد

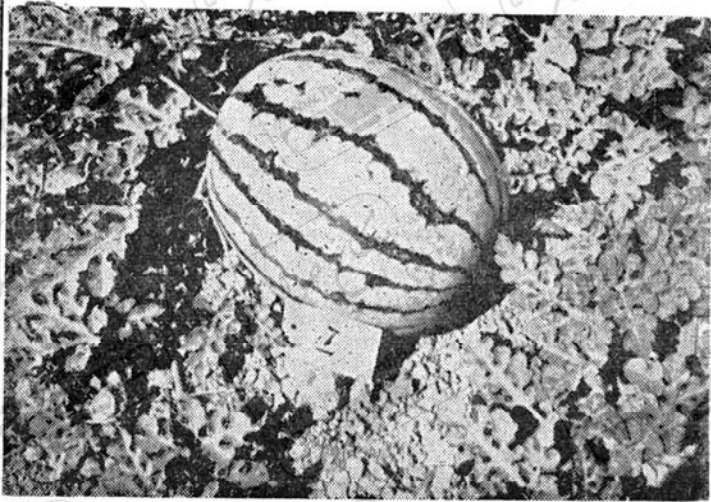
برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد دائرة المعارف آمریکانا لطفا کوبن زیر را از مجله جدا کرده بنانی کنسرسیوم منافاده خیابان شاه ساختمان آلومینیوم ارسال فرمائید.

نام و شهرت	شغل
نشانی کامل	
شهر	تلفن

A world of knowledge at finger-Tips...
... through the pages of

ENCYCLOPEDIA AMERICANA

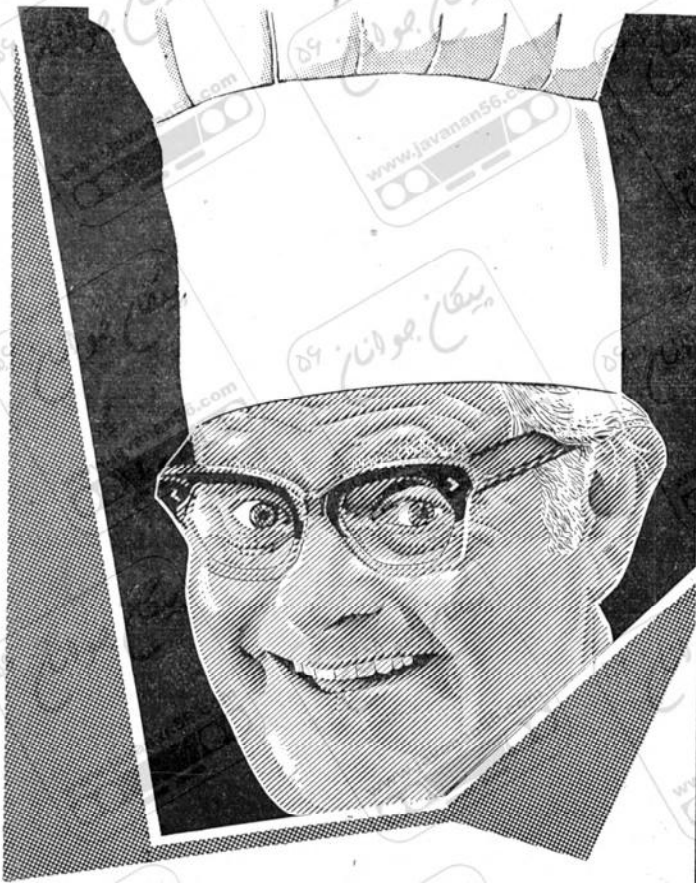
کنسرسیوم مناف زاده - خیابان شاه - ساختمان آلومینیوم - تلفن ۶۰۲۰۱ - ۶۱۱۰۲۴

را خاک‌رود مقدار بذر در هر هکتار ۴-۶ کیلو گرم میباشد . برای مبارزه با کنه‌هندوانه باید از گل‌کوگرد استفاده نمود بدین ترتیب که بوته‌های آلوده را با گل‌کوگرد گردپاشی کرد .

هویج فرنگی

زمینی که برای کشت هویج در نظر میگیرند باید مثل سایر سبزیجات ریشه‌دار سبک باشد تا رشد ریشه دچار وقفه نشود در زمین‌های کم‌قوه بهتر است قبلا ۳۰-۳۵ تن در هکتار کود حیوانی بدهند کشت آن معمولا در بهار و پاییز روی خطوطی بفواصل

بن مسکن آشپز خوش سلیقه

تجربین ثابت کرده ، غذایی که بارغن نباتی شاه پند تهیه شود هم لذیذ است و هم خوشمزه

آفرین بر

شاه پسند

گانه روغن تصفین شده ایران

بقیه آبیاری در عهد باستان

بشهر شوش دست یابند و آنجا را تصرف کنند. (کرخه اکنون به هوار العظیمی می-ریز و ولی سابقا بکارون میریخته است.) در کنار رود کرخه و شاور که بعضی می گویند مخفف شاپور است کنار مدخل کارون بشط العرب طرفین سد یاد شده قلاع مجهزی وجود داشته که در دو طرف سد قلعه نظامی بوده و هیچکس بدون اجازه آنها حق عبور کردن نداشته است.

اسکندر است که او را از راه سندو مهران فرستاد که قدم بقدم منطقه خلیج فارس را دریابیمائی کند. امیر البحر در ضمن یادداشت‌های خود تعریف عجیبی از کشاورزی این ناحیه از حدود بالائی چاه بهار تا خرم شهر فعلی نموده است. نام یکی از بنادر خلیج بنام گندم است. وی می گوید که درشت بدشت و ناحیه به ناحیه ساحل فارس غرق در زراعت و آبیاری بوده است. یکی از عمده ترین مساله قابل

توجه موضوع کارون است که ۲۱ سد روی آن وجود داشته که سد آخری سد نظامی بوده که در حقیقت دروازه محافظت خوزستان بوده است که مبادا دزدان دریائی از آنجا به شوش حمله نمایند چه از این راه می توانستند از طریق رود کارون بکرخه وارد شده و

بقیه طرز عمل و نحوه طبقه بندی میوه

عکس ۶ - طبقه بندی توت فرنگی طرف چپ نوع مرغوب طرف راست نوع متوسط .

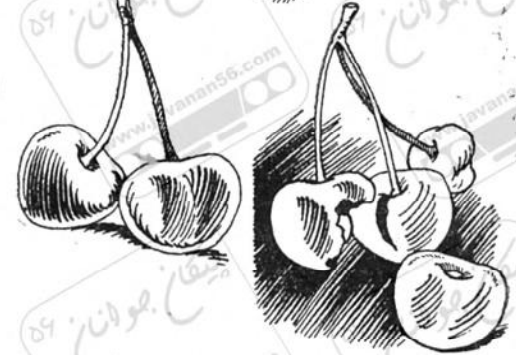
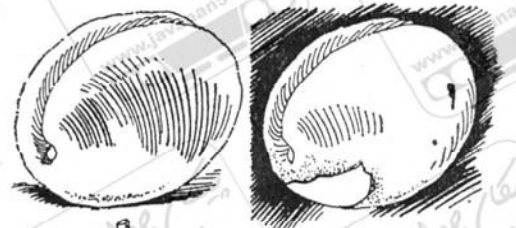
بطور کلی این گونه میوه ها را برای بازار بدو گروه تقسیم میکنند مرغوب و خوب نوع متوسط مخصوص آب میوه گیری و مصرف در پختن و یا خشک کردن میباشد. نوع مرغوب هر یک از میوه های فوق میبایستی کاملاً سالم بدون هیچگونه عیب و نقص باشند کرم خوردگی و یا خراشهای سطحی در نوع مرغوب نباید پیش آید. در نوع خوب مجاز است تا پنج درصد خراش سطحی و یا علائم کوچک آفات مشاهده گردد ولی کرم خوردگی بهیچ وجه نباید دیده شود. در توت فرنگی میبایستی نوع مرغوب آن خوش شکل و یک جور باشد انواعی که سر آنها سبز است و یادارای شکل و فرم متحدی نیستند جزو نوع غیر مرغوب محسوب میگردند.

در نوع خوب مجاز است مقدار کمی با اندازه ۰.۱۵ سانتیمتر مربع در هر سیبک و یا علامت زخمی داشته باشند و یا اگر خراشهایی حداکثر بطول دو سانتیمتر در روی پوست باشد جزو این دسته محسوب میگردند.

ولی در این نوع نباید سوراخ یا کرم زدگی دیده شود در نوع سوم یا نوع متوسط مجاز است .

زخمهای سطحی بمساحت حداکثر ۲.۵ سانتیمتر مربع و یا خراشهای سطحی بطول حداکثر ۶ سانتیمتر موجود باشد بعضی از سیبها اگر کرم خوردگی داشته باشند اشکالی نداشته بشرط اینکه مقدار آن از ده درصد زیادتر نگردد .

آنچه تا اینجا گفته شد مربوط به سیب و کلابی بود و این طبقه بندی در آلو، کیلاس، هلو، زردآلو و غیره (میوه های هسته دار) متفاوت بوده و بطریق زیر طبقه بندی میگردند.

عکس ۵ - در میلاس و آلو فقط دو نوع طبقه بندی موجود است طرف چپ نوع مرغوب و طرف راست نوع متوسط .

بقیه « کتف »

سانتیمتر (یکوچب بیشتر) و شخم دومی را عمود بر شخم اول زد تا کلوخها را خرد نموده و سپس ریسک زده علفهای هرز را جمع نمود اگر دیسک و تراکتور در اختیار ندارید با گاو آهن دامی فلزی که خاک را برمی گرداند بدقت این کار را انجام داده و علفهای هرز را جمع نموده ماله یا چنک کشیده شود برای آشنائی بیشتر علاقمندان از نوع و طرز عمل گاو آهن های جدید دامی از دستگاه های ترویج هر محل و مرجع کمک خواسته تا اطلاعات بیشتر در اختیار شما گذارده شود

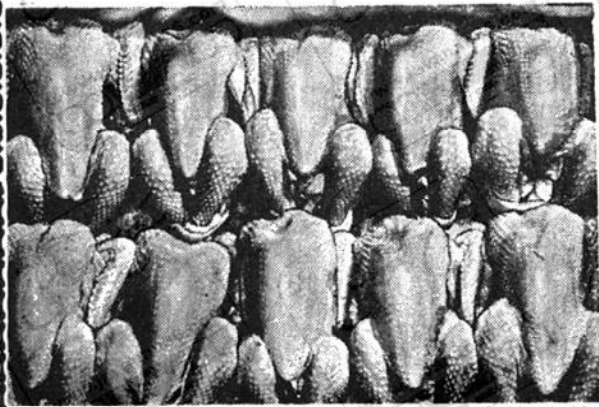
اگر بتوان پائین یک شخم زده تا علفهای هرز زیر خاک یوسیده شده و باران و سرما کلوخها را خرد نموده تا در آن آب ذخیره شده و هوای لازم داشته باشد بسیار مفید خواهد بود شاید کتف کاران بگویند این همه زحمت برای کشت کتف ارزش ندارد ولی باید دانست که انتخاب و تهیه زمین از عوامل بسیار مهم در زراعت کتف می باشد و در صورتی که در این مورد اصول رعایت گردد بعد از اذرع از لحاظ و چین و عملیات دیگر زراعتی راحت بوده و محصول پر در آمدی بدست خواهد آورد

مرغداران موفق

همیشه

بهار جوع نموده اند

تلفن ۷۹۳۸۱

خیابان فرح آباد
تهران نو

مرغوبترین آردها توسط ماشین آلات آردسازی

اشکودا

بدست میآید

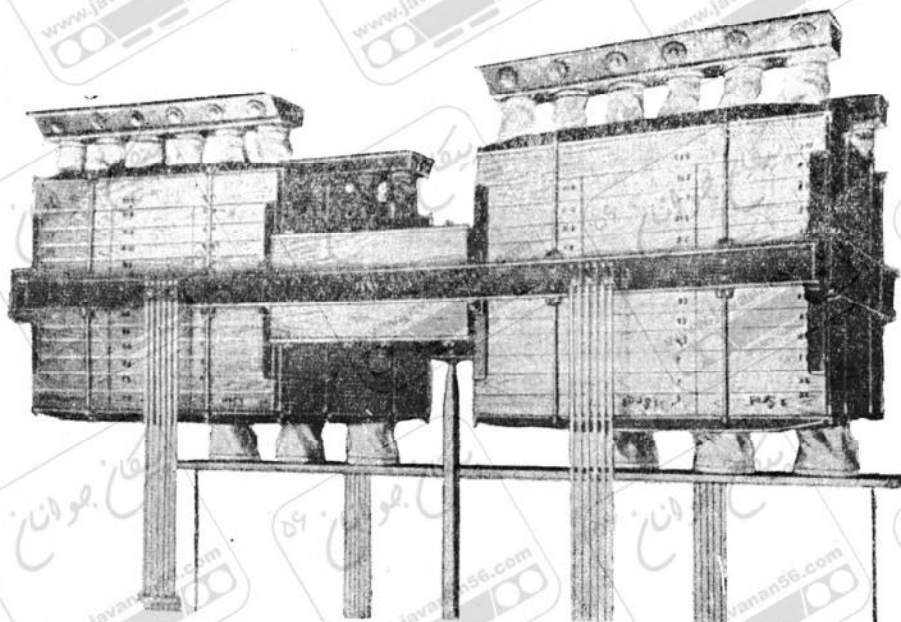
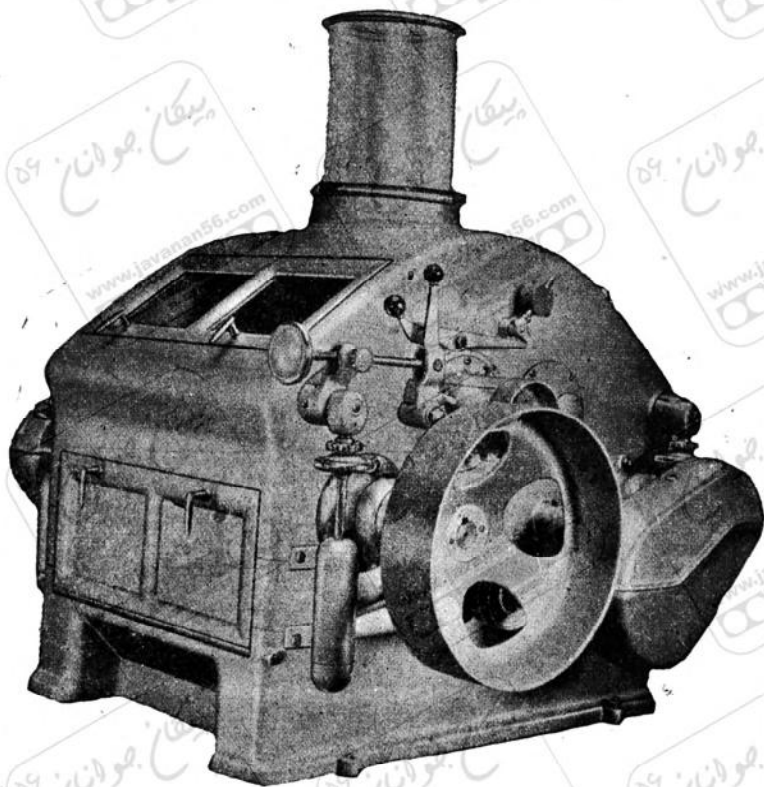
انواع مختلف دستگاههای آردسازی

بوجاری - الک روسیف

پوست گیر - والس آسیاب

گروپودیکا - گندمشوی

و غیره در انبار تهران موجود میباشد

برای سفارش انواع
کارخانجات آردسازی

به نماینده انحصاری
شرکت تجاری

ایران و اشکودا

تهران - خیابان حافظ، چهارراه

یوسف آباد ۲۰۳

تلفن های ۴۲۰۵۹ - ۴۹۸۱۴

تلگرافی اشکودا و رکس

بقیه طریقه پیش رس کردن پیاز گل

را در شرایط مناسبی کشت نمودم و این پیازها بر شد خود به خوبی ادامه دادند تا اواسط خردادماه که بالمش نمودن دست غنچه آنها در بین ساقه قابل تمیز و تشخیص بود معذانه هیچکدام از غنچه ها باز نشدند و بهمان حال غیر قابل رویت باقی ماند و بعدا بر گها که دوران زندگی خود را طی نموده بودند در اواسط تیر خشک شده و پیازها باقی ماندند که بمذملت گرمای شدید از بین رفتند و دلیل باز نشدن غنچه ها بالا بردن درجه حرارت محیط از حد معمول و درجه حرارت مخصوص بوده است که شبها روزها بین ۲۵ - ۲۷ درجه سانتیگراد بوده و علت از بین رفتن پیازها هم بذلت گرمای شدید محیط بوده که نتوانسته اند یک استراحت طبیعی توأم با سرما بنمایند.

و نیز در اهواز خوزستان مجدداً در سال بعد از این آزمایش که ذکر شد آزمایش جالب دیگری نمودم بشرح زیر.

در اوایل دی ماه تعدادی در حدود صد عدد پیاز گلایل که در آن سال در تهران کشت شده در کیفیت و شرایط مطلوبی در اهواز کشت نمودم (این پیاز بمجرد این که در تهران از زمین کنده شده بود با خود باهواز برده و هیچگونه استراحت زمستانی ننموده بودند).

پیازها پس از حدود یک ماه جوانه زدند و رشد آنها نسبتاً خوب بود و پنج ماه و نیم بعد یعنی در اواسط خرداد بالمش کردن ساقه و گل و یا شکافتن ساقه فقط چند عدد از پیازها به غنچه نشستند که آنها هم بذلت گرمای باز نشدن و بسر- نوشت پیازهای آزمایش سال قبل دچار شدند. در این دو آزمایش هیچگونه آفت یا مرض در پیازها مشاهده نشد. در صورتیکه در همان مقارن دی ماه که این آزمایش صورت گرفته تعدادی پیاز گلایل از هلند مستقیماً برای یکی از شخصیت‌های ممتاز دولتی در اهواز رسیده بود که چون طرز کشت آنها را نمیدانست ناچار به اینجانب رجوع شد و پیازها را کشت نمودم و مرتباً ناظر رشد و نمو آنها بودم و تاریخ کشت آنها هم ده روز بود پس از کشت گلایل‌های تهران بود تا اینکه بتفاوت نوع آنها از ۲۶ اسفند تا ۱۵ فروردین تمام آنها بدون استئنا بکل نشستند که دوره نمو تا گل دادن این پیازها در حدود دو ماه و سه روز بطوریکه در آزمایش پیازهای تهران ملاحظه شد پنج و ماه نیم طول انجامید.

برای اینکه بهره برداری بهتر و بیشتری از پیازها بخصوص پیاز گلایل بنمایند راهی است که میعوان بدان طرز دوره با استراحت پیاز را مصنوعاً کوتاه نمود.

این مطلب در ممالک تولیدکننده پیاز گل مطالب پیش با افتاده است و آزمایش‌های مختلفی با فرمول‌های مختلف از بیست سال قبل تا بحال بطور جدی نموده‌اند و نتیجه نیکویی گرفته‌اند که حالیه آن نتایج علمی را مورد استفاده در بازرگانی قرار می‌دهند.

مفتمتا در کشور ما این آزمایشات تا کنون بکندی و کم صورت گرفته و با پیش‌بینی به این اصل که برنامه‌های وسیعی در مورد کشاورزی و باغبانی در کشور طرح شده در مورد گلکاری هم از نقطه نظر بی‌نیازی از کشورهای خارجی بطور قطع طرح‌هایی اجرا خواهد شد. بنا بر این دانستن و آزمایش نمودن این روش کمک مؤثری به باغداران و سرمایه‌گذاران رشته گلکاری خواهد نمود. بهترین آزمایشاتی که تا بحال در ممالک اروپایی در مورد کوتاه کردن دوره استراحت پیازها نموده‌اند و نتیجه مطلوبی بدست آورده و حالیه تولیدکنندگان پیاز آنها را اجرا مینمایند بیشتر روی بیهوش کردن و بی‌حس کردن گیاه با مواد بیهوش‌کننده و پس از آن یک دوره سرمای مصنوعی چند روزه در زمین در نظر یقه و فرمول‌های آن را شرح زیر ذکر میکنم.

اول، طریقه‌ای است که در بلژیک و هلند و فرانسه متداول است و آن بی‌هوش و بی‌حس کردن با محلول یا گازاتی و یا کلر و فورم که هر دو آزمایش یک نتیجه را داده‌اند و در روی پیازها یک اثر ادا شده‌اند و همان اثری است که سرمای طبیعی روی پیاز می‌گذارد (ناچار بیادآوری است که عمل بی‌هوشی با فرمول‌های فوق در مورد پیش رس کردن پاره درختان زینتی منجمله با سم AILA انجام میشود. و طریقه عمل بدین قرار است که پیازها و یا نباتات را (در مورد پیاز گلایل بایستی پس از ۱۰ روز که پیازها

کنده شده آنها را خوب خشک نموده و بعد عمل شود) در اطاق وجبهه و یا صندوق و یا ظرف دیگری که بهیچ وجه منفذ و سوراخی نداشته باشد قرار می‌دهند و در قسمت فوقانی جمبه ظرف و یا شیشه محلول‌اتر را آویزان می‌نمایند و پس از آن با احتیاط بسیار زیاد درب آنرا مسدود مینمایند.

مقدار مصرف اتر برای هر متر مکعب پیاز و نبات ۳۰۰ الی ۴۰۰ گرم محلول میباشد که این محلول بتدریج بخار شده و چون گاز آن از هوا سبکتر است بقسمت‌های داخل و با این جمبه نفوذ مینماید پیازها و نباتات بایستی مدت ۴۸ ساعت با درجه حرارتی شب و روز بین ۱۴ - ۱۸ درجه سانتیگراد در صندوق باقی بمانند. توصیه شده که صندوق نبایستی در مجاورت آتش قرار گیرد زیرا خطر انفجار دارد و در موقع نزدیک شدن بصندوق و یا اطاق بایستی خیلی با احتیاط توأم باشد زیرا گاز اتر و کلر و فورم یک گاز بیهوش‌کننده و کشنده است و در موسسات بزرگ بیشتر از ماسک استفاده مینمایند.

پس از عملیات فوق نباتات را مدت ۱۰ روز در سرمای بین ۳ تا ۵ درجه بالای صفر قرار میدهند و پس از آن بکشت آنها اقدام مینمایند. در مورد گلایل و سایر نباتات همیشه پیازها و نباتات انتخابی از انواع پیش رس انتخاب میشوند و بوسیله محلول اتر هم میتوان عمل بی‌حسی را انجام داد منتها طریقه بخار دادن آن سودمند تر است دوم- طریقه بیهوشی و بی‌حسی بوسیله گاز کلر و تیل است که باین طریق نیز نتیجه سودمندی عاید شده و طریقه عمل بدین قرار است که پیازها را در اطاق و یا جمبه بدون منفذ ریخته و بنسبت ۳/۵ سانتیمتر مکعب کلر و تیل برای هر یک کیلو پیاز عمل را انجام میدهند. دقت‌های لازم و احتیاط کامل از نقطه نظر مسموم شدن افراد گاه لازم است. پس از چهار روز درب صندوق با اطاق را با احتیاط باز نموده و گاه گاز و بخار که اطمینان حاصل شده که خارج شده است وارد اطاق شد و پیازها را جمع آوری و کشت مینمایند

قابل توجه مرغداران محترم

برای خرید و سفارش

- ۱- ماشینهای جوجه کشی اتوماتیک (ماتر هورن) معروف ژاپن با ظرفیت‌های ۵۰۰ تا ۳۲۰۰ عدد
  - ۲- قفس‌های مخصوص مرغ تخمی
  - ۳- دستگاه سنجش جنسیت جوجه یکروزه (نروماده)
- بنمایشگاه سونی- خیابان نادری تلفن ۶۴۱۴۵ و ۲۱۴۹۷ مراجعه فرمائید

ویکاسل

قد و قامت

عامل

نشاط

رشد

وافزایش

محصول

دامهای

شما است

فعالیت

vitamine-Stoot

500000 iu

250000 iu

+ b VITAMINES 20000 mGr

+ E VITAMINES 10000 mGR

مقدار استعمال
یک عدد کیپسول ۲۰ سانتی متر مکعبی
ویکاسل را برای یکصد عدد جوجه و پنجاه عدد مرغ و پنج عدد
بره و یک رأس اسب و یک سرگوساله و پنج عدد خوک
در نظر گرفته و یک دفعه خورائیدن برای ماهها کافی است.

ویکاسل

بسته بندی : در کیپسولهای پلاستیکی ۲۰ سانتی متر مکعبی

ویتامینهای A+D³+B+k+E

طریقه استعمال :

محتوی کیپسول ویکاسل را در آب آشامیدنی

مخلول نموده و در مدت یک الی دو

ساعت بچوان بخورائید.

دکتر محمود ملک . خیابان بهار شمالی شماره ۲۳۶ ۲۳۸ تلفن ۷۵۶۴۱۶

داشتن نوع ویتامین های محلول در چربی است چهار ویتامین A, D, E, K فقط در چربی ها محلول هستند با این فرق که ویتامین D و A بیشتر در چربی های حیوانی مثل شیر و تخم مرغ است و ویتامین E و K در چربی های نباتی است.

۴- داشتن گلسترل یا چربی خون است- و این نوع چربی فقط در چربی های حیوانی و بیشتر از همه در تخم مرغ یافت می شود و مخصوصا در سنین بالا اگر زیاد مصرف شود باعث تصلب شرائین و فشار خون خواهد شد.

۵- تند شدن یا هوادیدن چربیها - هوادیدن یا oxidation در چربی های حیوانی زودتر از چربی های نباتی واقع می شود زیرا ویتامین E که ضد هوا دیدن چربی است در چربی های نباتی زیاد است و به این جهت می توان آنها را برای مدتی در حرارت معمولی نگهداشت ولی چربی های حیوانی معمولا باید در جاهای سرد و تاریک و کم هوا نگهداری شوند و الا زود فاسد می شوند.

حال چنانکه دیده شد چربی های نباتی و شیر و تخم مرغ هر کدام از یک جهت برتری دارند ولی چربی های بدنی فقط از نظر کالری با آنها برابرند و از تمام جهات دیگر عقبتر و لذا چربی های متراکم حیوانی مثل دنبه گوسفند و چربی زیر شکم مرغ چندان مطلوب نیستند ولی چربیهای پراکنده و در لابلای گوشت (MARBLING) چون گوشت را سرد و مطبوع می کند مرغ هستند. و نیز چربی بدن مرغ شل تر است و چربی های شل تر چنانکه گفته شد هضمشان آسانتر و اسیدهای چرب لازم را هم بیشتر دارند.

مرغ به مکنش نخوار کنندگان چربی هائی را که می خورد تا اندازه ای بدون تغییر به بدن خود منتقل می کند و لذا اسیدهای چرب لازم در بدن مرغ زیادت یافت میشود.

۳ - سلامت

راجع به سلامت از جهات متعددی شود صحبت کرد ولی تا آنجا که مربوط به این بحث یعنی مقایسه گوشت مرغ و گوسفند است از دو نظر باید صحبت شود.

یکی نداشتن و یا کم داشتن خطر انتقال بیماری و دیگری آسان بودن تشخیص مرغ سالم از غیر سالم است.

راجع به قسمت اول باید بگوئیم که از گاو و گوسفند بیماری های شایع و خطرناکی بانسان قابل انتقال است ولی بیماریهایی که گفته میشود از مرغ بانسان قابل انتقال است بعضی غیر شایع است و بعضی غیر مهم. کتاب:

DISEASES AND PARASITES OF POULTRY

در چاپ چهارم خود نوشته (معمولا ناخوشیهای مرغ بانسان قابل انتقال نیست مگر پسی تا کوزیس) و در چاپ بعد نوشته (که چند بیماری از مرغ بانسان قابل انتقال است ولی پسی- تا کوزیس بیشتر مورد توجه قرار گرفته).

بیماری مذکور که می توان بفارسی آنها بیماری طوطی نامید چنانکه از اسمش پیداست بیماری طوطی و بلبل و امثال اینهاست ولی در انسان و حیوانات دیگر مثل مرغ و گاو و گوسفند و گربه و غیره نیز دیده می شود.

و نیز نیوکاسل که یکی از بیماری های شایع و معروف مرغ است بانسان قابل انتقال است ولی نه بصورت بیماری مرغ بلکه بصورت یک عارضه ملایم چشم که از دست های آلوده به چشم میرسد.

ضمنا باید گفته شود که معنای عدم انتقال این نیست که خوردن گوشت آن جایز باشد مثلا اگر مرغی مسموم باشد یا در اثر ترشح سمی میکروبهای فساد آزره یافته باشد بدیهی است خوردن آن مضر و گاهی خطرناک میباشد.

و اما تشخیص سلامت تشخیص

سلامت گوشت گوسفند بهمه کشتارگاه های مجهز و بازرسان مخصوص میباشد و این گونه وسایل در همه جا فراهم نیست ولی راجع به مرغ هر کس در هر جایی می تواند همه چیز آنها را به آسانی رسیدگی کند و نه تنها سالم و ناسالم بودن بلکه خوب و متوسط و پست بودن آنها را تشخیص دهد.

سلامت و چگونگی گوشت مرغ چه زنده و چه کشته و پاک کرده کامل برای همه کس با آسانی قابل تشخیص است.

مرغ کشته و پاک کرده سالم دارای رنگ پوست روشن، وزن نسبتا سنگین،

اعضاء اندرون یعنی قلب، طحال، شش، و کلیه و مخصوصا جگر به شکل و رنگ طبیعی است.

مرغ زنده سالم دارای وزن نسبتا سنگین، رنگ صورت و تاج روشن و شفاف حرکات بدن مخصوصا سر کردن و حالات چشم طبیعی است و چنانکه گفته اند (گواهی نامه سلامت مرغ در صورت و رنگ تاج آن ثبت است) در کتاب MEAT INSPECTIONS

نوشته (در بازرسی گوشت مرغ، اگر جگر غیر طبیعی است قسمتهای دیگر بدن و اندرون نیز بازرسی می شود اگر باقی طبیعی و سالم بود فقط جگر ضبط می شود و باقی ممکن است قبول شود و اگر آنها هم غیر طبیعی بود تمام لاشه ضبط خواهد شد.

۴ - مقدار اذیت

منظور از اذیت قسمتهای مختلفی است از بدن یک حیوان زنده و یا گوشت پاک کرده و آماده که از نظر غذایی برای ما بی مصرف است مثل خون و اندرون و پرویشم از حیوان زنده و یا استخوان از گوشت آماده.

مقدار این اذیت از نظر ما قابل توجه است زیرا با عدم توجه بآن ممکن است مقدار زیادی از پول ما ارزش غذایی گوشت بهدر رود.

دانستن مقدار اذیت از بدن گوسفند زنده برای ما مهم نیست زیرا کشتار کننده رقم دقیق هر کدام را بخوبی میداند و آنها را هم در نظر خواهد گرفت ولی مرغ چون هم زنده و هم کشته مورد معامله مصرف کنندگان قرار میگیرد لذا مقدار اذیت از همه قسمت های آن باید در نظر گرفته شود.

از بدن مرغ زنده این قسمت ها از نظر غذایی بی مصرف است خون بطور متوسط ۴ درصد پرتقیریا ۷ درصد اندرون ۱۰ درصد سر ۴ درصد و پا ۵ درصد و جمع اینها در حدود ۳۰ درصد میباشد ولی این ارقام هیچ کدام ثابت نیست و بسته به سن و جنس و به خصوص به سبک و سنگینی حیوان فرق میکنند زیرا هر چه حیوان سنگین تر باشد مقدار اذیت کمتر و هر چه سبک تر باشد این مقدار بیشتر خواهد شد تا جائیکه برای مصرف کننده عمالاجز پوست و استخوان چیزی

باقی نمانده و این مطلب است که خریداران باید بدان توجه مخصوص داشته باشند.

بسیاری از مصرف کنندگان به خیال صرفه جوئی سعی میکنند که مرغهای سبک تر و کوچک تر را خریداری کنند و این بدان می ماند که کسی برای پرداخت پول کمتر از دانه های سبک و پوک خریداری نماید. مرغ هم مثل بسیاری از محصولات دیگر هر چه سنگین تر باشد مقدار قابل مصرف و همچنین ارزش غذایی آن بیشتر خواهد بود.

طبق حسابیکه شده یک مرغ بوزن ۲ کیلو مساوی است با دو مرغ بوزن ۳ کیلو یعنی ما اگر دو مرغ بوزن ۳ کیلو بخیریم بقدر یک مرغ ۲ کیلوئی گوشت خریدیم و در این صورت یک سوم پول ما بهدر رفته. این مطلب را نویسنده در نشریه شماره ۱۸ بنگاه دامپرووری با رقم و عدد توضیح داد.

ولی چون بنظر رسید که ذکر این ارقام خسته کننده باشد در این جا به ذکر مطلب کلی اکتفا شد.

و اما استخوان - که چه خود دارای

مواد غذایی با ارزشی است ولی این مواد عملا برای ما قابل استفاده نیست زیرا خود استخوان که قابل خوردن نیست (ولی اسکیموها آن را میخوردند و می خوردند) و مواد دیگر محتوی در آنها هم

غیر از چیزی حتی با پختن قابل حل در آب نیست (مگر آنکه سر که بآن اضافه شود) لذا مقدار استخوان در گوشت از نظر مصرف کننده مورد توجه قرار می گیرد و این مقدار در گاو و گوسفند طبق نوشته کتاب THE MFAT WE EAT در مرغ طبق نوشته کتاب PRODUCTS از این قرا است.

گوشت گاو درجه یک ۱۶ درصد گوشت گاوهای ضعیف و نامرغوب ۲۱ درصد گوشت بره درجه یک ۱۷ درصد گوشت بره های ضعیف و نامرغوب ۳۵ درصد گوشت مرغ درجه یک ۱۰ درصد گوشت مرغهای سبک ۱۷ درصد

علت این که استخوان مرغ از گاو و گوسفند سبک تر است این است که پرندگان چون باید پرواز نمایند استخوانشان تسو خالی و پوک تر و مقدارش هم کمتر از پستانداران است.

تراکتور فیات

مُدل ۸۰ اسب

پر قدرت ترین تراکتور چرخ لاتیکی ، سیلندر زیاد ،

فیلترهای مضاعف سوخت و روغن و ...

سرعت از ۴٫۵ تا ۲۵ کیلومتر در ساعت

FIAT

نمایشگاه فیات : دروازه دولت - تلفنهای :

۳۱۲۴۴ ، ۳۳۶۰۴ ، ۲۸۶۳۷-۸

بقیه بزودی بانگ علوفه تاسیس میشود

روی تخم مرغ و جوجه گذارده نشود و ورود تخم مرغ نیز منحصر به اشخاص معینی نباشد.

بانگ دارو و دو قیمت

در مورد دارو نیز می بینیم که دو داروی مشابه یکی به قیمت ۳۲ ریال فروخته می شود و دیگری ۲۰ ریال این تفاوت قیمت مهم است و ما میخواهیم بدانیم آیا قیمت ۳۲ ریال صحیح است یا ۲۰ ریال و یا چه برتری نسبت به یکدیگر دارند.

سرمایه گذاری دولت

آقای مهندس گل سرخی در پاسخ گفتند: در مورد تهیه خوراک البته تامین علوفه برای دامهای کشور از پایه های اساسی کار ماست و دولت در نظر دارد برای اینکار سرمایه گذاری بیشتری بنماید.

بانگ علوفه

آقای مهندس گل سرخی افزودند ۷۰ درصد خرج مرغداری خوراک است و تا مشکل خوراک حل نشود مرغ گران خواهد بود.

ما برای تولید خوراک دام طرح اساسی را ریخته ایم که بانگ بنام بانگ علوفه تاسیس شود و من شخصا چون آدم کم حوصله هستم سعی دارم که هر چه زودتر این طرح بشمار برسد البته ما منتظر تمام شدن طرح هم نخواهیم نشست و اگر کمک های فوری تری هم از دست ما ساخته باشد کوناه می خواهیم کرد. در مورد جوجه البته شرکت های خارجی همیشه در جستجوی بازار هستند و وجود این اشخاص از یک طرف بفتح مملکت است و از طرف دیگر ممکن است تولید کنندگان داخلی را از بین ببرند.

این اشخاص ممکن است فقط مرغ های مادر واصل تهیه کنند.

موسسه جوجه کشی

اولین قدم ما افتتاح موسسه جوجه کشی نارمک بود و با اینکه کارهای تولیدی در دست دولت باشد مخالفتی در موقع فرصت این قبیل موسسات را تحویل خود مردم خواهیم داد اما برای اینکه کمتری برای نرخ در دست باشد جوجه کشی نارمک را اگر هم ضرر داشته باشد حفظ خواهیم کرد و روزی که دانستیم تولید جوجه و قیمت آن استاندارد شده این موسسه را نیز به آقایان واگذار خواهیم کرد و شاید مجمعی از همه جوجه کشی ها که نارمک هم یکی از آنها باشد درست کنیم و در آنجا تصمیمات کلی را بگیریم. کارخانه های جوجه کشی امروز کفاف مصرف را میدهد و احتیاجی

شما آخرین بر روش های خارجی را مطالعه می کنید و کمال تاسف است که دولت نمی تواند به موازات شما جلو بیاید و در هر حال شما کار خود را بکنید و ما قصد رقابت با مردم را نداریم.

قیمت واکن گران است

بعد آقای حکمی گفتند راجع به واکن نیز از چند نظر عریضی داریم.

اول آنکه فعلا محل توزیع واکن و محل تشخیص انواع بیماریها در یک جاست و این برخلاف احتیاط است دیگر آنکه اغلب مصرف کنندگان واکن از چگونگی مصرف واکن اطلاع درستی ندارند و اشتباهاتی می کنند و این باعث زحمت و خسارات خودشان و دیگران میشود. بر روش های دیگران میشود. با این واکن میدهد خیلی مختصر و نارس است. این جانب ۱۲ نقطه ابهام که بخاطر هم می رسید در سال گذشته از آن موسسه نمودم و برای جواب تمام

بقیه مرگبات و دام خسارت

دهیم تا در فصل کشت نهال، نهال خوب و ارزان در اختیار باغدار قرار گیرد. ما نهال ها را با حداقل قیمت و اقساط طولی المدت خواهیم فروخت و ترتیبی خواهیم داد که پرداخت اولین قسط مقارن با بهره برداری از درختان مرگبات باشد. وزیر کشاورزی در مورد آمار می گوید که از درختان آسیب دیده تاکنون منتشر شده است گفت: تصور نمی کنم این آمار صحیح باشد زیرا اکنون مادر سراسر کشور بین ۱۶ تا ۲۰ هزار هکتار زیر کشت مرگبات داریم.

شیر فلنگ های فلانج دار

انگلیسی

از ۲ تا ۱۶ اینچ

محصول کارخانجات مشهور

GLENFIELD & KENNEDY

محل فروش: هرکت منوال

خیابان فردوسی پاساژ فردوسی تهران

تلفن ۳۶۷۵۷ و کالای آهن

خیابان خیام تلفن ۳۰۲۸۴۲

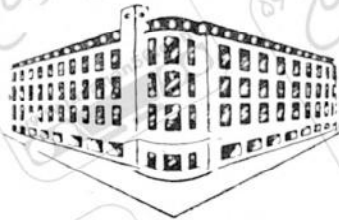
FLANGED SLUICE VALVES

فروشگاه فردوسی

تلفن:

- ۳۰۱۴۱
- ۳۰۱۴۲
- ۳۰۱۴۳
- ۳۰۱۴۴
- ۳۰۱۴۵

راهی که بر نفس میآورد

از ساعت ۱ صبح الی ۱ شب کسره باری است

اصفهان - آقای جمال الدین نعمت بخش:

از لطف شما نسبت بکارکنان مجله متشکریم. در مورد سؤال اول تاکنون مقالات مفصلی در مورد آبیاری باروش باران مصنوعی در صفحات دهقان روز نوشته شده بازهم می خواهد شد در موقع لازم مطالب دیگری چاپ شود. *در مورد سؤال دوم وزارت کشاورزی باید موجودی بنرها و درخت های خود را در اختیار چسراید بگذارند تا همه از آن اطلاع داشته باشند بهتر است خود شما با اداره ترویج کشاورزی مکاتبه کنید.

خوی - آقای محمد شیخ زاده که بشغل زراعت مشغول هستند پس از درج مقاله «ایران نمایشگاه تراکتورها» نامه ای برای ما ارسال داشته اند که خلاصه آن در اینجا نقل میشود.

اینجانب که شغل کشاورزی را از پدر بارت برده و سالهاست در این منطقه بکار زراعت مشغول هستم برای مکانیزه کردن کشاورزی با فروختن وسایل کشاورزی سابق از قبیل گاومیش و گاوا اقدام بخیرید یکدستگاه تراکتور نموده با هزاران امیدواری مشغول کار شدیم به محض اینکه کمپانی فروشنده تراکتور را بدست ما سپرد دیگر کسی را پیدا نکردیم که در موقع لزوم تراکتور را تعمیر کند چنانچه اگر برای ما یکی از لوازم تراکتور لازم شد بایستی معطل شده به شهرستان خوی مراجعه نمایم چه بسا در خوی پیدا نکردیمه باعث معطلی چند روز ما میشود البته تصدیق خواهد نمود که یکروز معطلی در موقع کار چه بدبختی پشت سردارد در ضمن امسال ما در موقع کار سه دفعه رینگ بیستون عوض کرده ایم هر دفعه با معطلی ده یا نوزده روز باین علت که مکانیک کار آزموده نیست که هر رینگ را بجای خودش بیاننداد بد نیست این موضوع را تذکر دهم در آن موقع که با گاومیش وغیره زراعت می کردیم چند تا گاوا ذخیره نگهداری میکردیم تا در صورت تصادف به گاوا کارگرفوری از ذخیره استفاده مینمودیم معطل هم نمی شدیم اما حالا برای یک باره آهن چند روز معطل میشود خلاصه اگر تمام دررها را که از تراکتور داریم بگویم مثنوی صدمن میشود و بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی هم توجهی بمانندارد و فقط در موقع وصول اقساط ما را می شناسد.

بله

کودهای شیمیائی

محصول شما را بمراتب زیادتیر میکند

ولی در انتخاب نوع حتماً دقت کنید تا

از لحاظ اقتصادی مقرون بصرفه باشد

بنابراین توصیه می شود از کود های

زیر استفاده نمائید

فسفات دامونیوم

غنی ترین کود شیمیائی که تاکنون ساخته شده

دارای

۴۹ درصد فسفر و ۱۸ درصد ازت یعنی در حدود

۷۰ درصد ماده موثر

مواظب باشید کود دیگری باین نام بشما نفروشد!

سوپر فسفات تریپل

دارای ۳۶ الی ۴۸ درصد فسفر

سولفات دویتاس

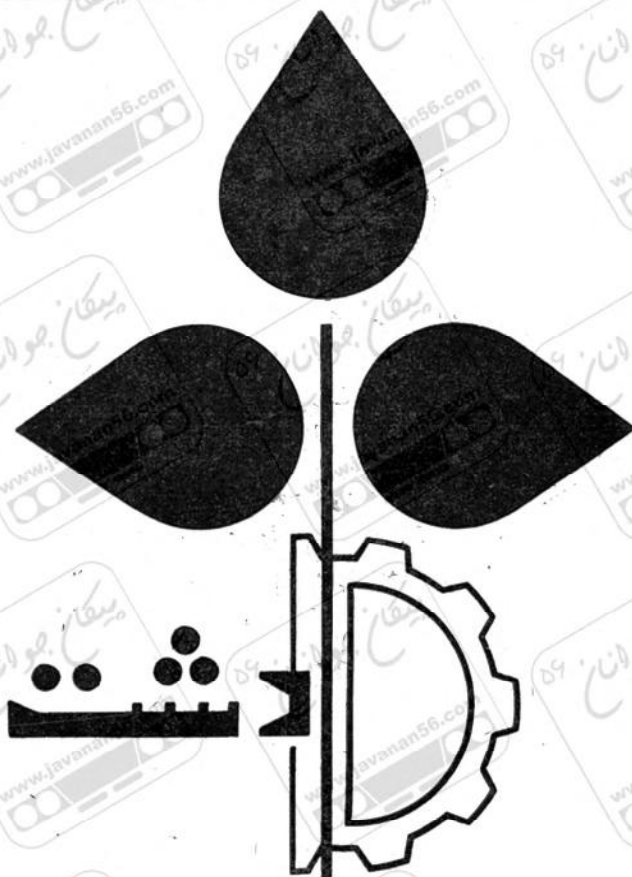
دارای ۵۰ الی ۵۲ درصد پتاس

برای هر گونه توضیح و سفارش به:

شرکت سهامی گوم اوریان

خیابان فرانسه کوچه مرجان کاشی ۱۳۹۱۱

تلفن ۴۱۷۲۱ مراجعه فرمائید

نماینده انحصاری :

۱- کودهای شیمیائی روستیک اعقاب نشان آلمانی

۲- سموم دفع آفات حیوانی و نباتی

۳- روغن موتور شل

۴- ماشین سواری و باری ولو

۵- اجاق و گاز ایران گاز

۶- تراکتور و ماشین آلات کشاورزی بی.ام. **B.M** سوئد

۷- انواع بذور مرغوب و اصلاح شده شرکت ایران بذور

برای کسب اطلاعات بیشتر خواهشمند است با درس‌های

گرگان- خیابان شاهروند - تجارتخانه دشت

تهران - خیابان منوچهری کاشی ۵۲ تلفن ۳۵۶۳۸

کردگوی - تجارتخانه دشت

مراجعه فرمائید

کودک

نیازمند به تغذیه بهتر است

کارخانه شیرپاستوریزه تهران

باشما در این راه همگامی میکند.

شیرپاستوریزه تهران

تهیه شده از شیر تازه گاو و با

۲٫۵ درصد چربی

ایرانول

بهترین روغن برای هر نوع موتور

IRANOL

A PRODUCT OF NATIONAL IRANIAN OIL COMPANY

ایرانول المیز (HD) برای موتورهای
بنزینی و دیزلی
ایرانول الومنا مرغوب برای دیزلها
غیرسوپرشاژ و ممتاز برای موتورهای بنزینی
ایرانول الصوت مرغوب برای دیزلها
- سوپرشاژ و ممتاز برای دیزلها غیر سوپرشاژ

در فوطیهای پنج لیتری و یک لیتری در کلیه جایگاههای فروش بنزین و دیزل
های ۲۱۰ لیتری و ۲۰ لیتری در انبارهای شرکت ملی نفت فروش میشود

فرآورده شرکت ملی نفت ایران